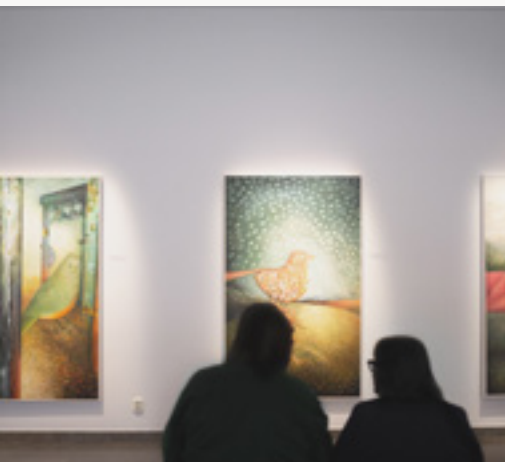
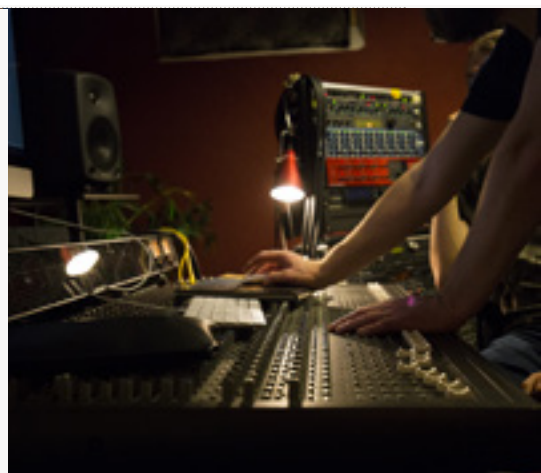

ÅRSREDOVISNING 2021

KULTUR > PÅ TUR

- KULTUR I DIN MOBIL, DATOR
ELLER HEM TILL DIN DÖRR.

Kultur på tur

Innehåll

Inledning	4
Några händelser	4
Kulturen och pandemin	6
Kommunstyrelsens ordförande	8
Så används skattepengarna	9
Förvaltningsberättelse	10
Den kommunala koncernen	12
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	14
KKiK	16
Hållbar utveckling	18
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer	20
Pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel	21
Så styrs Hässleholm	22
Resultat och ekonomisk ställning	28
Händelser av väsentlig betydelse	35
Väsentliga personalförhållanden	37
Förväntad utveckling	42
Översikt över verksamhetens utveckling	43
Ekonomisk redovisning	44
Resultaträkning/Balansräkning	46
Kassaflödesanalys	47
Kommunens noter	48
Ekonomisk översikt - Stadsnät	52
Tillämpade redovisningsprinciper	54
Driftredovisning/Investeringsredovisning	56
Verksamhetsberättelse	62
Kommunledningsförvaltningen	64
Teknisk nämnd	68
Arbetsmarknadsnämnd	70
Kultur- och fritidsnämnd	72
Barn- och utbildningsnämnd	74
Socialnämnd	78
Omsorgsnämnd	80
Miljö- och stadsbyggnadsnämnd	84
Hässlehem	86
HIBAB	87
Hässleholm Miljö	88
Revisionsberättelse	90

Layout och produktion: Exakta Creative

Foto omslag: Johan Funke

Foto: Shadi Andersson

s. 6 Kultur i nytt format under pandemin

Foto: Helén Clargården

s. 10 Förvaltningsberättelse

Foto: Johan Funke

s. 44 Ekonomisk redovisning

Foto: Peter Jönsson

s. 62 Verksamhetsberättelse

Flygfoto över Hässleholms centrum.
Foto: Daniel Larsson

Stadsbibliotekets barn och ungaavdelning.
Foto: Daniel Larsson.

Vandring över Äspehöjden.
Foto: Annalena Olausson

Några händelser i Hässleholms kommun

”Hässleholms stadsbiblioteks nyrenoverade barn- och ungaavdelning lyftes fram av Statens kulturråd. Kulturrådet beskrev på sin hemsida den kreativa processen under renoveringen för att inspirera andra bibliotek i Sverige. Renoveringen har genomförts under perioden som biblioteket haft stängt på grund av pandemin och den har möjliggjorts med bidrag från Statens kulturråds satsning Stärkta bibliotek.”

Januari

Fortsatt stor påverkan av pandemin

Coronapandemin har sedan våren 2020 stor påverkan på kommunens verksamheter. Inom omsorgsförvaltningen har arbetsbelastningen ökat och ekonomin försämrats. Kultur- och fritidsförvaltningen har fått ställa in en stor del av sina aktiviteter med minskade intäkter som följd. Året började med fortsatt fokus på att begränsa pandemin. Kommunledningsförvaltningen har lett och samordnat anpassningen till gällande rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Det har bland annat handlat om fortsatt omvärldsbevakning, krisstabsarbete och intern och extern kommunikation. Fokus har varit att hålla motivationen uppe för att följa rådande rekommendationer och restriktioner.

Februari

Vaccinering öppnade äldreboenden

Vaccineringen på äldreboenden blev klar och innebar att besöksförbudet kunde hävas. Folkhälsomyndighetens bedömning var att den som är färdigvaccinerad mot covid-19 två veckor efter andra vaccindosen kan återgå till en mer normal tillvaro när det gäller möten och besök. Särskilda rutiner för säkra besök fortsatte dock att gälla på äldreboenden.

April

Arbete med detaljplan för sjukhusområdet

Den nya detaljplanen för sjukhusområdet i Hässleholm, ”Fornbacken 2 med flera”, har försenats på grund av att man behövt

undersöka föroreningar i marken. Arbetet kunde återupptas efter att prover på grundvattnet analyserats. En detaljplan har arbetats fram under våren och i juni beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att anta detaljplanen. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra den planerade utbyggnaden av ortopedkliniken, FORTH-projektet, Framtidens ortopedi i Hässleholm, och att ge förutsättningar till sjukhusets utveckling på lång sikt.

Maj

Försiktigt positiv trend för näringslivet

Svenskt näringsliv släppte resultaten från sin årliga undersökning av hur näringslivet upplever företagsklimatet i landets kommuner. Hässleholm förbättrade sina resultat i 6 av 15 områden jämfört med 2020. Förbättringarna har skett inom områdena: allmänhetens attityd till företagande, mobilnät och bredband, konkurrens från kommunens verksamheter, tillgång på relevant kompetens, politikernas attityd till företagande samt information till företag. När det gäller förutsättningar att erbjuda infrastruktur och förbindelser via järnväg och vägar samt närhet till flygplats ligger Hässleholm över riksgenomsnittet. I september presenterar Svenskt Näringsliv sin ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner.

Juni

Inspirerande renovering av biblioteket

Hässleholms stadsbiblioteks nyrenoverade

Stadsbyggnadspriset 2021

Årets Hässleholmare Foto: Annicka Nilsson

barn- och ungaavdelning lyftes fram av Statens kulturråd. Kulturrådet beskrev på sin hemsida den kreativa processen under renoveringen för att inspirera andra bibliotek i Sverige. Renoveringen har genomförts under perioden som biblioteket haft stängt på grund av pandemin och den har möjliggjorts med bidrag från Statens kulturråds satsning Stärkta bibliotek. Syftet med förändringen är att skapa en lugnande miljö med dämpat ljud och bättre tillgänglighet. För att förverkliga idén har bibliotekspersonalen utgått från besökarens behov och sina egna designidéer, tillsammans med lokala hantverkare och formgivaren Nelly Nilsson Nyberg. Barn- och ungaavdelningen har förvandlats till en sagoskog med bokskogsgrova hyllor och tråg. Dämpande lampor i form av vallmoblommor som hänger över ungdomsavdelningen är en del av den förändrade miljön.

Juli

Nytt stadsbyggnadspris

Ett nytt stadsbyggnadspris inrättades. Priset ska främja samtalet om byggnader och livsmiljöer i Hässleholms kommun. Stadsbyggnadspriset kan delas ut till en ny, restaurerad eller ombyggd byggnad eller till en utomhusmiljö som ett torg eller en park.

Augusti

Försiktigt öppnande

Små steg mot ett öppnande av verksamheter togs under våren men efter sommaren skedde en påtaglig förändring. I augusti öppnade simhallarna för besökare till bad,

gym och för hyra av lokaler. Hässleholm kulturhus släppte höstens programbok. Den innehöll både tidigare uppskjutna och nya evenemang som genomfördes i salonger, utställningshall och bibliotek, med anpassningar som säkerställer att rådande rekommendationer följs.

September

Invigning av Sösdala brandstation

Den 25 september invigdes den nya brandstationen i Sösdala. Sedan mitten av sommaren har brandstationen varit i full drift med både en tankbil och en släckbil på plats. Den gamla brandstationen var i behov av både renovering och anpassning till dagens krav på räddningstjänsten.

Ranking av företagsklimatet

Svenskt Näringsliv presenterade sin ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner. Hässleholms kommun har förbättrat sina resultat inom flera områden relaterade till företagsklimatet men försämrade sin ranking från 237 till 240 jämfört med 2020.

Oktober

Europaforum

Europaforum arrangerades den 27–28 oktober. Evenemanget genomfördes på plats i Kulturhuset men kunde även följas digitalt i direktsändning. Europaforum genomförs varje år av Hässleholms kommun i samarbete med EU-kommissionens representation i Sverige, Europaparlamentets kontor i Sverige, Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps), Centrum

för Europaforskning vid Lunds universitet och Europa Direkt Hässleholm. Syftet med Europaforum är att öka kunskapen om EU och skapa debatt om Europas utveckling.

November

Hässleholms galakväll

Den 26 november arrangerades Hässleholms galakväll. I en festlig inramning firades företag, organisationer och personer för sina insatser under året. Totalt 13 priser delades ut, bland annat det nya stadsbyggnadspriset och "Årets Hässleholmare". Stadsbyggnadspriset hade två vinnare, varav Bensonhuset var den ena. Motiveringen var: *Efter noggrann renovering av ett av stadens äldsta och mest betydelsefulla hus står det nu öppet för allmänheten. Byggherren har lyckats bevara det historiska i ett respektfullt renoverat yttre och inre och tillgängliggjort byggnaden med publika verksamheter. Huset och dess byggherre, Blocket förvaltning AB, sätter kulturhistorien på kartan igen.* Den andra pristagaren var Kv. Spelet 1. Årets Hässleholmare tilldelades Claes Göran Wilke, ordförande för Hässleholms Motorklubb med följande motivering: *"Bland mossor och stenar, grusvägar och dikesrennar, har vi en eldsjäl med Guldratten och andra utmärkelser i batten. En ambassadör, en general, som för snappbanor på tal. Vår stoltbet med den Kungliga Förtjänstmedaljen. Vår förebild i den nationella motorsportsbataljen. Med ett hjärta som klappar för motorer och gäster, drar han storpublik från hela Norden till sina rallyfester."*

Bild som kultur- och fritidsförvaltningen skapade som marknadsföring för begreppet Kultur på tur. Foto: Shadi Andersson, kultur- och fritidsförvaltningen.

Kulturen och pandemin

Utbrottet

För två år sedan drabbades Sverige och världen av den värsta pandemin i modern historia. Allvarlig sjukdom och stora mängder dödsfall har följt i spåren och prövningarna för samhällen runt om i världen har bitvis varit enorma. I synnerhet har sjukvården naturligtvis fått uthärda de största påfrestningarna men snart sagt alla delar av samhället har fått anpassas och ta höjd för pandemins härjningar.

En sektor det talats och skrivits mycket om är kultur och kulturens villkor i kölvattnet av restriktioner och rekommendationer. Över en natt sopades fötterna undan totalt för kulturutövare i hela landet då restriktionerna gjorde att allt fick ställas in. En våt filt lade sig över människornas behov av kultur och kulturlivet hamnade för första gången under modern tid i en kollektiv existentiell kris. Självklart påverkade detta även kulturarbetet inom den kommunala sfären men det är kulturutövarna runt om i landet som drabbats hårdast, även om statligt stöd lättat bördan en del.

I kommunen blev vi som de flesta andra tagna på sängen av hastigheten och omfattningen av virusets framfart. Men förhållandevis snabbt anpassade vi de kommunala verksamheterna till de restriktioner som började gälla. Så skedde även på kultur- och fritidsförvaltningen men samtidigt stod det snabbt klart att vi behövde göra mer. Det gick inte att nöja sig med att bara följa restriktioner och stänga ner. Medborgarnas behov av kulturell

”Kulturlivet hamnade för första gången under modern tid i en kollektiv existentiell kris”

välfärd ökade explosivt när det inte längre fanns möjlighet att få utlopp för lusten och behovet av att delta i eller ta del av kulturella aktiviteter. Vi behövde trots allt fortsätta att leverera denna kulturella välfärd, fortsätta arbeta med det som är vårt uppdrag.

Över hela världen gjorde detta behov att nya idéer för hur vi ska få möjlighet till kulturupplevelser poppade upp som svampar ur marken. Lika snabbt som hastigheten i pandemin skapade kreativa kulturutövare och tjänstepersoner nya sätt att få uttrycka detta behov.

I takt med att sjukhusen blev överfyllda och människor, främst på äldreboenden, låstes in i karantän började människor sjunga från balkongerna, artister ge gratis konserter på webben eller resa runt och uppträda utanför äldreboenden. Detta hjälpte såklart inte den mycket tuffa situation som kulturlivet befann sig i där man trots allt behöver mat på bordet i slutet av dagen men det gav människor hopp och en ack så nödvändig känsla av samhörighet.

Hantering

Som tidigare sagts kunde även vi snabbt konstatera att kultur inte på något sätt tappar sin betydelse i en sådan här situation, tvärtom. Kulturens betydelse för att visa samhörighet, ingjuta mod och för att ge tröst blev ännu tydligare. Det är precis det som kultur kan och ska göra, men detta var på väg att tappas. Även behovet av att läsa en bok, att drömma sig bort en stund blev kristallklart i samma ögonblick som människor inte längre kunde ta sig till biblioteken eller dessa stängdes.

Med inställda arrangemang och stängda bibliotek var vi tvungna att tänka på hur och var vi arbetar med vår kulturverksamhet. En mängd idéer fördes fram och ganska snabbt samlades arbetet under namnet ”Kultur på Tur”. Digitala arrangemang för barn och ungdom, låneböcker för hemkörning till alla som behövde det eller för take-away via kulturhusets lastkaj, kortfilmer, utställningar i fönster på slottet och en hel del annat arrangerades i rasande fart. Naturligtvis önskar man alltid att vi kunde gjort ännu mer. Men ständiga och ibland svärförutsedda men främst svårtydda förändringar i regler och restriktioner gjorde att en mycket stor del tid och energi fick gå till att ta höjd och säkerställa att göra rätt.

Lärdomar

Efter snart två år in i pandemin är den ännu inte över även om det ser ljusare ut på sikt med allt fler vaccinerade. Trots allt elände och all tragedi det inneburit så finns det också lärdomar som skapats under de här åren som kommer att vara oss till gagn i framtiden.

En viktig nyckelfråga för kultur- och fritidsnämnden var de beslut som tidigt togs politiskt att inte lasta nämnden för de underskott som uppstod på grund av pandemin. Kultur- och fritid är väldigt intäktskänslig verksamhet, kanske framför allt inom den kommunala sfären. Att inte behöva vidta panikåtgärder för att klara en budget i balans på grund av intäktsbortfall gav den nödvändiga arbetsro som krävdes för att kunna arbeta med verksamheten.

Likaså var beslutet att på olika sätt stötta föreningslivet med ekonomisk hjälp av yttersta vikt då föreningslivet till stor del är en av kommunens främsta resurser inom kulturlivet.

Även om det är allt för tidigt att dra långtgående slutsatser så har pandemin satt ljuset på inte bara ”Vad” som görs utan också ”Hur” det görs och inte minst ”Var” det görs. Detta är frågor som hamnat i vårt blickfång och har tydliggjort behovet av ett ordentligt kommunalt styrdokument för kultur- och fritid, en kultur- och fritidsplan.

Likaså har behovet av att hitta nya vägar för offentligt finansierad kulturell välfärd blivit tydligt. Inte nödvändigtvis i syfte att spara

Tvårslöjd med Kompani Giraff för alla elever i F-klasserna. På grund av pandemin spelades föreställningen in i Blå salongen och visades sedan digitalt för F-klasserna och särskolan. Efter föreställningen fick barnen delta i digitala livesamtal med de medverkande cirkusartisterna. Foto: Camilla Persson Thunberg, kultur- och fritidsförvaltningen.

”För en sak står i alla fall klar redan idag; kulturen och dess betydelse för samhället och människors välbefinnande kan inte överskattas”

pengar utan främst för att kunna säkerställa att möta ett ökat behov med oförändrade medel.

Att utveckla en smartare, mer flexibel och rörlig verksamhet för att möta hässleholmarna på nya arenor och mötesplatser och på kanske nya sätt är utmaningar som sannolikt måste få ett större utrymme.

Pandemin har tydligt visat oss att det går att göra rätt snabba förändringar. Ett fortsatt förändringsarbete på ett lite mer eftertänksamt sätt med medborgarna i fokus kommer innebära spännande möjligheter för Hässleholms kommun.

För en sak står i alla fall klar redan idag; kulturen och dess betydelse för samhället och människors välbefinnande kan inte överskattas. Det är kanske dags att vi börjar sjunga på balkongerna i Hässleholm.

Rekordresultat ger ett gynnsamt utgångsläge för framtiden

2021 landade på ett rekordhøgt ekonomiskt överskott, vilket ger goda förutsättningar för framtida investeringar. Pandemin gick in på sitt andra år, den segdragna badhusfrågan kom i mål och det gjordes satsningar på trygghet och säkerhet runt om i kommunen.

Pandemin fortsatte under 2021 att prägla tillvaron för oss alla. Även kommunens verksamheter påverkades av restriktioner och åtgärder för att minska smittspridningen. Chefer och medarbetare har gjort ett enastående arbete trots svåra förutsättningar. Frågor om arbetsmiljö har legat högt på agendan och kommer att göra det även framöver. Fokus på det som skapar hälsa, inte bara hantera risker och problem, kommer att prägla kommunens insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare och ge medarbetarna de bästa förutsättningarna att bidra till verksamhetens utveckling.

När pandemin är över och vi återgår till normalläge ska vi se till att dra nytta av allt vi lärt oss. Våra verksamheter kan till exempel bli mer effektiva genom fler digitala möten, så att vi frigör resurser till nära kontakter och fysiska möten där de verkligen behövs. Pandemin har också lärt oss att vi klarar att göra snabba förändringar och kan ställa om utifrån nya förutsättningar, vilket är värdefullt för Hässleholms kommuns utveckling även efter pandemin. Inte minst kulturlivet har utvecklat en mer flexibel och rörlig verksamhet för att kunna möta hässleholmarna på nya arenor.

Resultatet under innevarande mandatperiod har varit mycket starkt: sammantaget 436 mnkr under åren 2019-2021. Överskottet för 2021 på 222 mnkr är till och med ”all time high”, och det känns fantastiskt. Det ger ett bra utgångsläge som är nödvändigt för att vi ska klara de stora investeringar vi har framför oss i skolor, äldreboende och badhus. Samtidigt måste vi ha fortsatt återhållsamhet och ta ett stort ansvar för att undvika skattechöjningar. Det är därför mycket positivt att nämndernas budgetföljsamhet har blivit betydligt bättre de senaste två åren, jämfört med hur det sett ut många år dessförinnan. Det visar på en klar förbättring i att hushålla med pengarna.

Kärnverksamheterna har under hela mandatperioden varit högt prioriterade. 2021 har vi fortsatt vårt fokus på trygghet och säkerhet genom en rad olika åtgärder som utgått från medborgarnas upplevelser. Det har påbörjats särskilda satsningar på våra tätorter – det betyder mycket för en Orts attraktivitet att grönområden hålls fina och att fallfärdiga hus kan tas bort. Med projektet ”En renare kommun” har vi tagit ett helhetsgrepp för att lyfta miljön i tätorterna och Hässleholms stad, och samtidigt bidragit till nya arbetstillfällen för unga och arbetslösa som står långt från arbetsmarknaden.

Diskussionerna om att bygga ett nytt badhus i Hässleholm, var det ska placeras och vad det ska ha för faciliteter har pågått i minst 25 år. Under 2021 nådde vi äntligen enighet i frågan och beslutade att bygga ett nytt badhus på Österås idrottsområde. Vi är nu angelägna om att så snabbt som möjligt komma igång med projekteringen, så att vi kan få ett modernt badhus som är till glädje och nytta för alla våra kommuninvånare. Tillgängligheten på Österås är god, även för skolbarn, och med pågatåg går det snabbt att ta sig till Hässleholm från stationsorterna.

Kommunstyrelsens ordförande Lars Johnsson. Foto: Ida Forsberg.

Några händelser satte lite extra guldkant på året. Hässleholms stadsbiblioteks renovering av avdelningen för barn och unga lyftes av Statens kulturråd fram som ett lyckat exempel. Syftet med förändringen var att skapa en lugnande miljö med dämpat ljud och bättre tillgänglighet. Avdelningen har förvandlats till en inbjudande sagovärld med bokskogsgröna hyllor och lampor i form av vallmoblommor.

Vi utsågs glädjande nog till Skånes tredje bästa skolkommun i Lärarförbundets ranking 2021. Undersökningen bygger på en jämförelse av tio kriterier. Stor resurstilldelning och hög andel barn i förskola gjorde att Hässleholms kommun rankades högt.

Ett nytt stadsbyggnadspris inrättades och delades 2021 ut till Bensonhuset och kvarteret Spelet 1 på T4. Pristagarna visar att nybebyggelse och befintlig kulturmiljö går hand i hand för att skapa en levande stadsmiljö. Stadsbyggnadsprisets syfte är att sprida inspiration och framhäva det som gör Hässleholms kommun så unikt.

Ibland är det nyttigt att påminna oss om allt det fina vi har att vara stolta över i vår kommun, samtidigt som vi ständigt strävar efter att bli ännu lite bättre. Tillsammans utvecklar vi våra verksamheter utifrån vår värdegrund, där vi sätter medborgaren i fokus, visar respekt för individen och levererar kvalitet som syns.

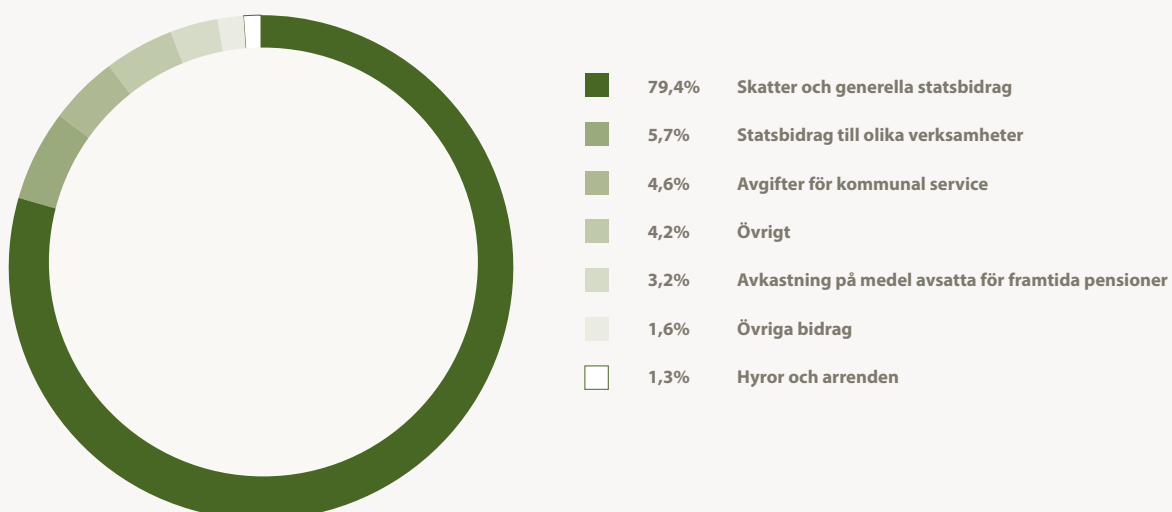
Lars Johnsson
Kommunstyrelsens ordförande

Så används skattepengarna

100 kronor i skatt till kommunen användes så här under 2021

Härifrån får kommunen sina pengar

A scenic view of a lake surrounded by lush green trees and a wooden picnic table on a gravel shore. The water is a deep blue, and the trees are vibrant green. The scene is peaceful and natural.

Förvaltnings- berättelse

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i fyra helägda bolag. Därtill finns fem samägda företag utan betydande inflytande. Kommunen anlitar privata utförare och nedan redovisas de väsentliga områden där privata utförare anlitas.

KOMMUNENS SAMLADE VERKSAMHET			
DEN KOMMUNALA KONCERNEN			
Kommunens nämnder	Kommunens koncernföretag (minst 20% röstinnehav)	Samägda företag utan betydande inflytande	Privata utförare
Kommunfullmäktige - Valberedning - Revision - Överförmyndare Kommunstyrelsen Arbetsmarknadsnämnd Teknisk nämnd Kultur- och fritidsnämnd Barn- och utbildningsnämnd Socialnämnd Omsorgsnämnd Miljö- och stadsbyggnadsnämnd Valnämnd Gemensamma nämnder - Östra Skånes hjälpmedelsnämnd	Hässleholms Industribyggnads AB, 100% - Hässleholm Norra Station AB, 100% - Hässleholm M6 AB, 100% - Byggaren 3 Fastighets AB, 100% Hässleholm Miljö AB, 100 % Hässlehem AB 100% Hässleholms fibernät holding AB, 100% - Hässleholms fibernät AB, 100%	Kristianstad Airport AB, 5% Kommunassurans Syd Försäkrings AB, 3,2% Kommuninvest ekonomisk förening, 0,6% Inera AB, 5 aktier SKL Kommentar	Köpta platser äldreomsorg, 49 mnkr Köpta platser boende SOL psyk, 33 mnkr Köpta platser LSS, 19 mnkr IFO insatser barn och unga, 32 mnkr IFO insatser vuxna, 9 mnkr Skolskjuts, 21 mnkr

Kommunfullmäktige

Ordförande: Douglas Roth (M)

Kommunfullmäktige är den kommunala motsvarigheten till riksdagen och därmed kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige bestämmer själv hur många ledamöter fullmäktige ska bestå av, men lagen reglerar att antalet ska vara ett udda tal och kommuner med fler än 36 000 röstberättigade invånare ska bestå av minst 61 ledamöter. I Hässleholms kommun består fullmäktige av 61 ledamöter och 34 ersättare.

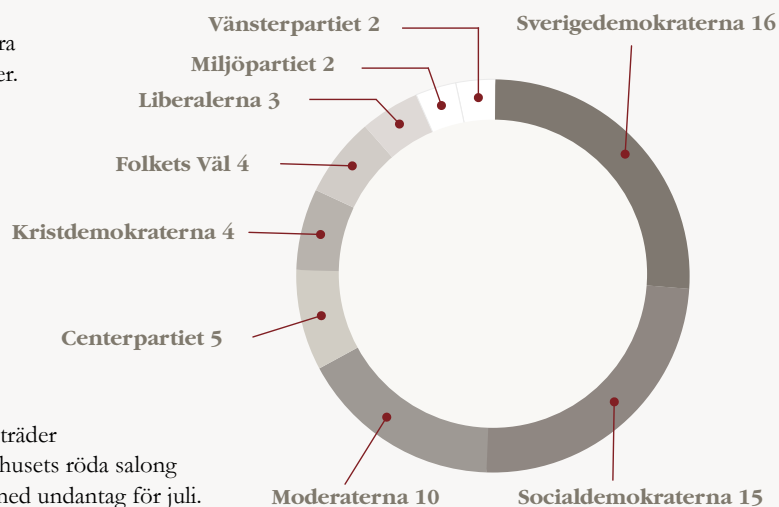
Ledamöter till fullmäktige utses efter allmänna val som genomförs vart fjärde år, samtidigt som riksdags- och landstingsvalen. Fullmäktigeledamöterna väljs för fyra år och tar över styret från och med den 15 oktober valåret.

Kommunfullmäktige tillsätter i sin tur kommunstyrelsen och de nämnder som

behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Fullmäktige bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden samt beslutar i ärenden om mål och riktlinjer, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Fullmäktige sammanträder normalt sett i Kulturhusets röda salong en gång per månad med undantag för juli. Sammanträdena är öppna för allmänheten och direktsänds även via Hässleholms närradio på 98,9 Mhz och via webbsändning från kommunens hemsida.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2018-2022

Kommunens revisorer

Ordförande: Emil Nilsson (C)

Kommunens revisorer utses av kommunfullmäktige och är nio till antalet. De tar i sin granskning hjälp av sakkunniga revisorer i den omfattning som behövs för att fullgöra granskning enligt god revisionssed. Revisorernas uppgift är att varje år granska både den kommunala verksamheten och som lekmannarevisorer även de kommunala bolagens verksamheter. Syftet är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Kommunstyrelse

Ordförande: Lars Johnsson (M)

Kommunstyrelsen fungerar som kommunens regering. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet och de kommunala bolagen. Styrelsen följer frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning, bereder eller yttrar sig i ärenden till fullmäktige, tar hand om den ekonomiska förvaltningen samt verkställer fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsen består efter valet 2018 av 13 ledamöter och 13 ersättare. Allianspartierna Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna har sammanlagt fyra platser. Socialdemokraterna, har fyra platser, Sverigedemokraterna har tre samt har Centerpartiet och Folkets Väl en plats vardera. Ledamöterna till kommunstyrelsen väljs för fyra år, räknat från den 1 januari året efter valet. Under styrelsen fanns 2021 kommunledningsförvaltningen med anställda tjänstemän.

Nämnder

Nämnderna bereder kommunfullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs. Nämnderna ser till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

I respektive nämnds verksamhetsberättelse beskrivs ansvarsområdena.

Kommunens verksamhet är uppdelad i sju nämnder. Nämnderna har samma proportionella mandatfördelning som fullmäktige. Antal ledamöter och ersättare bestäms av fullmäktige. Nämnderna har förvaltningar med anställda tjänstemän.

Kommunala bolag

Kommunen får efter beslut i fullmäktige lämna över värden av en kommunal angelägenhet till ett bolag. För helägda bolag ska fullmäktige fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten, utse samtliga

styrelseledamöter och se till att fullmäktige får ta ställning i beslut av principiell art eller av större vikt. Kommunen har valt att driva en del av sin verksamhet i bolagsform. Kommunen har fyra bolag och fyra dotterbolag, varav samtliga är helägda. Under 2021 beslutades om en bolagisering av fiberavdelningen och ett helägt holdingbolag samt helägt verksamhetsbolag startades i december 2021.

Samägda företag utan betydande inflytande

Samägda företag är företag där kommunens ägarandel understiger 20 procent.

”Nämnderna bereder kommunfullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.”

Privata utförare

En privat utförare är en helt privat aktör utan kommunalt ägande. Det kan exempelvis vara företagsformer som aktiebolag, stiftelser, ekonomiska eller ideella föreningar, enskilda firmor men också idéburna organisationer och kooperativa föreningar. Kommunen har ett ansvar som huvudman för verksamhet som överlämnats till en privat utförare. Fristående förskolor och skolor är inte privata utförare utan är sina egna huvudmän.

I tabellen nedan presenteras de privata utförare som kommunen anlitat under 2021 och där kostnaden överstigit 5 mnkr.

Utförare	Verksamhet	Kostnad, mnkr
Backebo gästhem	Köp av platser äldreomsorg	14,0
Vittsjö sjukhem	Köp av platser äldreomsorg	10,4
Björklunda gästhem	Köp av platser SOL psykiatri	8,2
Solglimman vård AB	Köp av platser äldreomsorg	7,8
Röingegården, Hässleholm	Köp av platser SOL psykiatri	7,0
Syster Annas sjuk- och vilohem	Köp av platser SOL psykiatri	5,4
Röke Buss AB	Skolskjuts	15,1
Bergkvara buss	Skolskjuts	6,3

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Omvärldsbevakning och analys är nödvändigt för att förstå vad som påverkar våra förutsättningar. Genom att vara medvetna om trender som styr samhällsutvecklingen är vi bättre rustade att möta de utmaningar vi står inför. 2021 präglades till stor del av pandemin, vilket medför en fortsatt osäkerhet i prognoser och framtidsutsikter.

Lättade restriktioner och muterat virus

Pandemin har fortsatt prägla vårt samhälle under 2021. Efter en vinter och vår med tuffa restriktioner började världen att öppna upp igen under sommaren. I Sverige innebar det bland annat att äldreboenden öppnade upp för besök, skolan återgick till fysisk undervisning och olika kulturevenemang kunde åter genomföras med publik på plats. Under hösten började den mycket smittsamma omikronvarianten spridas, vilket åter igen påverkar verksamheter och evenemang negativt. Trycket på sjukvården är inte lika högt som under förra året, men hög sjukfrånvaro och karantänsregler påverkar personaltillgången inom samtliga verksamheter och viktiga samhällsfunktioner vilket bidrar till ett ansträngt läge. Men i takt med att vaccinationsgraden ökar runtom i världen antas pandemin utgöra ett minskande hot mot världsekonomin framöver.

Hög BNP-tillväxt

BNP-nivån anses nu återhämtad i många länder efter tidigare nedgång, men inte antalet arbetade timmar. Arbetslösheten bedöms dock börja falla långsamt tillbaka under kommande år. Prognosen påverkas till viss del av risker i form av ökad inflation, främst i USA, och den ökade smittspridning som världen nu står mitt i.

	2020	2021	2022	2023	2024
BNP (kalenderjusterad)	-3,1	4,6	3,3	1,6	1,4
Relativ arbetslöshet (procent)	8,8	8,9	8,2	8,1	7,8
Inflation, KPIF (årsgenomsnitt)	0,5	2,3	2,2	1,7	2,0

Tabell: SKR cirkulär (21:49) Budgetförutsättningar för åren 2021–2024

Sysselsättningen

Sysselsättningen har ökat under 2021 och prognosen visar att läget på arbetsmarknaden fortsätter att stabiliseras ytterligare under kommande år. I takt med att restriktionerna lättade under 2021 har efterfrågan på personal inom alla större sektorer ökat. Antalet inskrivna arbetslösa (öppet arbetslösa och studerande i program) är nu tillbaka på samma nivåer som innan pandemin. Långtidsarbetslösheten har dock ökat under pandemin och bedöms ligga kvar på en högre nivå även kommande år.

I Hässleholms kommun minskade arbetslösheten per december 2021 jämfört med samma tidpunkt 2020, från 10,6 procent till 9,3

Torghandel i Sösådal. Foto: Helen Clargården.

procent. Kommunen följer därmed den nationella trenden med minskad arbetslöshet under året som gått. Även ungdomsarbetslösheten (18–24 år, öppet arbetslösa och sökanden i program) har minskat för första gången på flera år.

Sveriges befolkning

Under 2021 ökade Sveriges befolkning med 0,7 procent, vilket är en något större ökning än 2020. Befolkningsmängden per december 2021 uppgick till 10 452 326 personer. Befolkningen ökar eftersom det föds fler än det dör i Sverige, men i än högre utsträckning eftersom fler invandrar än utvandrar.

Under 2021 ökade invånarantalet i Hässleholm till 52 309 personer. Det är en ökning med ca 0,5 procent jämfört 2020. I Skåne har folkmängden ökat med ca 0,9 procent. I sju av tio kommuner har folkmängden ökat.

Utbildningsnivå

Ungefär 30 procent av Sveriges befolkning är högutbildad och utbildningsnivån har stigit kraftigt de senaste decennierna. Högst andel högutbildade bor i storstadskommuner och residensstäder. Kvinnor har en högre utbildningsnivå än män. Bland kvinnor i åldern 25–44 år har mer än hälften eftergymnasial utbildning.

Enligt SCB:s statistik finns det ett tydligt samband mellan utbildningsnivå och förvärvsarbete. Andelen av befolkningen med eftergymnasial utbildning arbetar i större utsträckning än de med lägre utbildning. I Hässleholm har en lägre andel eftergymnasial utbildning jämfört med riket.

Bostadsmarknaden

Endast 59 kommuner som redovisar en balans på bostadsmarknaden visar Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät. Det är dock en

liten ökning jämfört med 2020. Det är främst mindre kommuner som anger att de har en balans mellan utbud och efterfrågan. En stor andel av kommunerna redovisar att många nya bostäder byggs. Trots en kraftig ökning av nyproducerade lägenheter har framför allt grupper som är nya på bostadsmarknaden svårt att tillgodose sina bostadsbehov.

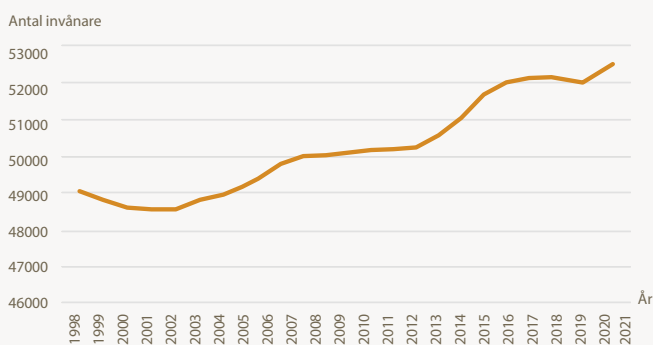
Bostadspriserna har fortsatt uppåt under 2021 även om ökningen stabiliserades i slutet av året. Medelpriset för en svensk villa är ca

4 miljoner kronor. I Skåne har priserna ökat med 13 procent. I Hässleholms kommun var medelpriset för en villa ca 2 miljoner kronor och det har skett en prisutveckling om ca 19 procent det senaste året.

Under 2021 färdigställdes 205 bostäder vilket är något färre än föregående år, men fortfarande över kommunfullmäktiges målvärde om att färdigställa mer än 200 bostäder per år.

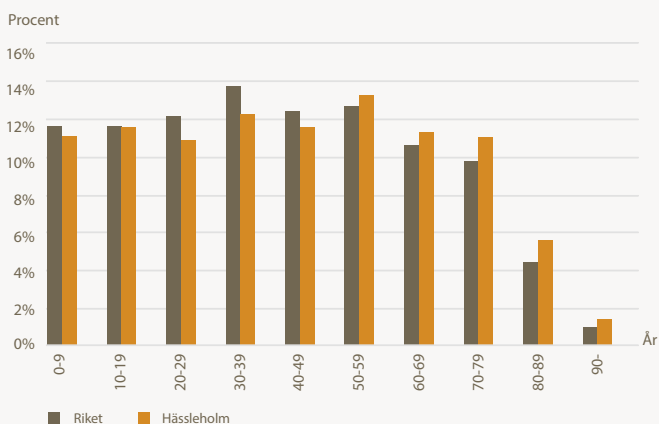
Hässleholmsläget

Befolkningsförändring

Källa: SCB

Befolkningens åldersfördelning

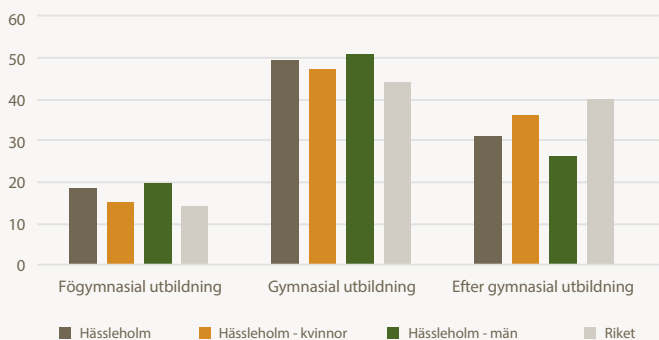

Källa: SCB

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd i procent av den registerbaserade arbetskraften, per december 2020 och 2021

Procent, %	2021			2020		
	Hlm	Länet	Riket	Hlm	Länet	Riket
Arbetslösa	3,7	4,7	3,5	4,7	5,6	4,6
I program	5,6	4,6	3,7	5,9	5,5	4,2
Totalt	9,3	9,3	7,2	10,6	11,1	11,8
Ungdomar totalt	12,8	11	8,7	14,9	14,4	11,8

Befolkningens utbildningsnivå

Källa: SCB

Hässleholm i korthet

Folkmängd

Antal kvinnor	25 998 personer
Antal män	26 311 personer

Näringsliv

Antal nyregistrerade företag:	378
Antal konkurser:	23 st
Största AB:	Bergendahl Food AB

Jämförelser är en viktig del i förbättringsarbetet

I Kommunens Kvalitet i Korthet, KKiK jämförs kommunernas kvalitet årligen utifrån ett antal nyckeltal. Kommunerna utvecklar tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) nyckeltalen utifrån tre områden; barn och unga, stöd och omsorg och samhälle och miljö. Jämförelsen mellan kommunerna är relativ och redovisas utifrån en färgskala.

Färgmarkeringen visar hur Hässleholms kommuns resultat förhåller sig till övriga kommuners resultat.

■ Sämsta 25 procenten ■ Mittersta 50 procenten ■ Bästa 25 procenten

Barn och unga

Nyckeltalen för barn och unga ger en bild av utbildningsverksamheten i de kommunala skolorna, både i form av kunskapsresultat och resursåtgång.

Barn och unga	2020	2021	Genomsnitt riket
Hur stor andel av eleverna i åk 6 får minst betyget godkänt i matematik? (%)	82,8	83,2	88,2
Hur stor andel av eleverna i åk 9 är behöriga till yrkesprogram? (%)	78,9	78,0	84,6
Hur stor andel av gymnasieeleverna tar examen inom 4 år? (%)	71,4	67,9	69,7

Uppgifter som avser 2019 och 2020*	2019	2020	Genomsnitt riket
Vad är kostnaden per inskrivet barn i förskolan? (tkr)	158,8	160,2	157,9
Vad är kostnaden för grundskolan (F-9) per elev? (tkr)	120,1	125,5	113,4
Vad är kostnaden för gymnasieskolan per elev? (tkr)	141,0	138,2	126,4

* Uppgifter från 2021 ej tillgängliga

Stadsbibliotekets barn- och ungdomsavdelning. Foto Daniel Larsson.

Tecknad bild Hässleholms kommun

Stöd och omsorg

Detta område beskriver Hässleholms kommuns resultat inom delar av socialtjänsten, äldreomsorgen och verksamheten för personer med funktionsnedsättning.

Stöd och omsorg	2020	2021	Genomsnitt riket
Hur stor andel som haft försörjningsstöd har inte återkommit ett år efter avslutat stöd? (%)	78	79	79
Hur lång är väntetiden i snitt från ansökan till beslut om försörjningsstöd? (antal dagar)	16	15	15
Hur stor andel av dem som bor i bostad med särskild service enligt LSS trivs alltid bra hemma? (andel positiva svar, %)	83	83	81
Hur stor andel av de som har daglig verksamhet enligt LSS anser att de får bestämma om viktiga saker? (%)	75	74	75
Hur lång är väntetiden i snitt från ansökan till erbjudande om plats på särskilt boende för äldre? (antal dagar)	64	29	44
Hur många personal möter i snitt en hemtjänsttagare inom 14 dagar? (antal personer)	18	18	16
Uppfyllda kvalitetsaspekter inom särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	40	40	51

Uppgifter som avser 2019 och 2020*	2019	2020	Genomsnitt riket
Hur stor andel av de som bor på särskilt boende för äldre är nöjda eller mycket nöjda med sitt boende? (%)	82	85	81
Hur stor andel av de personer som har hemtjänst är nöjda eller mycket nöjda med hemtjänsten? (%)	89	89	88
Vad är kostnaden för individ- och familjeomsorg per invånare? (tkr)	3,8	4,8	5,0
Vad är kostnaden för äldreomsorg per invånare i åldern 80+? (tkr)	220,2	234,5	248,8
Vad är kostnaden för området funktionsnedsättning totalt per invånare minus ersättning från Försäkringskassan? (tkr)	8,4	8,7	7,2

* Uppgifter från 2021 ej tillgängliga

Samhälle och miljö

Jämförelsetalen inom kategorin samhälle och miljö visar bland annat kommunens tillgänglighet och service till invånare, besökare och näringsidkare. Kategorin innehåller också nyckeltal för sfi, etablering på arbetsmarknaden och bygglov.

Samhälle och miljö	2020	2021	Genomsnitt riket
Hur stor andel anser att de fått ett bra bemötande vid kontakt med en tjänsteperson i kommunen? (%)		75,6	81,4
Hur stor andel anser att det fungerar bra att få svar på frågor från kommunen? (%)		56,8	68,3
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	53	51	58

Uppgifter som avser 2019 och 2020*	2019	2020	Genomsnitt riket
Hur lång är handläggningstiden från det att ansökan betraktas som fullständig till beslut om bygglov för ett en- eller tvåbostadshus? (median, antal dagar)	24	29	32
Hur stor andel av de som avslutat deltagande vid kommunens arbetsmarknadsenhet har börjat arbeta eller studera? (%)	23	18	37
Hur stor andel av eleverna på SFI, som var nybörjare två år tidigare, har klarat minst två kurser? (%)	32	34	38
Företagsklimat enl. Öppna Jämförelser (Insikt) - (totalt, nöjd-kund-index)	72	73	74
Andel fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, (%)		40,6	51,3

* Uppgifter från 2021 ej tillgängliga

Hållbar utveckling

Vägen mot en hållbar framtid omfattar flera aspekter. Det handlar om hållbarhet i form av minskad klimatpåverkan genom till exempel vår energiförbrukning, minskat fossilberoende och genom förändrade konsumtionsvanor. Det handlar om social hållbarhet i form av minskade skillnader i hälsa hos kommunens invånare och utvecklingen av såväl centralort som stationsort i syfte att minska segregation och värna en hållbar stadsmiljö. Hässleholms kommun arbetar för att skapa förutsättningar för en hållbar framtid.

Hållbar utveckling

Tidningen Aktuell Hållbarhet rankar årligen landets kommuner utifrån deras arbete för en mer hållbar miljö. I 2021 - års ranking ligger Hässleholm på plats 120 av 290 vilket är en förbättring jämfört tidigare år. Rankingens utgångspunkt är hållbarhetsaspekter såsom avfallshandling, ekonomi, styrdokument för en hållbar utveckling med mera.

Arbetet med att ta fram en ny energi- och klimatplan som omfattar såväl förvaltningar som kommunala bolag har fortgått under året. Bland annat genomfördes en klimatenkät som både medarbetare i kommunen och hässleholmare svarade på. Enkäten handlade om våra transporter, energianvändning, måltider/matsvinn och övrig konsumtion. Resultatet finns med i planen som behandlas av kommunfullmäktige under våren 2022.

Kommunfullmäktige beslutade att införa en klimatväxlingsmodell i kommunen. Syftet med modellen är att minska anställda och

förtroendevaldas tjänsteresor med flyg och egen bil i tjänsten. Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram ett förslag till modell. Antalet tjänsteresor har minskat under pågående pandemi och till stor del ersatts av digitala möten och konferenser som kunnat genomföras på hemmaplan.

Inom ramen för kommunfullmäktiges övergripande mål *Hållbar produktion och konsumtion* kan konstateras att energianvändningen i kommunens fastigheter ökat under året och därmed bryts en flerårig trend med minskad energianvändning. Ökningen bedöms främst bero på stränga vintern i början av året vilket innebar en betydligt högre energianvändning för uppvärmning. Dessutom har ventilation körts dygnet runt med anledning av pandemin.

Omsättningen för återvunna inventarier genom kommunens dagliga verksamhet ”Ge och Få” har minskat med nästan 20 procent jämfört 2020. Det innebär ett trendbrott efter flera års ökad omsättning. Även här har pandemin spelat en stor roll med minskad efterfrågan på inventarier som följd.

Under hösten har förslag till ny översiktsplan för Hässleholms kommun varit ute på granskning. Syftet med granskningen var att genom digitala möten och ett ÖP-mingel föra en dialog om förslaget med allmänheten och övriga intressenter. Översiktsplanen anger mål, inriktning och strategier för kommunens fysiska utveckling de kommande 20 åren.

Intresset för att installera solcellsanläggningar hos privatpersoner är fortsatt högt och kommunens klimat- och energirådgivare har erbjudit webbföreläsningar på temat för allmänheten.

Ny folkhälsoenkät för barn och unga i Skåne. Foto: Jörgen Alström.

Social hållbarhet

Under hösten genomfördes den årliga trygghetsmätningen i Hässleholms kommun. I likhet med förra årets undersökning pekar resultatet på en upplevd otrygghet i flera delar av kommunen. Detta trots att färre utsätts för brott. Några av de övriga problemen som lyfts i undersökningen är trafikrelaterade problem som buskörningar och i vissa delar av kommunen upplever man en ökad skadegörelse utomhus. Hässleholms kommun och polisen har arbetat fram en samverkansöverenskommelse som varje år kompletteras med ett så kallat medborgarlöfte. Genom medborgarlöften ska polisen och kommunen tillsammans utföra insatser som direkt riktar sig till medborgarna och deras upplevda trygghet. Medborgarlöftena är en förlängning av polisens och Hässleholms ordinarie brottsförebyggande och trygghetsskapande verksamhet. Till grund för det årliga medborgarlöftet ligger en lokal underrättelse- och lägesbild samt polisens trygghetsmätning. Liksom föregående år var 2021 ett speciellt år och alla delar i medborgarlöftet kunde inte genomföras på grund av rådande restriktioner. Aktiviteter som kunnat genomföras var till exempel nattvandringar i stationsorterna, nätverksträff för kontaktombud inom grannsamverkan och en trygghetsvandring. Även ReAgera-samarbetet som innebär att olika förvaltningar samarbetar kring brottsförebyggande frågor och tidiga insatser för barn- och unga har fortlöpt som planerat under året.

Folkhälsa

Under 2021 genomförde Region Skåne en ny folkhälsoenkät för barn och unga i Skåne. Enkäten riktade sig till skolelever i åk 6, åk 9 samt gymnasiet år 2. Jämfört med tidigare undersökningar har den psykiska ohälsan ökat bland både pojkar och flickor i samtliga

årskurser. Störst försämring har skett bland flickor i åk 6. Resultatet vad gäller självskattad hälsa i Hässleholms kommun följer denna trend. Det är dubbelt så vanligt att flickor känner stress i vardagen och även här är andelen högst bland flickor i åk 6. Resultatet för Hässleholm speglar Skånesnittet. I Hässleholm anger 48 procent av flickorna i åk 6 att de mått dåligt under de senaste tolv månaderna. Andelen minskar dock i åk 9 och för gymnasiet år 2.

Drygt hälften av eleverna i åk 6 är fysiskt aktiva minst 60 minuter per dag. Andelen sjunker med stigande ålder och endast 1 av 4 flickor i gymnasiet år 2 är fysiskt aktiva mer än 60 minuter per dag. Resultatet för Hässleholm ser liknande ut.

All typ av rökning och alkoholkonsumtionen har gått ner i både åk 9 och i gymnasiet år 2. Snusningen har däremot ökat och likaså användningen av energidrycker.

Resultatet från Region Skånes senaste folkhälsoenkät för vuxna publicerades 2020 men undersökningen genomfördes 2019. Den självskattade hälsan är ”bra” eller ”mycket bra” hos de flesta vuxna i Skåne som ingick i undersökningen. Skillnader syns mellan utbildningsnivåer, där en högre andel av dem med eftergymnasial utbildning skattade sin hälsa som bra eller mycket bra.

Nationella studier visar på en försämrad psykisk hälsa bland yngre vuxna (18–34 år). Även i Skåne är andelen personer med psykisk ohälsa högre bland yngre vuxna. Jämfört med föregående undersökning 2012 har andelen yngre män med psykisk ohälsa ökat mest.

Hållbar utveckling. Foto: Jörgen Alström.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Kommunkoncernens verksamhet medför risker som i varierande omfattning kan påverka ekonomin negativt. De kan delas in i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker. Nedan redovisas de mest väsentliga riskerna.

Omvärldsrisker

Den demografiska utmaningen är en av de mest väsentliga omvärldsriskerna. Enligt kommunens senaste befolkningsprognos kommer kommunen ha en snabb ökning av andelen personer över 80 år. En ökning på cirka 33 procent fram till 2031. Även andelen barn och unga (0-18 år) kommer att öka med cirka tre procent. Snabbt ökande antal äldre och yngre innebär större behov av kommunens tjänster såsom framför allt behovet av äldreomsorg, skola och barnomsorg.

Pandemin går nu in i en ny fas och de flesta restriktionerna hävdades den 9 februari 2022. Naturligtvis råder det fortfarande en viss osäkerhet kring utvecklingen med möjligheten till ytterligare mutationer och det är svårt att förutspå vilken påverkan det i så fall kommer få på kommunens verksamhet och ekonomi.

Verksamhetsrisker Kompetensförsörjning

Den mest väsentliga verksamhetsrisken är kompetensförsörjningen som är en nyckelfråga för kommunen och är en riskfaktor som kan få väsentlig påverkan på verksamheten. Risken är att verksamheten inte kan bemannas med rätt kompetens. Under den närmaste femårsperioden uppskattas cirka 650 tillsvidareanställda medarbetare i kommunen uppnå 65 år. Det motsvarar cirka 15 procent av det totala antalet månadsavlönade. Det innebär ett kommande stort kompetensbortfall.

Hässleholms kommun har sedan 2020 en gemensam modell för kompetensförsörjningsarbetet, som lägger grunden för ett strukturerat, strategiskt och systematiskt kompetensförsörjningsarbete. Förvaltningarna har under året arbetat med sina utmaningar som finns identifierade och dokumenterade i kompetensförsörjningsplaner med syfte att kunna attrahera, rekrytera, introducera, behålla och utveckla medarbetare. En kommungemensam kompetensförsörjningsplan har under året tagits fram som belyser de utmaningar som finns. Några av målen i planen är att få ungdomar att välja utbildning som leder till arbete i kommunen, stärka arbetsgivarvarumärket, öka träffsäkerheten och skapa en positiv kandidatupplevelse vid rekryteringar, öka andelen heltidsarbetande samt utveckla och höja kompetensen hos befintliga medarbetare.

Finansiella risker

Finanspolicyn beslutas av kommunfullmäktige och anger mål och riktlinjer avseende risker och riskbegränsningar för finansverksamheten i kommunkoncernen och kommunen. En översyn har gjorts under året gällande finanspolicyn och vissa smärre förtydliganden och förenklingar har gjorts men inget som påverkar de finansiella riskerna. Förvaltningen av kommunens egna pensionsmedel regleras i av kommunfullmäktige antagna Placeringsregler för

Hässleholms kommuns pensionsmedelsförvaltning. Kommunkoncernen och kommunen är exponerad för framförallt finansiella risker såsom finansieringsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk, valutarisk och ränterisk.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. För att minska finansieringsrisken arbetar kommunkoncernen aktivt med att hantera förfallostrukturen. Förfallostrukturen för kommunkoncernens låneportfölj ska vara fördelad på olika tidsperioder och harmonisera med förväntat kapitalbehov. Lånestockens genomsnittliga räntebindningstid bör vara 1-3 år, med ett riktvärde på 2 år. På balansdagen uppgick snitträntan på concernens lån till 0,34 procent med en genomsnittlig räntebindningstid på 1,26 år och för kommunen uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden till 1,48 år och den genomsnittliga räntan till 0,28 procent.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser. Kommunen har ingen direkt kreditrisk då kommunen inte har någon direkt utlåning. Däremot finns en kreditrisk i ränteportföljen inom kommunens egna förvaldade pensionsmedel. Den risken regleras/begränsas i Placeringsregler för pensionsmedelförvaltning och den lägsta tillättna rating vid kreditexponering är P-2/A-2 eller BBB-/Baa3 hos kreditvärderingsinstitutet Standard and Poor's och Moody's.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att en placering inte kan omsättas i likvida medel utan påtaglig kostnadsökning. Likviditetsriskerna begränsas genom val av placeringsformer/värdepapper som vid var tidpunkt kan disponeras/säljas. Kommunen har ingen direkt likviditetsrisk då kommunen inte har någon direkt utlåning. När det gäller likviditetsrisken i kommunens egna förvaldade pensionsmedel regleras/begränsas det i Placeringsregler för pensionsmedelförvaltning. Kommunen hade per 31 december 149,9 mnkr i en kortfristig placering inom de egna förvaldade pensionsmedlen, vilken kan omsättas i likvida medel omgående.

Valutarisk

Valutarisk är risken för värdeförändring av en valuta i förhållande till andra valutor. Kommunen har normalt inga betydande valutapositioner och därmed ingen valutarisk. Aktieportföljens medel får placeras i noterade aktier i Norden samt i globala aktiefonder väldiversifierade från Norden, vilket kan innebära exponering mot andra valutor. Enligt placeringsreglerna får valutasäkring mot SEK göras för att minska valutarisken.

Ränterisk

Ränterisk är risken att en ränteuppgång ökar kommunens räntekostnader eller risken för en negativ effekt i de räntebärande placeringarnas marknadsvärde vid en förändring av det allmänna ränteläget. Ränte- och kursriskerna minimeras dels genom begränsning av vilka instrument som är tillättna dels genom spridning av bindningstider. Kommunkoncernen ska ha en sådan räntebindningsstruktur att en ränteändring på 1 procent aldrig kan slå ige-

nom med mer än 0,5 procent under ett år. Detta innebär att högst halva låneskulden får placeras med rörlig ränta. De långfristiga banklånen uppgick till 3 012 mnkr (2 788), varav bolagen svarade för 1 859 (1 750). På balansdagen låg 738 mnkr av lånen med rörlig ränta, och i övrigt kommer 780 mnkr att räntejusteras inom ett år. En ränteökning på 1 procent beräknas öka räntekostnaderna med 11 mnkr eller 0,37 procent i förhållande till låneskulden. Kommunens låneskuld uppgick till 1 471 mnkr. De främsta orsakerna till att kommunen behövt öka sitt upplåningsbehov är den höga investeringsvolymen. Via koncernkontot lånade kommunen på balansdagen 273,2 mnkr av sina dotterbolag. I övrigt lånades 600 mnkr i bank med rörlig ränta och 598 mnkr med bunden ränta.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 985 mnkr. De kommunala bolagen betalar löpande in premier och har i övrigt inga pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Förpliktelserna som redovisas som en ansvarsförbindelse uppgår till 886 mnkr, vilket utgör 90 procent av kommunens pensionsåtagande.

Avsättning för pensioner i balansräkningen uppgår till 98,5 mnkr. Denna post består av intjänad pensionsrätt, särskild ålderspension för räddningspersonal, efterlevandepensioner samt visstidspension.

Den förmånsbestämda ålderspensionen (FÅP) inklusive löneskatt tryggas genom försäkring hos KPA. Det innebär att kommunen årligen betalar en försäkringspremie.

Pensionsförpliktelse	2021	2020
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	984,5	998,8
a. varav avsättning för pensioner inkl särskild löneskatt	98,5	91,6
b. varav ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	886,0	907,2
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	227,5	188,3
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0,0	0,0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl försäkring)	1 212,0	1 187,1
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	285,2	249,9
a. varav överskottsmedel	2,0	0,0
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse		
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	1 409,9	1 251,6
8. Summa förvaltade pensionsmedel	1 695,1	1 501,5
Finansiering		
9. Återlånade medel	-483,1	-314,4
10. Konsolideringsgrad	140%	126%

Kommunens pensionsförpliktelse minskade med 14,3 mnkr under 2021, vilket framför allt beror på att det skett stora pensionsutbetalningar som motverkas av ändrat livslängdsantagande 2021.

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel

De egna förvaltade pensionsmedlen hade per 31 december ett marknadsvärde på 1 409,9 mnkr. Värdeutvecklingen sedan års-skiftet är 158,3 mnkr, vilket motsvarar en ökning på 12,6 procent. Målet med pensionsmedlen är att tillgångarna över rullande femårsperioder minst ska ge en genomsnittlig real årlig avkastning på 2,5 procentenheter per år. KPI + 2,5 procentenheter per år utgör totalportföljens referensavkastning och uppgick till 23,4 procentenheter för den senaste rullande femårsperioden. Portföljens avkastning för den senaste femårsperioden uppgick till 43,4 procent, vilket innebär att avkastningsmålet uppfyllts.

Från och med 2016 återinvesteras inte längre utdelningar och kupongräntor i portföljen utan utbetalas till kommunen. Dessa uppgick till 18,2 mnkr, vilket var 6,8 mnkr lägre än budget. Den totala avkastningen uppgick till 177,6 mnkr. Den stora avkastningen beror framför allt på reavinster på 104,2 mnkr, realiserade vinster i aktieportföljen på 66,4 mnkr samt reaförluster i ränteportföljen på 9,3 mnkr.

Kapitalet är placerat i tillgångsslagen nordiska aktier, globala aktier placerade i fond, svenska räntebärande värdepapper, svenska kreditobligationer placerade i fond samt en kortfristig placering på bankkonto. I tabellen nedan framgår marknadsvärdet samt avkastning per portfölj per 31 december 2021.

	Marknadsvärde mnkr	Avkastning mnkr
Aktieportfölj	638,5	181,6
Ränteportfölj	625,5	-4,2
Kortfristig placering	145,9	0,2
Totalt	1 409,9	64,0

Kapitalet och dess avkastning ska långsiktigt minska pensionskostnadernas belastning på kommunens resultat samt utjämna likviditetsbelastningen till följd av pensionsutbetalningar. Pensionskapitalets marknadsvärde per den 31 december 2021 täcker cirka 143 procent (125) av pensionsförpliktelserna som inte tryggats genom försäkring.

Så styrs Hässleholm

Den kommunala demokratin gör det möjligt för kommunens invånare att vara delaktiga och ta ansvar för samhällsutvecklingen. I Sverige har kommunerna ett stort ansvar för välfärd och samhällsservice genom det kommunala självstyret. Kommunens högsta beslutande organ är kommunfullmäktige och fungerar som kommunens riksdag. Vart fjärde år är det kommunalval och då väljer hässleholmarna sina representanter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen, som kan liknas vid kommunens regering, leder, samordnar och har uppsikt över kommunens bolag och nämnder.

Styrning i Hässleholms kommun

I det politiska uppdraget ingår att prioritera och styra resurser för att skapa största möjliga mervärde för dem som bor och verkar i kommunen. Styrmodellen fungerar som ett verktyg för att säkerställa att den politiska viljetrytningen får genomslagskraft i verksamheterna, att verksamheterna håller en god kvalitet och att en god ekonomisk hushållning säkras i hela organisationen. Med andra ord håller styrmodellen ihop delarna och skapar en röd tråd från den politiska visionen till det dagliga arbetet som utförs för medborgarna i kommunens olika verksamheter.

I Hässleholms kommun använder en mål- och resultatstyrningsmodell som innebär att verksamheten genomförs och planeras utifrån mål. Målen följs upp under året och resultaten analyseras bland annat via jämförelser med andra kommuner. Mellan tjänstepersoner och förtroendevalda förs regelbundna dialoger om mål och resultat. Varje år utvärderas målen och revideras vid behov. Till grund för målformuleringarna ligger bland annat de omvärldsanalyser som nämnder och förvaltningar gör. Analysen innehåller en beskrivning och bedömning av framtida utmaningar och möjligheter för Hässleholms kommun. Utifrån omvärldsanalysen, utvärderingen i årsuppföljningen och dialoger med nämnderna utformar kommunfullmäktige en strategisk plan, som beskriver den framtida ambitionsnivån i form av övergripande mål och inriktningsmål. Nämnderna har därefter till uppgift att utifrån dessa mål formulera egna mål.

Planering och uppföljning

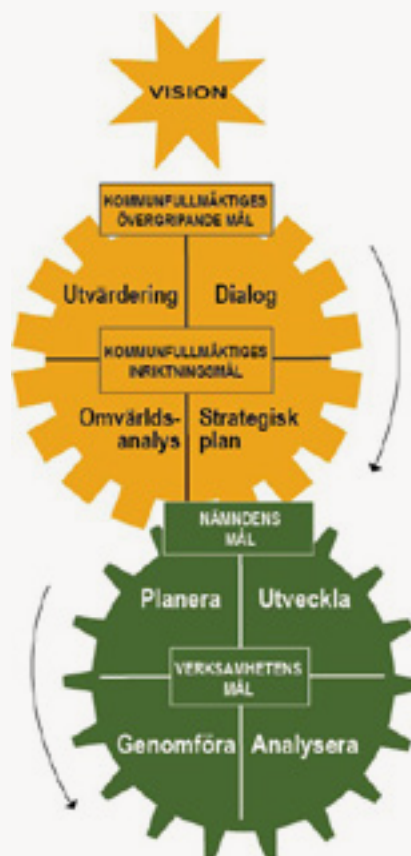
Årshjulet visar arbetet med planering och uppföljning. Året inleds med att nämnder och styrelser följer upp och analyserar föregående års ekonomiska resultat och måluppfyllelse i sina verksamhetsberättelser. I juni fattar kommunfullmäktige beslut om strategisk plan och utifrån denna plan fattar nämnderna beslut om strategisk inriktning genom nämndspecifika mål. Förvaltningarna har sedan till uppgift att i sina planer och internbudgetar tydliggöra hur målen ska uppnås och hur resurserna ska fördelas.

Nämnderna följer upp och redovisar ekonomisk prognos till kommunstyrelsen via tre månadsrapporter. Därutöver redovisar nämnder och bolag ekonomiska resultat och måluppfyllelse i en delårsrapport.

Intern kontroll

Intern kontroll är en del av nämndernas arbete med kvalitetssäkring. Med intern kontroll menas den kontroll som görs för att säkerställa att arbetsmoment och processer för ekonomi, planering, genomförande, rapportering, uppföljning och utvärdering inom organisationen fungerar. Att riktlinjer och rutiner efterlevs.

Varje nämnd utgår ifrån sina huvudprocesser och tar fram interna kontrollplaner för året genom att en risk- och väsentlighetsanalys görs av de huvudsakliga arbetsmomenten som ingår i nämndens uppdrag. Analysen kompletteras med en granskningsrapport som innehåller resultatet av föregående års interna kontroll. Intern kontrollplanen följs sedan löpande upp under året. Eventuella avvikelser åtgärdas och genomförda kontrollmoment dokumenteras.

- Verksamhetsberättelse och intern kontroll
- Årsredovisning
- Månadsrapport
- Strategisk plan med budget
- Delårsrapport
- Verksamhetsplan med internbudget
- Omvärldsanalys
- Budgetunderlag

- Kommunfullmäktige
- Nämnd

Foto: Helen Clargården

Foto: Emma Ragnarsson

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Den samlade bedömningen och analysen av måluppfyllelsen visar att Hässleholms kommun inte når upp till kravet om god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning

Hässleholms kommun bedömer en god ekonomisk hushållning som en sammanvägning av kommunens övergripande mål. De finansiella målen väger tungt vid bedömningen. En förutsättning för ekonomisk hushållning är att verksamheternas nettokostnader inte bör öka i snabbare takt än skatteintäkter och generella statsbidrag. Ytterligare en förutsättning för en god ekonomisk hushållning är god budgetföljsamhet i verksamheterna. Kommunen måste vara vaksam på den ekonomiska utvecklingen. Det är viktigt att följa, och vid behov åtgärda, eventuella obalanser i kärnverksamheterna som kan uppstå bland annat genom volymförändringar, demografiska förändringar, ökade behov och bristande förmåga till omställning. Även höga investeringsnivåer med ökande låneskuld och kapitalkostnader, kan urholka det ekonomiska handlingsutrymmet som krävs för en sund ekonomi. Den samlade bedömningen av de övergripande målen visar därför att Hässleholms kommun inte når upp till kravet om god ekonomisk hushållning.

Samlad måluppfyllelse

Nedan sammanfattas den sammanvägda måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges övergripande mål. Den samlade måluppfyllelsen fås genom att väga samman nämndernas måluppfyllelse per övergripande mål med måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges inriktningsmål. Nämndernas måluppfyllelse per målområde presenteras i respektive verksamhetsberättelse.

Samhällsservice av hög kvalitet

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

God ekonomi

Attraktiv arbetsgivare

Hållbar produktion och konsumtion

Måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål

Kommunfullmäktige har beslutat om tretton inriktningsmål fördelade på fem övergripande mål. Måluppfyllelsen per inriktningsmål redovisas i texten. Tre av de tretton målen bedöms uppfyllda, fem mål delvis uppfyllda och tre inte uppfyllda. Två inriktningsmål utgår.

Svarsfrekvensen på e-post har ökat

Kommunens nya kontaktcenter invigdes under hösten 2020 och

Inriktningsmål	Delmål/målvärde
Hässleholms kommun ska ha en hög tillgänglighet	Andel som får ett direkt svar på en fråga via telefon och andel som får svar på e-post inom en dag.
Den enskildes inflytande över vård, omsorg och service ska öka	Andel positiva svar inom frågeområden påverkan och inflytande i Socialstyrelsens brukarundersökning.
Hässleholms kommuns kontakter med näringslivet ska kännetecknas av fokus på service, förståelse och lyhörddhet	Ökat NKI-värde för indikatorn nöjdhet med hanteringen av ett ärende samt ett ökat samlat NKI-värde i Insikt, SKR:s servicemätning av kommunens myndighetsutövning

Utgår då Socialstyrelsens brukarundersökning ej genomfördes 2021

har fått en annorlunda start på grund av pandemin och gällande restriktioner. Verksamheten syftar till att samla kommunens kontaktvägar till en gemensam väg in och erbjuda samhällsservice av hög kvalitet. Här kan medborgaren få information, vägledning och rådgivning, hantera en ansökan eller anmälan och se status på sitt ärende. Kontaktcenter kommer även utföra viss handläggning av rutin- och regelstyrda ärenden. Som ett led i en likvärdig service i kommunen ska medborgarservice finnas tillgänglig även på biblioteken i Bjärnum, Hästveda, Sösådal, Tyringe, Vinslöv och Vittsjö framöver.

Hässleholms kommun genomför årligen en servicemätning för att mäta tillgängligheten via telefon och e-post. Målvärdet att andelen som får ett direkt svar inom 60 sekunder via telefon ska vara högre än 75 procent nås inte. Andelen som får svar inom 60 sekunder uppgår till 37 procent. 51 procent fick svar inom 120 sekunder. 99 procent får svar på e-post inom en dag, vilket är högre än målvärdet.

Näringslivsmätningar

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) mäter årligen företagets upplevelse av den kommunala tillstånds- och tillsynsutövningen via ett nöjd-kund-index (NKI). Resultatet i den senaste mätningen visar att Hässleholms kommun ökat från NKI 72 till NKI 73. Det innebär att kommunen placerar sig på plats 100 i rankingen av de 181 kommuner som deltagit i mätningen.

Även Svenskt Näringsliv genomför en årlig ranking av företagsklimatet i alla landets kommuner. Rankingens vilar på en enkätundersökning där bland annat 188 företag i Hässleholm ingår samt statistik från SCB och UC. Hässleholms kommun hamnar på plats 240 i årets mätning och har sjunkit tre placeringar i rankingen jämfört med föregående år.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Inriktningsmål Delmål/målvärde

Kunskapsuppdraget ska stå i fokus

Det genomsnittliga meritvärdet för avgångselever i åk 9 ska uppgå till minst 215 poäng

Mer än 85 procent av eleverna i åk 9 ska vara behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor

Mer än 72 procent av eleverna ska ta gymnasieexamen inom tre år

Förbättrad hälsa

Andelen invånare med bra självskattad hälsa ska vara över 70 procent

Andel invånare med lågt socialt deltagande i samhället ska minska

Utgår då Region Skåne ej genomfört folkhälsoundersökning för vuxna 2021

Hässleholms kommun ska välkomna och trygga livsmiljöer

Andel åtgärder som har genomförts för att infria kommunens del i medborgarlöftet

Fler än 200 bostäder ska färdigställas årligen

Mer än 50 procent av de färdigställda bostäderna ska vara villor eller bostadsrätter

Utanförskapet ska minska

Mer än 50 procent av de som lämnat etableringsuppdraget, arbetar eller studerar

Andel unga som varken studerar eller arbetar ska minska

Andelen arbetslösa utrikesfödda kvinnor ska minska

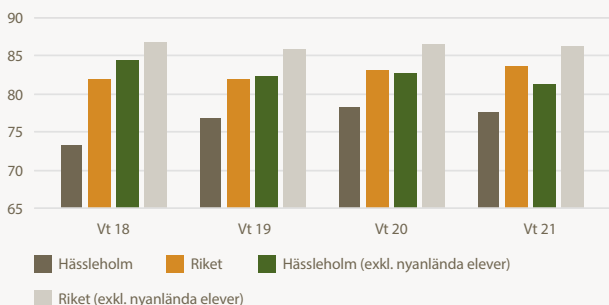

Ökat genomsnittligt meritvärde

Målvärdet att genomsnittligt meritvärdet för avgångselever i åk 9 ska uppgå till minst 215 poäng nås 2021. Meritvärdena i Hässleholm ligger på 216,1 poäng. Det är fortfarande en bit under riksnittet som är 226,8 poäng.

78 procent av eleverna i åk 9 var behöriga till yrkesprogram. Resultatet är fortsatt under riksnittet på 84,6 procent. Kommunens målvärde att mer än 85 procent av eleverna i åk 9 ska vara behöriga till yrkesprogram nås inte under 2020.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)

Kryddträdgården på Vannaröds slott i Sösådal. Foto: Helén Clargården.

Målvärdet att mer än 72 procent av eleverna ska ta gymnasieexamen inom tre år nås inte. Resultatet för Hässleholm är 63,8 procent och ligger under riksnittet som är 66,6 procent.

Upplevd otrygghet fortsatt hög

Årligen genomför Hässleholms kommun tillsammans med polisen en trygghetsmätning. Mätningen syftar till att ge en bättre kännedom om hur invånarna uppfattar problemlinjen i det egna bostadsområdet, upplevd trygghet samt faktisk utsatthet för brott. Resultatet från årets mätning visar att den upplevda otryggheten fortsätter att öka samtidigt som färre personer utsätts för brott. I övrigt upplevs nedskräpning och trafikrelaterade problem som störst, vilket ligger i linje med förra årets resultat. Trygghetsmätningen är en del av analysen som ligger till grund för den årliga överenskommelsen, Medborgarlöftet, som tecknas mellan Hässleholms kommun och polisen. Medborgarlöftet består av konkreta aktiviteter för att öka tryggheten och minska brottsligheten i Hässleholm. Även i år har vissa föreläsningar och möten varit tvungna att ställas in eller skjutas på framtiden. Inom ramen för överenskommelsen har bland annat bidrag till föreningar som nattvandrar delats ut och nätverksträff för grannsamverkan har genomförts. Arbetet med EST (Effektiv Samordning för Trygghet) har kunnat fortgå. EST är en metod för att samla in information som påverkar tryggheten i den offentliga miljön. Utifrån det som framkommer kan rätt åtgärder riktas till aktuellt problem.

Under hösten genomfördes SCB:s medborgarundersökning i kommunen. Där svarade mer än hälften att de känner sig trygga i sitt bostadsområde när det är mörkt ute. Boende i tätorten känner sig mindre trygga än de som bor i stationsorterna eller på landsbygden.

Fortsatt hög byggtakt

Under 2021 färdigställdes 205 bostäder i Hässleholm. Målvärdet för året var 200 bostäder. Trycket på miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens bygglovsavdelning har varit fortsatt högt under året, då många hässleholmare har velat renovera hemma eller bygga nytt. En trend som återspeglas i hela Sverige under pandemin.

Låg etableringsgrad men minskad arbetslöshet

Andelen personer som är i arbete eller studier 90 dagar efter avslutad etableringsperiod har minskat från 29 procent till 25 procent det senaste året. Däremot har arbetslösheten bland utrikesfödda kvinnor minskat med 9 procent jämfört december 2020 och december 2021. Även andelen långtidsarbetslösa utrikesfödda kvinnor har minskat.

God ekonomi

Inriktningsmål	Delmål/målvärde	
Hässleholms kommun ska ha en god kostnadskontroll	Verksamheternas nettokostnader i förhållande till skatteintäkter ska vara mindre än 99 procent	
Hässleholms kommun ska ha en god kostnadskontroll	Kommunstyrelsens och nämndernas samlade budgetföljsamhet ska förbättras och budgetavvikelsen ska vara minst 0 procents avvikelse	
Hässleholms kommun ska ha ett effektivt lokalutnyttjande	Kommungemensam lokal-försörjningsplan är framtagen	

En viktig förutsättning för god ekonomi är en god kostnadskontroll vilket innebär att det råder balans mellan löpande intäkter och kostnader. För att långsiktigt ha en god ekonomi måste skatteintäkternas ökningstakt vara större än nettokostnadernas. Under många år har utvecklingen varit negativ, endast vid två tillfällen under den senaste 10-årsperioden har nettokostnadsandelen understigit 99 procent. År 2021 är inget undantag. Nettokostnadsandelen uppgår till 99,2 procent för 2021, vilket innebär att målet om att verksamheternas nettokostnader i förhållande till skatteintäkter ska vara lägre än 99 procent inte har uppfyllts. För att komma ner till 99 procent skulle nettokostnaderna varit 5,2 mnkr lägre under 2021. Sett över en tioårsperiod har nettokostnadsandelen i genomsnitt uppgått till 100,4.

Ytterligare en förutsättning för en ekonomi i balans är god budgetföljsamhet i verksamheterna. Nämnderna har haft en negativ budgetavvikelse genom åren och medelvärdet för den senaste 10-årsperioden ligger på en avvikelse på -0,7 procent. Budgetavvikelsen för 2021 uppgår till -0,3 procent.

En övergripande kartläggning och analys av kommunens lokal-försörjning har pågått under året. En kommunövergripande lokal-försörjningsplan med ett 5-årsperspektiv beslutades av kommunstyrelsen i december.

”Servicemätningen visar att i princip alla som skickar e-post till kontaktcenter får svar inom ett dygn.”

Attraktiv arbetsgivare

Inriktningsmål	Delmål/målvärde	
Hässleholms kommun ska ha ett närvarande ledarskap	Antalet chefer som har mer än 30 medarbetare ska minska	
Hässleholms kommun ska erbjuda ett hållbart arbetsliv	HME-index (hållbart medarbetarengagemang) utifrån begreppen: Motivation, Ledning och Styrning ska vara över 80	
	Andelen heltidsarbetande anställda med månadslön ska vara minst 65 procent	
	Den totala sjukfrånvaron bland anställda med månadslön ska vara mindre än 6 procent	

Närvarande ledarskap

Målet att minska antalet chefer med fler än 30 medarbetare nås inte 2021. Inom barn- och utbildningsförvaltningen har 45 av 72 chefer fler än 30 medarbetare. Inom omsorgsförvaltningen har antalet medarbetare per chef ökat inom vissa områden. Satsningar för att minska arbetsbelastningen för chefer och minska personalgrupperna har inte kunnat genomföras med anledning av ett ansträngt ekonomiskt läge.

Hållbart arbetsliv

Varje år genomför Hässleholms kommun en medarbetarundersökning. Resultatet mäts via HME-index (hållbart medarbetarengagemang) och uppgick till 79 för år 2021. Resultatet för delområdena motivation och ledarskap har sjunkit en punkt jämfört förra året medan resultatet för styrning är på samma nivå som förra året.

Andelen heltidsanställda med månadslön har inte ökat nämnvärt sedan förra året och låg vid årsskiftet på 61,2 procent. Resultatet är under målvärdet på 65 procent.

Den ackumulerade totala sjukfrånvaron för 2021 var 7 procent. Det är en minskning med 0,3 procent jämfört 2020. Även i år beror sjukfrånvaron till stor del på pandemin och restriktionerna.

Hållbar produktion och konsumtion

Inriktningsmål	Delmål/målvärde	
Hässleholms kommuns klimatpåverkan ska minska	Mängden matsvinn i verksamheterna ska minska	
	Installerad effekt från solceller på kommunens fastigheter ska öka	
	Omsättningen av inventarier i verksamheten "Ge och Få" ska öka	
	Energianvändningen i kommunens fastigheter ska minska	
	Andelen fossilbränslefri och återvunnen energi för uppvärmning ska vara 100 procent	
	Andelen förnybara drivmedel i förvaltningarnas fordonsflotta ska uppgå till mer än 49 procent	

Skapande på Markan. Foto: Shadi Andersson.

Trendbrott i en positiv utveckling

Målet att minska matsvinnet inom kommunens verksamheter med 30 procent har inte uppnåtts. Inom barn- och utbildningsförvaltningen görs regelbundna mätningar av verksamheternas matsvinn. I förskolan har både tallriks- och serveringssvinn ökat under året. I skolan har tallrikssvinn minskat medan serveringssvinn ökat. Det saknas i dagsläget motsvarande uppföljning från kommunens äldreboenden eftersom matsvinnet inte mäts systematiskt på samma sätt inom äldreomsorgen.

Målvärdet om förnybar energi i form av installerad effekt motsvarande 250 kW/år nås inte. Arbetet med installation av solcellsanläggningar har försenats under året. Aktuella projekt är påbörjade och installationen förväntas komma i kapp det långsiktiga målet under 2022.

Omsättningen av begagnade inventarier i kommunens verksamhet ”Ge och Få” har minskat under 2021. Minskningen är i första hand relaterad till en minskad efterfrågan på möbler från verksamheterna

på grund av pandemin, men också ett behov av tydliga riktlinjer för hur verksamheterna ska agera vid inköp av nya inventarier.

Energianvändningen i kommunens fastigheter ökade med sju procent under 2021 i stället för att minska. Ökningen beror på ett betydligt kallare klimat under vintermånaderna. Pandemin har även medfört att ventilationssystemen körs dygnet runt, något som också påverkat energianvändningen negativt.

Andel fossilbränslefri och återvunnen energi för uppvärmning uppges vara drygt 99 procent i dagsläget. Planering finns för konvertering av anläggningar som fortfarande använder olja som spetsvärme under senare delen av året och 2022.

Andel förnybara drivmedel i förvaltningarnas fordonsflotta uppgick vid årsskiftet till 36 procent. Under året har det skett en ökning av hur mycket drivmedel som förvaltningarna förbrukar. Under året har fler fordon som drivs med förnybara drivmedel inhandlats av förvaltningarna, men utvecklingen skulle behöva skyndas på ytterligare.

Resultat och ekonomisk ställning

Kommunkoncernen redovisade 2021 ett resultat på 249 mnkr (171 mnkr 2020). Nettoomsättningen uppgick till 1 208 mnkr, varav bolagen 555 mnkr. För koncernens tillgångar redovisas ett värde på 7 697 mnkr, varav 2 440 mnkr låg i bolagen. 2021 gjordes nettoinvesteringar på 646 mnkr (532 mnkr 2020). Låneskulden ökade från 2 788 till 3 012 mnkr, varav bolagen 1 813 mnkr. Soliditeten är oförändrad på 43,9 procent.

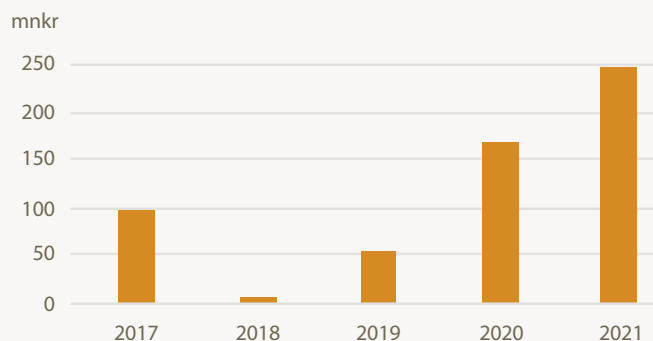
Kommunen redovisade ett positivt resultat för 2021 med 221,8 mnkr. Balanskravsresultatet var positivt på 135,7 och en reservering till resultatutjämningsreserven kunde ske med 24,8 mnkr. Nämnernas avvikelser mot driftbudgeten blev -10,2 mnkr. Årets investeringsverksamhet uppgick till 447,1 mnkr, en avvikelse mot budget på 254,5 mnkr. Soliditeten inkl pensionsförpliktelser uppgick till 38,1 procent och har ökat med 0,8 procentenheter jämfört med 2020.

Utvärderingen av kommunkoncernens och kommunens ekonomiska ställning utgår från kommunkoncernperspektivet med nedbrytning på kommunen. Utvärderingen kartlägger och analyserar resultat, utveckling och ställning utifrån från fyra finansiella aspekter resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Resultat och kapacitet

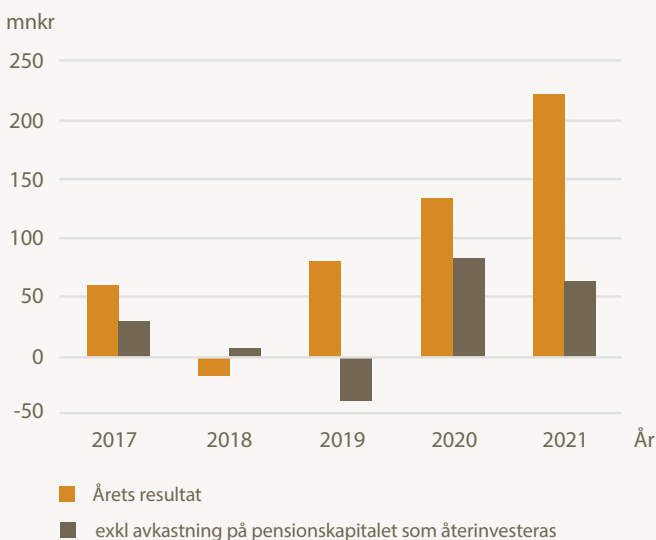
I detta avsnitt analyseras resultatet, vilken balans som finns mellan kostnader och intäkter under året och över en femårsperiod samt den finansiella styrkan både i det kortsiktiga och långsiktiga perspektivet.

Årets resultat - Kommunkoncernen

Koncernens konsoliderade resultat för 2021 uppgick till 249 mnkr (171 för 2020). Efter eliminering av interna mellanhavanden bidrog kommunen med 243 mnkr och Hibab med 35 mnkr. Hässleholm har en koncernmässig nettokostnad på -21 mnkr och HMAB -12 mnkr. Alla enheter redovisade dock vinst efter finansnetto. Bolagens skattekostnader uppgick till 16,9 mnkr (2,4 för 2020), varav Hibab 10,4 mkr.

Årets resultat - Kommunen

Årets resultat uppgick till 221,8 mnkr, mot budgeterade -11,0 mnkr. Det innebär ett budgetöverskott på 232,8 mnkr. Det beror framför allt på nettoreavinsterna (104,2) och orealiserade vinster (57,1) avseende den egna förvaltning av pensionsmedel samt på högre skatteintäkter (67,7).

I årets resultat ingår avkastning på pensionsmedel som återinvesteras med 158,7 mnkr. Årets resultat exklusive den avkastning på pensionsmedel som återinvesteras uppgick till 63,0 mnkr, vilket utgör 1,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Budgetavvikelser

Nedan följer en förklaring av kommunens budgetavvikelser eftersom det upprättas ingen budget för kommun-koncernen.

De större budgetavvikelserna förklaras i stora drag enligt tabell nedan.

De större budgetavvikelserna

Avkastning på pensionsmedel	+155,6
Skatteintäkter och generella statsbidrag	+68,6
Finansiella intäkter/kostnader	+11,0
Statsbidrag covid-19 dec 2020	+8,6
Pensionskostnader	-4,3
Nämndernas/förv. underskott inkl revisionen	-10,2

Den stora budgetavvikelsen avseende avkastning på pensionsmedel beror dels på att de realiserade nettovinsterna uppgick till 104,2 mnkr och de orealiserade vinsterna uppgick till 66,4 mnkr inom aktieportföljen och reaförlusterna inom ränteportföljen uppgick till 9,3 mnkr. Däremot uppgick utdelningar och kupongräntor endast till 18,2 mnkr jämfört med budgeterade 25,0 mnkr.

Budgetavvikelsen för kommunens nämnder var -0,3 procent i relation till nämndernas nettobudget (inkl revisionen) och uppgick till -10,2 mnkr. Fem nämnder/förvaltningar visade en negativ avvikelse mot budget arbetsmarknadsnämnden -10,3 mnkr, socialnämnden -9,1 mnkr, barn- och utbildningsnämnden -6,9 mnkr, tekniska nämnden -6,6 mnkr samt kultur- och fritidsnämnden -2,3 mnkr. De största avvikelserna, beloppsmässigt, fanns i följande förvaltningar och nämnder:

Omsorgsnämndens avvikelse på +15,6 mnkr förklaras främst av ett outnyttjat statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre på 23,5 mnkr, överskott inom FSS (Funktionsnedsättning, Stöd och Service) på 20,0 mnkr och inom köpt verksamhet på 9,6 mnkr. Verksamhetsområde resurs visar ett stort budgetunderskott på -32,5 mnkr. Den största förklaringen till avvikelsen inom FSS är att personlig assistans även under 2021 haft en kraftig volymminskning. Många tomma lägenheter och liten kö har bidragit till överskott inom flertalet av kommunens boenden. Avveckling av ett boende har skett under hösten. Överskottet inom köpt verksamhet förklaras av lägre volym av köpta platser. Efterfrågan har successivt ökat under året, och vid årets slut köptes fler platser än vad som budgeterats. Den största förklaringen till underskottet inom verksamhetsområdet resurs är personlig skyddsutrustning till följd av Covidpandemin, -28,3 mnkr, och hemsjukvården redovisar ett underskott, -8,2 mnkr, där svårigheter att rekrytera legitimerad personal inneburit omfattande extrakostnader (ersättning för flyttad semester, mertid, inhyrd personal). Bidraget från Socialstyrelsen för att säkerställa en god vård och omsorg för äldre personer är flerårigt och ska användas till att börja fasa ut delade turer inom äldreomsorgen och öka kvaliteten med start under 2022.

Arbetsmarknadsnämndens avvikelse på -10,3 mnkr kan främst hänföras till enheten för ekonomiskt bistånd. Utbetalt försörjningsstöd har överskridit budget med -11,2 mnkr. Enheten visar dock ett resultat på -6,8 mnkr, vilket beror på överskott på kostnadssidan eftersom vakanta tjänster inte tillsatts och personal har gått ner i sysselsättningsgrad.

Socialnämndens avvikelse på -9,1 mnkr förklaras främst av att verksamheten barn- och unga har stora ökade placeringskostnader för familjehemsplasseringar och höga placeringskostnader för institutionsplaceringar. Budgetavvikelsen var cirka -11,3 mnkr för familjehemsplasseringar och cirka -6,5 mnkr för institutionsplaceringar. Detta är följderna av ett högt inflöde av ärenden under de senaste åren.

Barn- och utbildningsnämndens avvikelse på -6,9 mnkr förklaras huvudsakligen av underskott inom gymnasieskolan -5,8 mnkr, inom grundskola, förskoleklass och fritidshem -5,6 mnkr samt inom förskola och pedagogisk -3,6 mnkr. Underskottet inom gymnasieskolan och grundskolan beror på fler elever i fristående skolor och färre elever från andra kommuner i våra skolor. Inom förskola och pedagogisk omsorg hänför sig underskottet till ett negativt resultat från besparingsuppdrag, minskade etableringsbidrag, ökade kostnader för stödsatser, ökat uttag av friskvårdsförmån och ökade kostnader för bidrag till fristående huvudmän. Ökade barnomsorgsavgifter, tilldelning ur Skolmiljarden och att förskolans rektorer visar ett sammanlagt överskott begränsar underskottet.

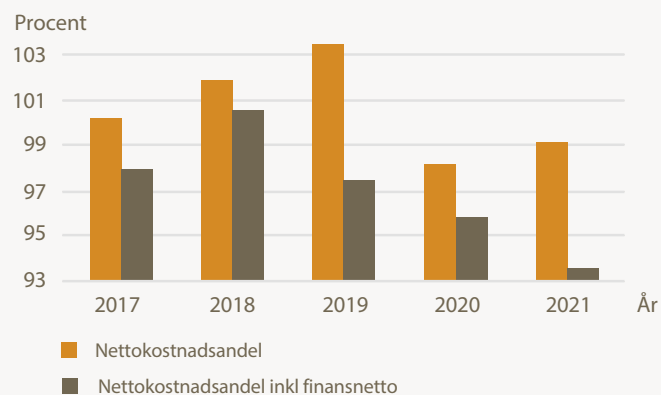
Tekniska nämndens avvikelse på -6,6 mnkr beror framför allt på de stora snömängderna, -5,8 mnkr. En utökad bemanning med timanställda och ökad användning av förbrukningsmaterial inom lokalvården resulterade till ett underskott om drygt 2 mnkr. Även ökade kostnader för drivmedel med en avvikelse på drygt -0,5 mnkr. På plussidan genererade en ökad debiteringsgrad för byggprojekt ett överskott på 0,9 mnkr. Även skogsavverkning gick med 0,9 mnkr i överskott.

Kostnads- och intäktsutveckling - Kommunen

Verksamhetens intäkter, som till största delen består av bidrag samt avgifter för bland annat barn- och äldreomsorg, minskade med -8,4 procent (-61 mnkr). Bidrag och kostnadsersättningar från staten minskade med 32,1. Det beror främst på lägre kompensation för höga sjuklöner 2021 än 2020 (-16,7 mnkr) samt på lägre bidrag från Migrationsverket (-16,8 mnkr). Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar var 6,1 mnkr 2021 men 23,6 mnkr 2020.

Verksamhetens kostnader, som till största delen består av personal- och pensionskostnader, ökade med 3,0 procent (113 mnkr). Personalkostnaderna ökade med 64,0 mnkr. Ökningen beror främst på löneökningar för 2021, vars löneavtal uppgick till 41,7 mnkr samt på helårseffekten för 2020 års avtal som uppgick till 8,9 mnkr. Köp av huvudverksamhet ökade med cirka 25 mnkr, vilket framför allt beror på köp av utbildningsplatser som ökade med cirka 19 mnkr.

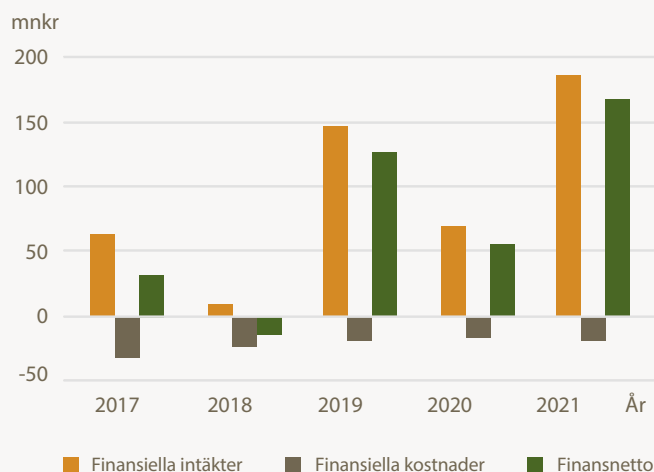
Verksamhetens nettokostnader har ökat med 23,9 procent under den senaste femårsperioden och ökat med 6,1 procent under 2021. Ökningen av verksamhetens nettokostnader beror främst på ökade personalkostnader samt minskade bidrag och kostnadsersättningar från staten. Skatteintäkterna och generella statsbidrag har ökat med 23,5 procent under den senaste femårsperioden, varav 5,0 procent under 2021. Ökningen beror dels på en hög prognostiserad utveckling av skatteunderlaget 2021, dels på stora tillskott i generella statsbidrag. För att långsiktigt ha en ekonomi i balans måste skatteintäkternas ökningstakt vara större än nettokostnadernas.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett mått på denna balans är nettokostnadsandelen, som innebär att verksamhetens nettokostnader relateras till skatteintäkter och generella statsbidrag. Redovisas en nettokostnadsandel som är under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande intäkter och kostnader.

För 2021 blev nettokostnadsandelen 99,2 procent, vilket kan jämföras med 98,2 procent 2020. Om även finansnettot inräknas blir utfallet 93,5 procent 2021 jämfört med 95,9 procent 2020.

Finansnetto - Kommunkoncernen

Koncernens finansnetto ökade från 53 mnr till 167 mnr, varav kommunen svarade för 176 mnr (62) och bolagen -9 mnr (-9). Bilden påverkas främst av ändrade lagstadgade redovisningsprinciper för kommunen som innebär att även orealiserade vinster inom pensionskapitalförvaltningen måste intäktsföras. I övrigt har fortsatt låga räntenivåer successivt fått genomslag i låneportföljen.

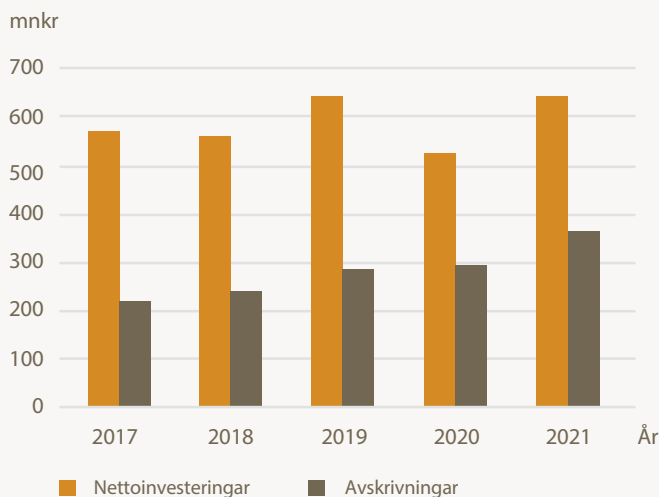
Finansnetto - Kommunen

Finansnettot uppgick till 192,9 mnr. Det var 169,4 mnr bättre än budget. Förbättringen beror främst på att avkastningen på pensionsmedlen blev 155,6 mnr utöver vad som budgeterats. Dessutom blev räntekostnaderna på lånen 13,2 mnr lägre än budget på grund av lägre räntesatser samt på grund av lägre investeringsverksamhet. De finansiella intäkterna uppgick till 201,4 mnr (81,0) och de finansiella kostnaderna till 8,6 mnr (6,9). Ökningen av de finansiella intäkterna beror i huvudsak på att nettoreavinsterna 2021 i de egna förvaltade pensionsmedlen var 61,6 mnr högre än 2020 samt att de orealiserade nettovinsterna var 49,8 mnr högre 2021 än 2020.

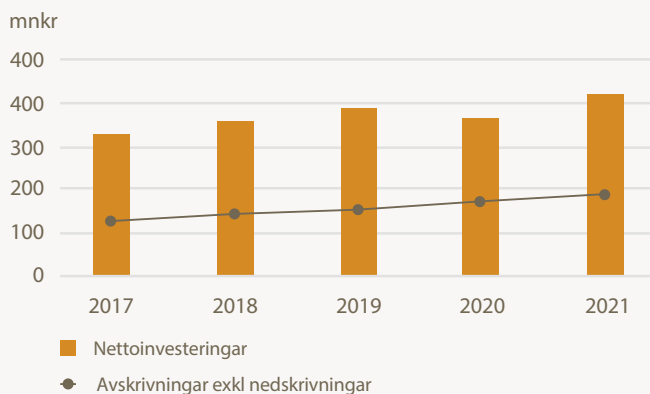
Vid Grönängsskolan byggs en ny modern förskola i två våningsplan för 105 barn bestående av 6 avdelningar som även kommer att inrymma nattsverksamhet. Foto: Jonny Persson.

Investeringar - kommunkoncernen

Nettoinvesteringar har gjorts för 646 mnr (532), medan avskrivningarna låg på 369 mnr (291). Kommunen svarade för 447 mnr (393) och bolagen för 201 mnr (139).

Investeringar - kommunen

Årets investeringsverksamhet uppgick till 447,1 mnr, vilket är 254,5 mnr lägre än budgeterat. Det innebär en genomförandegrad på 63,7 procent. Tekniska nämndens investeringsverksamhet uppgick till 309,7 mnr, vilket är 243,0 mnr lägre än budgeterat. För tekniska nämnden innebär det en genomförandegrad på 56,0 procent.

Investeringar, mnr	Budget	Bokslut	+/-
Bruttoinvesteringar	701,6	447,1	254,5
Förutbetalda investeringsinkomster (skuldbokförda)	-26,9	-26,6	-0,3
Nettoinvestering (bruttoinvestering minus förutbetalda)	674,7	420,5	254,2

De projekten med större positiva avvikelser mot budget var det planerade förvärvet av fastigheten Brännmästaren 7 som inte genomfördes (30,4 mnr), ombyggnad av Bjärnums skola (25,2 mnr) och Grönängskoleprojektet (24,2 mnr). Under 2021 fanns inga projekt med någon större negativ avvikelse.

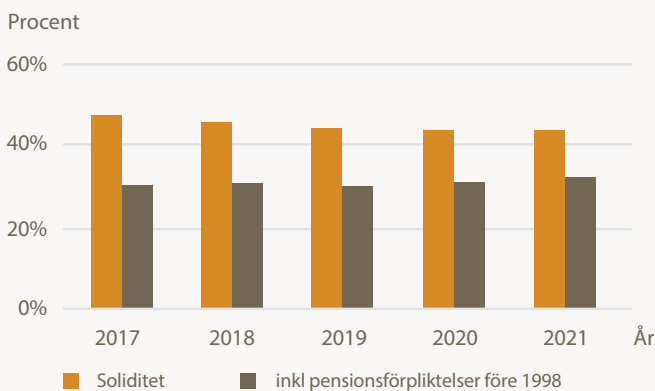
Bland större projekt kan nämnas följande:

(mnkr)

Grönängskolan, ny förskola och idrottshall	80,3
Fiber till stadsnätet	75,1
Ombyggnad ventilation och renovering HTS,	48,5
IT-utrustning, accesspunkter, servrar, switchar mm	34,2
Ny förskola västra Hässleholm	32,3
Ny förskola Tormestorp	25,0

Utgift

Soliditet - koncernkoncernen

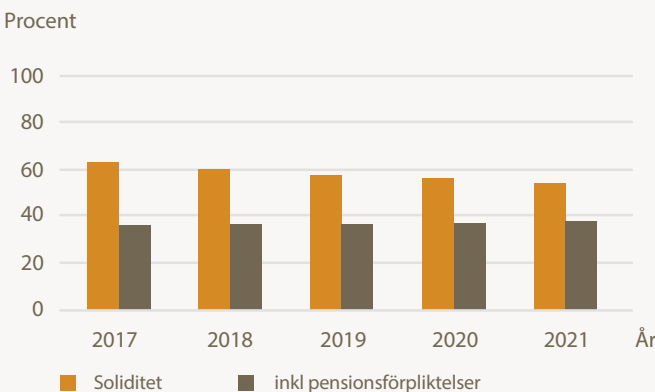

Högre skuldsättning i bolagen ger utslag på koncernens soliditet som uppgick till 43,9 procent (43,9) jämfört med 54,5 procent för kommunen (56,1). Om hänsyn tas till pensionsförpliktelser före 1998 på 886 mnkr, som på grund av den kommunala redovisningslagen redovisas bland ansvarsförbindelser, ligger den ”verkliga” soliditeten för koncernkoncernen på 32,1 procent. Koncernkoncernens soliditet står sig relativt bra vid en jämförelse med andra koncernkoncerner. Riksgenomsnittet för 2020 låg på 40,0 procent (29,7 procent om pensionsförpliktelserna inräknas). Skåne läns genomsnittliga soliditet inklusive pensionsförpliktelserna 2020 för koncernkoncerner låg på 29 procent.

Soliditet - kommunen

Soliditeten beskriver kommunens ekonomiska styrka på lång sikt och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats genom driftöverskott. Soliditeten påverkas av investeringsvolym, uppläning och resultatutveckling. Hög soliditet ger låga finansiella kostnader och större utrymme att bedriva verksamhet.

Soliditet - kommunen

Soliditeten exklusive pensionsförpliktelserna minskade från 56,1 procent till 54,5 procent. Om hänsyn tas till pensionsförpliktelser före 1998 på 886 mnkr, som på grund av den kommunala redovisningslagen redovisas bland ansvarsförbindelser, ligger den ”verkliga” soliditeten på 38,1 procent jämfört med 37,3 procent 2020. Kommunens soliditet står sig relativt bra vid en jämförelse med andra kommuner. Riksgenomsnittet för 2020 låg på 43,5 procent (28,8 procent om pensionsförpliktelserna inräknas). Skåne läns genomsnittliga soliditet inklusive pensionsförpliktelserna för 2020 låg på 38 procent.

Skuldsättningsgrad - kommunen

Skuldsättningsgraden beskriver hur stor del av tillgångarna som finansierats med skulder och avsättningar. Skuldsättningsgraden ökade från 43,9 procent till 45,5 procent. I huvudsak beror ökningen på att den långfristiga låneskulden ökade med 229,3 mnkr.

Skuldsättningsgrad, mnkr

	2021	2020	+/-
Avsättning för pensioner	98,5	91,6	+6,9
Låneskuld	1471,2	1 241,90	+229,3
Förutbetalda anslutningsavgifter, gatukostnadsersättning och offentliga investeringsbidrag	140,8	119	+21,8
Övriga långfristiga skulder	18,1	20,2	-2,1
Kortfristiga skulder	718,5	644,3	+74,2
Skulder och avsättningar	2 447,1	2 117,0	+330,1

Kommunalskatt

Skatteintäkterna är kommunens dominerande intäktskälla (54 procent) och bestäms av skattesatsen och skatteunderlaget. Under 2021 uppgick kommunalskatten till 21,20, vilket kan jämföras med medelskattesatsen i riket som var 20,71 och i Skåne som var 20,66. Hässleholm hade 2021 den sjunde högsta skattesatsen av 33 kommuner i Skåne. Vellinge hade lägst med 18,50 och Bromölla högst med 22,56. En skattekrone motsvarade cirka 109 mnkr, räknat på kommunens eget skatteunderlag 2021.

Risk och kontroll

I detta avsnitt analyseras vilka risker som finns som kan påverka kommunens resultat och kapacitet samt vilken kontroll som finns över den ekonomiska utvecklingen.

Likviditet - kommunen

Likviditeten ger besked om kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Likviditeten minskade under 2021 från 127,2 mnkr till 98,2 mnkr. Vid årsskiftet var krediten på koncernkontot 100 mnkr, varav 0 mnkr var utnyttjade.

Pensionskostnader och pensionsskuld - kommunen

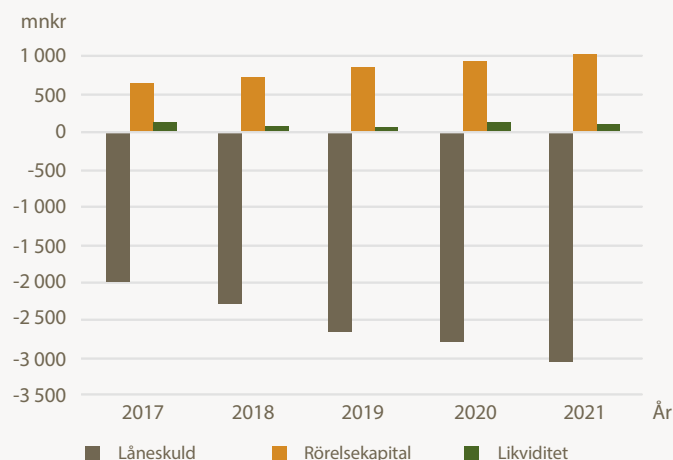
Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande exklusive den kortfristiga delen för avgiftsbestämd ålderspension på 985 mnkr, varav 886 mnkr eller 90 procent av pensionsåtagandet ligger utanför balansräkningen. Den avser pensioner intjänade till och med 1997. Läs mer om pensionsförpliktelser under avsnittet viktiga förhållanden för resultat och ställning sid 21.

Kostnaderna för pensionsutbetalningarna uppgår till 63,4 mnkr inklusive löneskatt. Pensionskostnader och pensionsåtagande framgår av tabellerna nedan.

Pensionskostnader, resultatposter, mnkr	2021	2020	+/-
Pensionsavsättning	4,3	-3,6	7,9
Ränta på pensionsavsättning	1,6	2,6	-1,1
Pensionsutbetaln. redan i pension	51,0	53,0	-2,0
Särskild pensionsförsäkring	30,1	28,4	1,8
Pensionsförmån, individuell del	87,0	85,2	1,8
Löneskatt	42,2	39,2	3,0
Förvaltningsavgift KPA	0,3	0,2	0,0
Total pensionskostnad	216,5	205,1	11,5

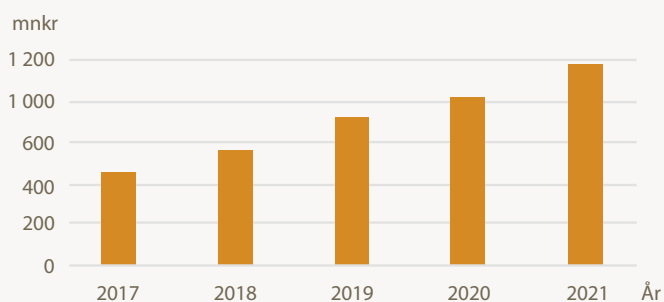
Pensionssskuld, balansposter, mnkr	2021	2020	+/-
Pensionsavsättning	98,5	91,6	6,9
Pensionsförmåner, kortfristig	93,5	93,6	-0,1
Ansvarsförbindelse	886,0	907,2	-21,2
Total pensionssskuld	1078,0	1092,4	-14,4

Låneskuld - kommunkoncernen

Långfristiga banklån uppgick till 3 012 mnkr (2 788), varav bolagen svarade för 1 813 (1 750). På balansdagen låg 738 mnkr av lånen med rörlig ränta, och i övrigt kommer 780 mnkr att räntjusteras inom ett år. En ränteökning på 1 procent beräknas öka räntekostnaderna med 11 mnkr eller 0,37 procent i förhållande till låneskulden (högst 0,5 procent enligt finansiell policy). På balansdagen uppgick snitrräntan på koncernens lån till 0,34 procent med en genomsnittlig räntebindningstid på 1,26 år.

Låneskuld - kommunen

Låneskulden ökade med 229,3 mnkr till 1 471,2 mnkr. De främsta orsakerna till att kommunen behövt öka sitt upplåningsbehov är den höga investeringsvolymen. Via koncernkontot lånade kommunen på balansdagen 273,2 mnkr av sina dotterbolag. I övrigt lånades 600 mnkr i bank med rörlig ränta och 598 mnkr med bunden ränta. Per den 31 december uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden till 1,48 år och den genomsnittliga räntan under 2021 var 0,28 procent.

Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser

Borgensåtaganden, mnkr	2021	2020	+/-
Kommunala företag	1 813,5	1 769,6	+43,8
- varav Hässlehem AB	732,1	735,9	-3,8
- varav Hässleholms Industribyggnads AB	244,7	197,0	47,6
- varav Hässleholm Miljö AB	836,7	836,7	0
Riksbyggen, brf Gäddastorp	6,5	6,6	-0,1
Totalt	1 820,0	1 776,2	+43,8

Kommunens policy är att ny borgen endast tecknas för helägda kommunala bolag. Kommunens totala borgensåtaganden var 1 820 mnkr vid utgången av 2021, en ökning med 43,8 mnkr jämfört med 2020. Borgen för helägda kommunala bolag, där risknivån är låg, uppgick till 1 813,5 mnkr och utgjorde 99,6 procent av kommunens borgensåtaganden. Borgen per invånare uppgår till 34,8 tkr, en ökning med 0,6 tkr jämfört med 2020. Riksgenomsnittet 2020 för borgen per invånare var 29,3 tkr.

Kommunens ansvarsförbindelser avseende operationell leasing redovisas i not 27 (sid 51). Den sammanlagda förpliktelsen uppgår till 482 mnkr, varav 474 avser fastigheter och moduler. Kommunen hyr av kommunala bolag såsom Hässlehem AB (283) och Hässleholms Industribyggnads AB (36), men även av Stenvalvet (68), Ringcentralens Fastighets AB (13), KunskapsPorten i Hässleholm AB (10) med flera.

Att hyra under långa perioder (längre än 5 år) är sannolikt ett onödigt dyrt sätt att finansiera sitt fastighetsbehov, eftersom inga fastighetsbolag lånar billigare än kommunen och dessutom ska gå med vinst. Dessutom torde det strida mot fullmäktiges policy om att kommunen ska äga de fastigheter som man långsiktigt behöver för sin verksamhet. Att dessutom blockhyra fastigheter för vidareuthyrning, vilket förekommer, innebär att kommunen tar över affärsrisken och i realiteten borgar för det aktuella bolaget. Som framgår ovan får kommunen endast gå i borgen för helägda kommunala bolag, och då ska en marknadsmässig borgensavgift utgå för att man inte ska snedvrída konkurrensen.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

En förutsättning för en ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet i verksamheterna. Förvaltningarna redovisar ett budgetunderskott på -10,2 mnkr. Tre av åtta nämnder visade budgetöverskott. Nedan visas utfallet per den 31 december jämfört med delårsrapportens prognos per den 31 augusti samt prognosavvikelse i procent av förvaltningens nettobudget.

Driftbudget, mnkr	Utfall 31 dec	Prognos 31 aug	Avvik. mellan utfall och prognos, mnkr	Avvik. i f h till nettbudget, %
Kommunstyrelsen	3,9	2,9	1,0	0,48%
Teknisk nämnd	-6,6	-4,2	-2,4	-2,08%
Kommunrevisionen	0,1	0,0	0,1	2,91%
Arbetsmarknadsnämnd	-10,3	-10,4	0,1	0,06%
Kultur- och fritidsnämnd	-2,3	-5,4	3,1	2,74%
Barn- och utbildningsnämnd	-6,9	-21,5	14,5	1,02%
Socialnämnd	-9,1	-11,0	1,9	1,08%
Omsorgsnämnd	15,6	-5,8	21,4	1,90%
Miljö- och stadsbyggnadsnämnd	5,5	0,0	5,5	19,49%
Summa verksamheter	-10,2	-55,4	45,2	1,35%
Finansförvaltning	243,0	188,6	54,4	1,64%
Totalt	232,8	133,2	99,6	

Delårsrapporten per den 31 augusti visade ett beräknat budgetunderskott på totalt -55,4 mnkr för nämnderna. Det slutliga utfallet blev ett budgetunderskott på -10,2 mnkr, en förbättring på 45,2 mnkr. Den största beloppsmässiga avvikelsen mot delårsrapporten finns på omsorgsnämnden och beror främst på lägre kostnader inom FSS såsom lägre sjuklönekostnader till privata utförare inom personlig assistans och lägre kostnader efter avveckling av ett boende under hösten, lägre kostnaderna avseende personlig skyddsutrustning för covid-19 samt lägre volym avseende köpta platser än förväntat vid delårsrapporten.

Den största procentuella avvikelsen finns på miljö- och stadsbyggnadsnämnden och förklaras främst med ändrade faktureringsrutiner till tekniska förvaltningen avseende planer. Tekniska förvaltningen fakturerades för upparbetade kostnader för pågående ärenden, även

om de inte avslutats, och det gav ett stort överskott på drygt 3,2 mnkr. Förändringen av faktureringsrutinerna var inte känd vid delårsrapport.

Förbättringen på finansförvaltningen i förhållande till prognosen har sin grund framför allt i att nettoreavinsterna i de egna förvaltningsmedlen under september till december blev 53 mnkr och att de realiserade nettovinsterna minskade under samma period med 21 mnkr. Båda dessa poster är omöjliga att prognostisera. Prognoserna för de egna skatteintäkterna förbättrades med 18,5 mnkr.

Investeringsbudgeten

Investeringsverksamheten gav ett överskott på 254,5 mnkr, varav tekniska nämnden 243,0 mnkr. Nedan visas budgetavvikelsen per 31 december jämfört med delårsrapportens prognos per den 31 augusti samt avvikelse i procent av förvaltningens investeringsbudget.

Investeringsbudget, mnkr	Utfall 31 dec	Prognos 31 aug	Avvikelse i mnkr	Avvikelse i %
Tekniska nämnden	243,0	192,8	50,2	9,1%
Kommunstyrelse	8,2	0	8,2	6,7%
Övriga nämnder och förvaltningar	3,3	-0,1	3,2	12,1%
Summa	254,5	192,7	61,6	8,8%

Delårsrapporten per den 31 augusti prognostiserade ett budgetöverskott på 192,7 mnkr och budgetöverskottet 2021 blev 254,5 mnkr, en differens på 8,8 procent i förhållande till nettobudget. Avvikelsen på tekniska nämnden beror framför allt på att i prognosen i delårsrapporten ingick ett förvärv av fastigheten Brännmästaren 7 med 30,4 mnkr men denna fastighet förvärvades inte då köpet överklagades.

Känslighetsanalys - kommunen

Kommunens beroende av omvärlden kan beskrivas genom en känslighetsanalys som visar hur olika händelser påverkar kommunens finansiella situation. Nedan framgår de ekonomiska konsekvenserna av olika förändringar.

Händelseförändring

	+/- mnkr
Skattesats, 1 kr	109
Skatteunderlaget, 1%	23
Bruttokostnadsförändring, 1%	39
Löneförändring, 1%	25
Upplåningsräntan, 1%	2
Avgiftsförändring, 1%	2

En slutsats som kan dras är att kommunen inte på ett avgörande sätt kan förändra ekonomiska obalanser genom avgiftshöjningar. Den främsta möjligheten till en förbättrad ekonomi ligger i att minska bruttokostnaderna, och i synnerhet den största posten – personalkostnaderna.

Foto: Johan Funke

Händelser av väsentlig betydelse

Nedan följer några av de händelser som haft väsentlig betydelse för kommunen och som påverkat de finansiella rapporterna.

Pandemin Covid-19

Pandemin gick in på sitt andra år och fortsatte prägla tillvaron för kommunen. Kommunledningsförvaltningen har ansvarat för att leda och samordna kommunens insatser för att begränsa smittspridningen. Pandemin har i stor omfattning påverkat kommunens verksamheter och framför allt omsorgsförvaltningen avseende personalsjukfrånvaro och ett stort behov av skyddsutrustning.

Pandemin har gjort att en del utvecklingsarbete har avstannat, samtidigt som verksamheterna har fått utveckla digitaliseringen med distansarbete och nya digitala arbetssätt, vilket har fått positivt genomslag i hela kommunen och påskyndats som en följd av pandemin. Bland annat har gymnasiestudier, sfi och vuxenutbildning ställts om till digitala lösningar. Kultur- och fritidsförvaltningen har fått ställa in en stor del av sina aktiviteter med minskade intäkter som följd av pandemin, och nämndens totala underskott för 2021 på 2,3 mnkr härleds främst till stängda anläggningar och färre bokningar. Insatser har även gjorts lokalt för att lindra effekterna och stärka uthålligheten för näringsliv och föreningsliv.

Eftersom kommunens verksamhet är så komplex syns de olika effekterna av covid-19 inte så tydligt i räkenskaper, med undantag för de största posterna som beror på regeringsbeslut med anledning av pandemin. Kommunerna har fått bidrag från staten för att ersätta direkta merkostnader för sjuklön. Hässleholms kommun har fått ersättning för höga sjuklönekostnader under 2021 med 16,7 mnkr och för andra merkostnader med 14,2 mnkr (avser december 2020). Beloppet för sjuklönekostnader har fördelats och intäktsförts på respektive nämnd och beloppet för merkostnader har intäktsförts på finansförvaltningen.

Organisationsförändring

Kommunfullmäktige beslutade den 29 november 2021, § 241, om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en bolagisering av

fiberavdelningen bestående av ett av kommunen helägt holdingbolag samt ett verksamhetsbolag, som ska vara helägt av holdingbolaget. Den bakomliggande orsaken till bolagisering är bland annat att lättare kunna anpassa sig till den öppna marknaden som Sveriges bredbandsverksamhet huvudsakligen verkar på samt att kunna arbeta enligt de affärsmässiga principer som övriga marknaden arbetar efter. Därtill är behovet att få en tydligare och effektivare beslutsordning så att intäkterna i verksamheten ökar.

Konsult- och rådgivningsföretaget EY har gjort en fördjupad utredning avseende bolagskonstruktion, ekonomi, skattefrågor och övriga juridiska aspekter. Utredningen visade att ett bolag kan bildas med bibehållen god ekonomi och att inga hinder eller negativa konsekvenser finns rörande skattefrågor eller övriga juridiska aspekter.

Avtal tecknades under 2021 om försäljning av fiberverksamheten till dotterbolaget för det bokförda värdet vilket har verkställts under 2022. Kommunen har lämnat ett aktieägartillskott till holdingbolaget på 107,8 mnkr. Under 2021 skedde en nedskrivning i koncernredovisningen med cirka 57,8 mnkr enligt upprättad värdering för hela verksamheten i bolaget efter förvärvet.

Hässleholms Fiber AB startade upp sin verksamhet den 1 januari 2022 och kommer att tillhandahålla tjänster till såväl kommunen och kommunala bolag som privata hushåll och företag med flera.

Köp av äldreboende

Kommunfullmäktige beslutade den 30 augusti 2021 att förvärva fastigheten Hässleholm Björksäter 4, vilket är ett särskilt boende med 72 platser. Ett köp av boendet avser att möta ett växande behov, verka som evakueringsboende under renovering och ombyggnation av andra boende, samt en kommande ersättning av platser för äldreboendet Ekegården. Enligt upprättat köpeavtal skulle beslut, för köpets genomförande, vinna laga kraft senast den 31 december 2021. Köpet överklagades. Beslutet om lagakraft avgjordes

Kommunens investering i skolområdet, som ska heta Grönängen, beräknas kosta 181 mnkr.

inte i förvaltningsrätten innan 31 december 2021 och därför har kommunfullmäktige den 3 december 2021 beslutat om ett tilläggsavtal med framskjutna villkor avseende tid då beslut ska vinna laga kraft till den 30 juni 2022. Tilläggsavtalet innebär att kommunen under perioden från den 1 januari 2022 till 30 juni 2022 hyr fastigheten från Attendo. Kommunen tillträdde fastigheten den 1 januari. Kostnaden för förhyrning medför ökade driftkostnader på cirka 1,1 mnkr i förhållande till beräknade driftkostnader vid förvärv.

Investering i ett nytt Grönängskoncept kallad "Grönängen"

Budgetfullmäktige beslutade i november 2018 om en mångmiljonsatsning i skolområdet på Grönängsskolan. För eleverna på Grönängsskolan innebär satsningen, som beräknas kosta 181 mnkr,

att de nu har en ny matsal och idrottshall. Den nya matsalen ger utökade serveringsmöjligheter än tidigare och en större matsal samt ett större kök. Även delar av Grönängsskolans huvudbyggnad och utemiljö byggs om. I satsningen ryms även hörselskolan Silviaskolan och förskolan Syrsan vilka har ett nära samarbete. Silviaskolans och Syrsans verksamhet ska byggas där Grönängsskolan tidigare hade sin idrottshall. Utöver det byggs de en ny modern förskola i två våningsplan för 105 barn och med 6 avdelningar som även kommer att inrymma nattsverksamhet. I den nya matsalen ska köket så småningom kunna laga 640 portioner dagligen, när elever från Silviaskolan och Syrsan finns på plats i sina nya lokaler. Lokalerna beräknas vara färdigställda i september 2023 och går under arbetsnamnet "Grönängen".

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och regioner. Det betyder att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna varje enskilt räkenskapsår. Om kostnaderna är större än intäkterna uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser endast kommunen och inte kommunkoncernen. I nedanstående tabell redovisas hur balanskravsresultatet uppstår. Enligt gällande regelverk ska realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar inte inräknas när avstämning mot balanskravet görs.

Balanskravsresultatet för 2021 uppgick till 135,7 mnkr efter reservering till resultatutjämningsreserven med 24,8 mnkr och uppfyller därmed kommunallagens balanskrav. Det finns inget underskott att återställa från tidigare år. Under 2021 har försäljningar skett som ett led i en omstrukturering att effektivisera fastighetsbeståndet, vilket totalt sett har lett till reavinster på 2,0 mnkr. Kommunen har nyttjat undantagsmöjligheten enligt RKR R15 att återföra realisationsvinster och realisationsförluster med hänvisning till att verksamheten framgent anses kunna utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Balanskravsutredning (mnkr)

	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	221,8	133,4
- Samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar	-6,1	-23,6
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	2,0	8,6
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-57,1	-7,3
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	-3,4
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	160,5	107,7
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-24,8	-24,5
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
Årets balanskravsresultat	135,7	83,3

Resultatutjämningsreserv

Kommunen förfogar över en resultatutjämningsreserv (RUR) som efter kommunfullmäktiges beslut kan användas för att reglera underskott under lågkonjunktur. Reservering till RUR får ske motsvarande det lägsta beloppet av antingen den del av årets resultat exklusive avkastning på kapitalförvaltningen eller balanskravsresultatet exklusive avkastningen på kapitalförvaltningen som överstiger en procent av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag. Balanskravsresultatet exklusive avkastningen på kapitalförvaltningen är det lägsta beloppet och uppgick till 58,9 mnkr. En procent av summan skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick till 34,1 mnkr, alltså kan 24,8 mnkr reserveras till resultatutjämningsreserven 2021. Efter reservering uppgår resultatutjämningsreserven till 155,0 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetenta och engagerade medarbetare är en förutsättning för att kommunen ska kunna fullgöra sitt uppdrag. I takt med ökad konkurrens om arbetskraft blir kommunens arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare allt viktigare.

Attraktiv arbetsgivare

Kompetensförsörjningen är svensk arbetsmarknads största utmaning. Under 2020-talet ökar de som är 80 år och äldre med över 50 procent, samtidigt som antalet personer i arbetsför ålder endast ökar med 4 procent. Konkurrensen om arbetskraft är hård på hela arbetsmarknaden och är märkbar i praktiskt taget alla branscher, sektorer och yrken, men särskilt inom omsorg och skola.

När behoven av vård och omsorg ökar ytterligare och är mycket större än personalresurserna, kommer det inte att räcka med att enbart lita till nyrekrytering och att sträva efter att behålla redan anställda medarbetare. Det krävs även andra insatser. En arbetsmiljö som främjar ett hållbart arbetsliv, möjligheter till heltid och att ta vara på medarbetarnas engagemang är exempel på frågor som prioriteras i kommunens arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Frågor om arbetsmiljö placerar sig högt på agendan och kommer att göra det även framöver. Här finns viktiga lärdomar att dra av de arbetsmiljöinsatser som gjorts under pandemin och införliva dem i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Fokus på och utveckling av det som skapar hälsa, att inte enbart hantera risker och problem, kommer att präglade kommunens insatser för att trygga kompetensförsörjningen och ge medarbetarna de bästa förutsättningarna att bidra till verksamhetens utveckling.

Att förbättra och utveckla kommunens verksamheter inom områdena motivation, ledarskap och styrning är en viktig del i attraktiviteten som arbetsgivare. Den årliga medarbetarenkäten mäter medarbetarnas syn på dessa tre områden. Resultatet redovisas i ett index kallat Hållbart medarbetarengagemang (HME) och genomförs i många kommuner, vilket ger möjlighet till jämförelser. Hässleholms resultat ligger väl i nivå med storleksmässigt motsvarande kommuner och med hela Sverige. I kommunens strategiska plan med mål att erbjuda ett hållbart arbetsliv är HME-index ett måtvärde. Hässleholms HME-index har minskat en punkt sedan mätningen förra året och hamnar på 79 och når inte det uppsatta målet på ett index över 80.

Anställda

Den kommunala koncernen med förvaltningar och bolag har tillsammans 5 242 månadsanställda, en ökning med 59 jämfört med december 2020. Kommunens förvaltningar har 5 047 månadsavlönade, vilket är en ökning med 53. Bolagens månadsanställda har ökat med sex medarbetare. Omräknat till årsarbetare har den kommunala koncernen ökat med 72 årsarbetare under 2021 och uppgår per den 31 december 2021 till 4 796. Kommunens förvaltningar har 4 067 årsarbetare, vilket är en ökning med 64. Bolagens årsarbetare har ökat med åtta. Personalvolymen för respektive förvaltning framgår på sidan 40.

Förändrade konverteringsregler i LAS som innebär att visstidsanställningar övergår tidigare till tillsvidareanställning har inneburit att antalet tillsvidareanställda har ökat främst i de större förvaltningarna. Barn- och utbildningsförvaltningen har dessutom tagit över en fristående förskola vilket är en orsak till ökning av tillsvidareanställda. Svårighet att rekrytera legitimerade förskollärare och lärare är en anledning till att visstidsanställda ökar, då det krävs legitimation för tillsvidareanställning. Omsorgsförvaltningen har ökat antalet tillsvidareanställda vilket bland annat beror på att ett antal medarbetare har blivit tillsvidareanställda genom kompetenssatsningen Äldreomsorgslyftet och en utökning av verksamheten inom funktionsnedsättning, stöd och service (FSS).

Även inom tekniska förvaltningen har det skett en ökning, där orsaken bland annat är utökad uppdrag kopplat till måltidsorganisationen som kommer att finnas i tekniska förvaltningen från och med den 1 januari 2022 samt andra projekt. Antalet medarbetare som är anställda på avtalet för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser (BEA) har minskat med 60 årsarbetare jämfört med förra året och är till antalet 73 vid årsskiftet.

De kommunala bolagen har en svag ökning av antalet anställda. Några nya tjänster har skapats efter fusionen mellan Hässleholms Vatten AB och Hässleholm Miljö AB och fler arbetsuppgifter görs i egen regi på Hässleholm Miljö AB, mot att tidigare ha upphandlat dessa av entreprenörer.

Medelåldern för kommunens anställda är 45,7 år, för kvinnor 46 år och för män 44,8 år.

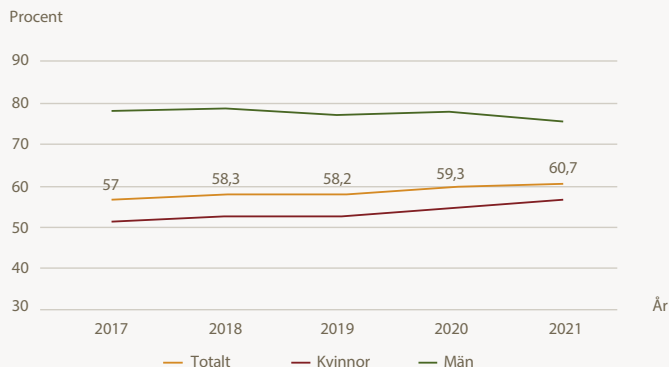
Anställning, sysselsättningsgrad och arbetstid

När anställda medarbetare ökar sin sysselsättningsgrad och fler arbetar heltid bidrar det till att kommunen som arbetsgivare i högre grad kan tillgodose behovet av kompetens. Det bidrar även till ökad jämställdhet då deltidsarbete huvudsakligen knyts till kvinnokodade arbeten. Vidare ger ökad sysselsättningsgrad medarbetaren högre lön och pension, vilket i sin tur ökar möjligheten till självförsörjning.

Med målet att vara en attraktiv arbetsgivare och kunna erbjuda ett hållbart arbetsliv är ett av måtetalen i Strategisk plan 2021–2023 att öka andelen heltidsarbetande anställda. Från och med mars 2021 har personalutskottet tagit beslut om att alla tillsvidareanställda vakanser inom Kommunals avtalsområde ska annonseras på heltid. Arbetet med att fler ska arbeta heltid är en viktig del i kompetensförsörjningen samt en naturlig del i organisations- och verksamhetsutveckling och drivs inom respektive förvaltning.

Andelen medarbetare som har en anställning på heltid är 60,7 procent i kommunens förvaltningar. Stor variation råder mellan könen, 57 procent av kvinnorna och 76 procent av männen har en heltidsanställning. Yrkesgrupper inom vård- och omsorg, måltidsverksamhet, barnskötare, elevassistenter och lokalvård har lägst

andel anställda med heltidsanställning. Andelen har ökat marginellt de senaste åren.

De flesta av medarbetarna i de kommunala bolagen arbetar heltid. Några enstaka personer har själva valt att gå ner i sysselsättningsgrad på grund av exempelvis föräldraledighet.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för månadsavlönade har ökat 0,3 procentenheter och är 90,6 procent. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för kvinnor ökade med 0,5 procentenheter till 89,7 procent, medan männens minskade med 0,3 procentenheter och uppgick till 94,1 procent.

De vanligaste anställningsformerna i koncernen är tillsvidareanställning, vikariat och allmän visstidsanställning. Andelen tillsvidareanställningar av alla månadsavlönade i den kommunala koncernen är 90,3 procent. Andelen i kommunens förvaltningar är 90,1 procent medan andelen i bolagen är något högre med 95 procent.

Andelen timavlönade i förvaltningarna är under året 9,3 procent, vilket är något mer jämfört med förra året. Timavlönades timmar motsvarar 423 årsarbetare, vilket är en ökning med 17 årsarbetare jämfört med 2020. Cirka 2 200 timavlönade personer har arbetat i olika utsträckning under året. De flesta timavlönade finns inom vård och omsorg samt inom skola och barnomsorg.

Kompetensförsörjning

Hässleholms kommun har sedan år 2020 en gemensam modell för kompetensförsörjningsarbetet, som lägger grunden för ett strukturerat, strategiskt och systematiskt kompetensförsörjningsarbete.

Förvaltningarna har under året arbetat med sina utmaningar som finns identifierade och dokumenterade i kompetensförsörjningsplaner med syfte att kunna attrahera, rekrytera, introducera, behålla och utveckla medarbetare. En kommungemensam kompetensförsörjningsplan har under året tagits fram som belyser de utmaningar som finns. Några av målen i planen är att få ungdomar att välja utbildning som leder till arbete i kommunen, stärka arbetsgivarvarumärket, öka träffsäkerheten och skapa en positiv kandidatupplevelse vid rekryteringar, öka andelen heltidsarbetande samt utveckla och höja kompetensen hos befintliga medarbetare.

Sedan tidigare är det känt att försörjningsbördan kommer att öka i kommunen, det vill säga det blir färre som ska försörja fler och det

finns ett ökat behov av medarbetare, framför allt inom omsorg och skola som beräknas behöva rekrytera ett stort antal nya medarbetare idag och under de kommande åren.

Pandemin har inneburit nya sätt att arbeta på. Möten och utbildningar har under året genomförts digitalt. Inom vissa yrken har arbetet skett på distans. Medarbetare i koncernen har generellt höjt sin digitala kompetens vilket kan ha möjliggjort ett annat sätt att arbeta på som kan ha betydelse för kompetensförsörjningen framöver.

Hässleholms kommun har under 2021 beslutat att intensifiera arbetet med att rusta kommunens medarbetare med nya, förändrade, fördjupade och breddade kompetenser, för att bättre möta verksamheternas behov av kompetens, nu och i framtiden. Genom kollektivavtalet KOM-KR ges det möjlighet att söka medel till denna typ av förebyggande insatser, där arbetsgivarens förändrade behov av kompetens kan tillgodoses samtidigt som medarbetarens anställningsbarhet tryggas. Under 2021 har medel till kompetenshöjande insatser beviljats till ett värde av 1,7 miljoner kronor för Hässleholms kommun. Exempelvis har omsorgsförvaltningens PSS-verksamhet beviljats drygt 600 000 kronor för att genomföra utbildningsinsatser avseende lågaffektivt bemötande. Utbildningens syfte är att få en jämn och likvärdig kompetens i personalgrupperna och på så sätt stärka medarbetarnas kunskap i att möta personer med komplexa funktionsvariationer, där bemötande är av avgörande vikt för arbetet.

Hässleholm Miljö AB har under 2021 upplevt ett ökat intresse för att arbeta hos dem. Mångfald och likabehandling finns som viljeinriktning och bolaget försöker synas i sammanhang där målgrupper finns. Samarbeta med skolor har också inletts för att säkerställa att kompetens finns att hitta i framtiden. Att satsa på kompetensutveckling för befintliga medarbetare är också något som bolagen prioriterar.

I kommunens förvaltningar har 610 vakanta tjänster, med en varaktighet längre än sex månader, annonserats under året. Utöver dessa har cirka 380 vakanser på under sex månader, till exempel sommar- och timvikariat, utannonserats. Svårrekryterade grupper är främst legitimerad och utbildad personal inom vård och omsorg samt lärare.

Personalomsättningen var 9,1 procent i kommunens förvaltningar och ökade något jämfört med förra året. Personalomsättningen visar antalet tillsvidareanställda som har slutat under året på grund av egen begäran eller pension i relation till antalet tillsvidareanställda. Under den närmaste femårsperioden uppskattas cirka 650 tillsvidareanställda medarbetare i kommunen uppnå 65 år. Det motsvarar cirka 15 procent av det totala antalet månadsavlönade. Det innebär ett kommande stort kompetensbortfall. Under 2021 har 83 medarbetare slutat på grund av att de valt att gå i pension, vilket är en ökning med sex medarbetare jämfört med 2020. Den genomsnittliga pensionsåldern är 64,6 år. Flest antal pensionsavgångar finns inom yrkeskåren lärare där 24 medarbetare valt att gå i pension och inom vård och omsorg där motsvarande siffra är 17.

Arbetsmiljö och hälsa

2021 har fokus till stor del varit på pandemin, inte minst kopplat till arbetsmiljön. Riskbedömningar, skyddsutrustning, vaccinationer och digitala möten har blivit en ny vardag. Stöd för att underlätta hemarbete där det varit möjligt och rekommenderat från myndigheterna har tagits fram, därefter stödmaterial för dialog hur dessa möjligheter ska tas tillvara efter pandemin.

I den riksomfattande granskningen av kommunernas rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete gav arbetsmiljöverket ett positivt omdöme till kommunen. Inga förelägganden och endast två brister att återkoppla kring tyder på att det arbetssätt och de rutiner kommunen arbetar efter fungerar väl. Kraven är höga och arbetet omfattas därför av ett stort antal rutiner. För att underlätta chefernas administration inom systematiskt arbetsmiljöarbete har det digitala systemstödet utvecklats under året.

Generellt visar årets interna arbetsmiljöuppföljning att rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet efterföljs. HLR/första hjälpen, krisstöd och brandskydd har identifierats som förbättringsområde. Upphandling av digital brandskyddsutbildning pågår för att möta behovet. Nyligen har avtal tecknats för utbildning inom området hot och våld samt krisstöd. Utbildning i HLR erbjuds via räddningstjänsten. På grund av smittrisker har utbildningar inte genomförts i den utsträckning som önskats. Revidering av förteckningar över gällande arbetsmiljölagstiftning för respektive förvaltning är ytterligare ett förbättringsområde.

Kommunledningen har enats om ett genomgripande arbete för att flytta fokus från reaktivt rehabiliteringsarbete till proaktivt, främjande arbetsmiljöarbete. Forskning pekar på åtta områden, så kallade friskfaktorer, som måste finnas på plats i en organisation för en god arbetsmiljö med låg sjukfrånvaro. En ansökan om stöd från den partsgemensamma organisationen Sutarbetsliv har beviljats. Verksamhetsutvecklare har, tillsammans med ett 60-tal chefer från fem förvaltningar, inlett ett arbete med att utveckla det främjande arbetsmiljöarbetet. Under 2022 kommer arbetet att omfatta hela organisationen.

Kommunens friskvårdsbidrag är en förebyggande insats, som förväntas bidra till att medarbetarna mår bra, vilket i sin tur minskar risken för ohälsa. Friskvårdsbidraget är 1 500 kronor per helårsanställd medarbetare och under 2021 har 3 018 medarbetare använt hela eller delar av bidraget, vilket innebär att 71 procent har nyttjat förmånen.

Sammanlagt har 1 105 tillbud och 707 arbetsskador anmälts under året. I 134 fall medförde skadan sjukfrånvaro. Det har skett en ökning av anmälda arbetsskador och tillbud jämfört med de senaste åren. Av tillbudsanmälningarna har en rejäl ökning skett kopplat till att medarbetare blivit exponerade för coronaviruset. Att det görs fler anmälningar är positivt då det ökar möjligheterna att se mönster och därmed arbeta förebyggande för en god arbetsmiljö.

Ledarskap

I kommunens förvaltningar finns drygt 200 chefer varav 61,5 procent är kvinnor, vilket kan ställas i relation till andelen kvinnliga anställda som är 78 procent.

I samarbete med övriga kommuner i Skåne Nordost och Hässleholms Miljö AB har olika insatser för ledarutveckling genomförts. Kommunen har även genomfört utbildningar i egen regi inom arbetsrätt, lönebildning och arbetsmiljö. Satsningen med nätverk för chefer har fortsatt och innebär att en grupp chefer träffas kontinuerligt för att föra dialog och stötta varandra utifrån olika dilemman som kan möta en chef. Träffarna följer en given metod och leds av egna handledare.

Temat för årets chefsdag har varit ledning och styrning ur ett tillitsperspektiv och var en fortsättning från tidigare chefsdag. Chefer från verksamheterna har varit aktiva som föreläsare och moderatorer. Även detta år har träffen genomförts digitalt. Nyfiken på ledarskap, som är ett program för framtida ledare och som drivs med samarbetskommunerna, har genomförts.

För att upplevas som en attraktiv arbetsgivare och ha ett närvarande ledarskap finns i den strategiska planen ett mål att antalet chefer som har mer än 30 medarbetare ska minska. I förvaltningarna finns 78 chefer som har mer än 30 medarbetare, vilket innebär att målet att minska antalet chefer som har mer än 30 medarbetare inte nås. Chefer med fler än 30 medarbetare finns inom omsorgs- och barn- och utbildningsförvaltningen. Det genomsnittliga antalet medarbetare per chef är 23,1.

Sjukfrånvaro

Förvaltningarnas sjukfrånvaro har påverkats på olika sätt av pandemin och 2021 är inget normalår. För att undvika smittspridning har medarbetare uppmanats stanna hemma vid minsta symptom på sjukdom. Den totala sjukfrånvaron för månadsanställda i kommunens förvaltningar har minskat marginellt under året för både män och kvinnor. Ett av målen i strategisk plan för att få ett hållbart arbetsliv är att sjukfrånvaron ska minska, vilket inte uppnås. Långtidssjukfrånvaron (60 dagar eller mer) har ökat.

Sjukfrånvaro	2021	2020	+/-
Totala sjukfrånvarotid	7,0	7,3	-0,3
andel av sjukfrånvarotiden som är långtidssjukfrånvaro (över 90 dagar)	33,5	29,4	4,1
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,6	8,0	-0,4
Sjukfrånvaro för män	4,6	4,7	-0,1
Sjukfrånvaro i åldersgruppen -29 år	6,8	8,5	-1,7
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 30-49 år	6,5	6,9	-0,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 50- år	7,5	7,5	0,0

I förvaltningarna är sjukfrånvaron sju procent, en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med förra året.

Lön- och personalkostnader

Viktiga principer för lönesättning är bland annat att varje medarbetares lön ska vara individuell och differentierad, att lönen ska grundas på sakliga värderingar vad gäller befattningens krav och medarbetarens resultat samt att lönen ska stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Under året har arbetet med chefsutbildning i individuell lönesättning fortsatt. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för chefer att använda lön som styrmedel.

Personalutskottet tog beslut att inte göra några särskilda prioriteringar i årets löneöversyn. Ny lön utbetalades till medarbetarna under april och juni beroende på avtalsstillhörighet.

I kommunens förvaltningar var det genomsnittliga löneutfallet för medarbetare som omfattades av löneöversyn 2021 2,16 procent, varav utfallet för kvinnor var 2,16 procent och för män 2,0 procent.

Medianlönen för förvaltningarnas tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda med månadslön uppgick till 29 750 kronor, varav kvinnors medianlön var 29 350 kronor och mäns 31 500 kronor.

Personalkostnaderna, exklusive pensioner, utgör 51,4 procent (50,0) av kommunens bruttokostnader och uppgår till 2 568 mnkr (2 501). För 2021 uppgick lönekostnaderna till 2 525 mnkr (2 454) vilket är en ökning med 71 mnkr mellan åren. Ökningen beror främst på löneökningar för 2021, vars löneavtal uppgick till 41,7 mnkr samt på

helårseffekten för 2020 års avtal som uppgick till 8,9 mnkr. Löneökningarna ger en total kostnadsökning på 50,6 mnkr. I förhållande till 2020 har semesterlönerna ökat med 14,7 mnkr exklusive PO-pålägg. Kommunens medarbetare har tagit ut fler semesterdagar under året i förhållande till 2020. Dels beror det på att kommunen har fler månadsanställda jämfört med 2020, men även pandemin kan vara en förklaring då många anställda tagit ut färre dagar än vanligt under 2020 med anledning av rådande reserestriktioner. Nivån på utbetalda semesterdagar under 2021 ligger i paritet med åren 2018-2019.

Under 2021 har det skett en höjning av PO-pålägget för unga. För åldern 19-23 år med en inkomst som uppgår till högst 25 000 kr/månad har den lagstadgade avgiften höjts så att det totala PO-pålägget uppgår till 25,45 procent mot tidigare 15,93. Det höjda PO-pålägget får en viss effekt inom omsorgsförvaltningens och barn- och utbildningsförvaltningens verksamhet som har behov av arbetskraft för att täcka upp vakanser och frånvaro.

Tillsvidareanställda, antal

Förvaltning	2021	2020	+/-
Tekniska förvaltningen	247	235	12
Kommunledningsförvaltningen	172	165	7
Arbetsmarknadsförvaltningen	144	148	-4
Kultur- och fritidsförvaltningen	94	96	-2
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 925	1 890	35
Socialförvaltningen	145	134	11
Omsorgsförvaltningen	1 685	1 657	28
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	71	69	2
Antal tillsvidareanställda, kommunen	4 483	4 394	89
Kommunala bolag	185	178	7
Antal tillsvidareanställda, kommunala koncernen	4 668	4 572	96

Tillsvidareanställda, årsarbetare

Förvaltning	2021	2020	+/-
Tekniska förvaltningen	234,5	222,5	12,0
Kommunledningsförvaltningen	168,3	161,6	6,7
Arbetsmarknadsförvaltningen	138,8	142,4	-3,6
Kultur- och fritidsförvaltningen	89,2	89,4	-0,2
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 835,4	1 803,4	32,0
Socialförvaltningen	140,6	130,6	10,0
Omsorgsförvaltningen	1 426,2	1 402,4	23,8
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	69,8	67,8	2,0
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	4 102,8	4 020,1	82,7
Kommunala bolag	178,8	170,8	8,0
Antal årsarbetare, kommunala koncernen	4 281,6	4 190,9	90,7

Tidsbegränsat anställda, månadsavlönade, antal

Förvaltning	2021	2020	+/-
Tekniska förvaltningen	8	2	6
Kommunledningsförvaltningen	10	9	1
Arbetsmarknadsförvaltningen	13	16	-3
Kultur- och fritidsförvaltningen	9	6	3
Barn- och utbildningsförvaltningen	313	292	21
Socialförvaltningen	11	17	-6
Omsorgsförvaltningen	123	116	7
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	4	7	-3
Antal tidsbegränsat anställda, kommunen	491	465	26
Kommunala bolag	10	11	-1
Antal tidsbegränsat anställda, kommunala koncernen	501	476	25
Arbetsstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser (BEA) inom kommunen	73	135	-62

Tidsbegränsat anställda, månadsavlönade, antal

Förvaltning	2021	2020	+/-
Tekniska förvaltningen	7,5	2,0	5,5
Kommunledningsförvaltningen	9,5	7,9	1,6
Arbetsmarknadsförvaltningen	12,1	13,2	-1,1
Kultur- och fritidsförvaltningen	8,3	5,1	3,2
Barn- och utbildningsförvaltningen	277,1	253	24,1
Socialförvaltningen	10,3	16,0	-5,7
Omsorgsförvaltningen	103,3	88,7	14,6
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	3,5	4,5	-1
Antal årsarbetare, tidsbegränsat anställda	431,6	390,4	41,2
Kommunala bolag	10,0	10,0	0
Antal årsarbetare, kommunala koncernen	441,6	400,4	41,2
Arbetsstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser (BEA) inom kommunen	73,0	133,0	-60,0

Förväntad utveckling

Ekonomiska förutsättningar

Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) Makronytt från februari 2022, står det att läsa ”Återhämtning och mindre expansiv ekonomisk politik”. Den globala efterfrågan fortsätter att utvecklas starkt under 2022 trots att den ekonomiska politiken blir mindre expansiv, främst i USA. Att centralbanker nu måste hantera högre inflationsnivåer har redan prissatts på räntemarknaden. De västerländska ekonomierna kommer under året att fortsätta återhämtningen genom att tjänstekonsumtionen tar fart igen. Att tjänste- och varukonsumtion fortsätter att normaliseras kommer att leda till att arbetsmarknaden också återhämtar sig framöver. SKR bedömer att Sveriges BNP ökar med 3,6 procent under 2022 och 1,6 procent 2023 samtidigt som arbetslösheten långsamt faller tillbaka. Även skatteunderlaget ökar kraftigt i år och nästa år. Inflationen faller tillbaka under senare delen av 2022 efter att ha drivits upp av höga energipriser i slutet av 2021.

I slutet av november fattade kommunfullmäktige beslut om Strategisk plan med budget och flerårsplan 2022–2024. Hässleholms kommun står precis som många andra kommuner inför fortsatt tuffa ekonomiska utmaningar under kommande år, med stora investeringsbehov. I den strategiska planen med budget och flerårsplan 2022–2024, som antogs av kommunfullmäktige i november 2021, budgeteras för att disponering ur kommunens resultatutjämningsreserv (RUR) kommer att ske under planeringsperioden. RUR uppgår till 130,3 mnkr och budgetförslaget bygger på en disponering om 30,9 mnkr år 2023 och med 53,6 mnkr år 2024. Visar det sig att kommunen har ett behov av att nyttja RUR år 2023 kommer kommunstyrelsen att upprätta en plan för att nå en ekonomi i balans samt upprätta en långsiktig plan för kommunens förväntade ekonomiska utveckling. Det beslutades även om fortsatt effektivisering av kommunens lokalbestånd på totalt 14 mnkr fram till och med år 2024.

Beslutade investeringar

Investeringsvolymen för 2022 är budgeterad till 443 mnkr och det medför en beräknad nyupplåning på cirka 143 mnkr under 2022. Investeringsverksamheten för planperioden 2022-2024 är omfattande och uppgår till 1,176 mdkr. En önskvärd nivå för att inte försvaga kommunens finansiera handlingsutrymme är att inte investera mer än avskrivningarna + årets resultat, vilka under perioden uppgår till cirka 682 mnkr.

Kommunens större investeringsprojekt 2022-2024:

Investering

	Nettoutgift (mnkr)
"Fastighetsprojekt (Bl a nytt badhus och ridhus i Hässleholm, renovering av Sösdala simhall, nya lokaler för familjens hus, ny förskola i Ballingslöv, ombyggnad av hjälpmedelscentralen, ombyggnad av Markan, nya lokaler på Vittsjö skola samt underhåll/ombyggnation av kök mht samordnad måltidsorganisation)"	554
Underhålls- och ventilationsarbete i kommunala fastigheter "Exploateringsverksamhet	190
(Bl a Hässleholm Nord, Vinslöv, nya bostadsområden i Vankiva och Hästveda, regnpark vid Bokeberg, ny gång- och cykelbana på Esplanadgatan och kring Kyrkskolan samt inköp av saneringsfastigheter för att göra plats för nya bostäder. "	93
IT-utrustning och IT-infrastruktur	84
Solenergi, energieffektivisering och belysningsåtgärder	26
Trygghets- och säkerhetsåtgärder	21

Nya stambanor

Trafikverkets planering för ny järnväg i södra Sverige pågår inom ramen för projekt Nya stambanor. Tre delsträckor är prioriterade. På sikt kommer dessa delsträckor att bindas samman för att knyta storstäderna Malmö, Stockholm och Göteborg närmare varandra samt för att öka möjligheterna till regional arbetspendling längs sträckorna. Sträckan Hässleholm-Lund är en av de tre prioriterade delsträckorna. Hässleholm är en av stationsorterna utmed de nya stambanorna. Kommunen planerar för en central placering av en ny station – allt för att kunna skapa ett dynamiskt resecentrum, där man utnyttjar kommunens redan starka fäste som knutpunkt med anslutningar i fem riktningar. En annan viktig satsning i den skånska infrastrukturen är att få till ett dubbelspår på sträckan Hässleholm-Kristianstad. Med ett dubbelspår på sträckan stärks banden mellan städerna ytterligare, vilket gynnar tillväxten i regionen samt gör de nya stambanorna tillgängliga för nordöstra Skåne och Blekinge.

Projekt Hässleholm-Lund befinner sig i ett av de tidigaste planeringskedena vid byggandet av ny järnväg; lokaliseringsutredning. Det är ett omfattande arbete som påbörjades sommaren 2019 och förväntas vara färdigt först under våren 2023. Arbetets framfart har försenats något med anledning av pandemin. Under lokaliseringsutredningen undersöker Trafikverket olika lämpliga sträckningar, så kallade korridorer, för den nya järnvägen. I det arbetet behöver Trafikverket ta hänsyn till flertalet aspekter, bland annat naturmiljö, kulturmiljö, viktiga samhällsfunktioner, kostnad och byggbarhet. En viktig del i lokaliseringsutredningen är också samråd, vilket är en del av den demokratiska processen. Samråd ger Trafikverket möjligheten att få in synpunkter och kunskap som kan påverka de val som görs i lokaliseringsutredningen. Det fjärde och sista samrådet under lokaliseringsutredningen genomförs med start någon gång under första kvartalet 2023.

Trygghetscentral

Kommunerna i Skåne Nordost planerar att inrätta en gemensam trygghetscentral. Kristianstads kommun driver idag en larmcentral som på uppdrag av några närliggande kommuner tillhandahåller och samordnar vissa säkerhetsrelaterade tjänster. Det utökade samarbetet skulle innebära att kommunen samverkar med hela Skåne Nordost och inom ännu fler områden, till exempel inom kameraövervakningstjänster, kommunal felanmälan och person- och trygghetslarm. Förhoppningen är att samarbetet ska öka kommunernas förmåga att samverka och få större uthållighet vid olyckor och kriser. Det ska också göra kommunerna mer resurseffektiva och mindre sårbara inom viktiga säkerhetsfunktioner. För invånarnas del innebär samarbetet en utökad service och tillgänglighet. Ett gemensamt ägt aktiebolag bedöms vara den bästa samverkansformen. Startdatum är planerat till den 1 juli 2022

Ökad försörjningsbörda

Den demografiska utvecklingen att andelen äldre och yngre ökar i förhållande till andelen i arbetsför ålder är en stor utmaning för Sveriges kommuner och så även Hässleholms kommun. Utvecklingen leder till en ökad efterfrågan på välfärdstjänster som i sin tur skapar en rad utmaningar bland annat i form av minskad tillväxt i skatteunderlaget, ökat personalbehov, kompetensbrist, ökade kostnader till följd av att andelen barn och äldre ökar, ökat investeringsbehov och ökat länebehov.

Enligt kommunens senaste befolkningsprognos kommer kommunen att ha en snabb ökning av andelen personer över 80 år de närmaste åren. En ökning prognostiseras på cirka 33 procent fram till år 2031. Även andelen barn och unga kommer att öka med cirka tre procent. Den arbetsföra gruppen som föranleder de lägsta kostnaderna och högsta intäkterna i form av inkomstskatt (åldersgruppen 19–65) kommer samtidigt att öka väldigt långsamt under samma tid, cirka 0,6 procent.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna framöver. Kommunens möjligheter att rekrytera, utveckla och engagera kompetent personal är starkt kopplad till det viktiga kompetensförsörjningsarbetet. Att skapa ett positivt arbetsgivarvarumärke är en del av detta, bland annat genom professionella rekryteringsprocesser, bra introduktion och genom att erbjuda en arbetsmiljö där medarbetare trivs och utvecklas.

Förvaltningarna har under 2021 arbetat med sina utmaningar som finns identifierade och dokumenterade i kompetensförsörjningsplaner. En kommungemensam kompetensförsörjningsplan har under året tagits fram som belyser de utmaningar som finns. Några av målen i planen är att få ungdomar att välja utbildning som leder till arbete i kommunen, stärka arbetsgivarvarumärket, öka träffsäkerheten och skapa en positiv kandidatupplevelse vid rekryteringar, öka andelen heltidsarbetande samt utveckla och höja kompetensen hos befintliga medarbetare.

Digitalisering

För att klara av att finansiera välfärden och klara kompetensförsörjningen måste kommunen bland annat utmana dagens sätt att organisera och arbeta samt att använda digitaliseringens möjligheter. Digitaliseringen förändrar världen så som vi känner den. Smart teknik och innovationer är på väg att förändra människors behov och beteende i grunden. Den digitala tekniken kommer även att förändra hur samhällsservice utförs.

För att satsningen på digital teknik ska bli en framgångsfaktor behöver kommunen ha en gemensam viljeinriktning och samverka på alla plan för genomförandet. Kommunen behöver jobba med organisationen, arbetsprocesserna, medarbetarnas kompetens samt verktyg som nyttokalkylering och självskattning. Ett förslag till digital strategi är framtaget och kommer behandlas politiskt under 2022.

Kommunen planerar för en central placering av en ny station – allt för att kunna skapa ett dynamiskt resecentrum, där man utnyttjar kommunens redan starka fäste som knutpunkt med anslutningar i fem riktningar. Foto: Region Skåne och Hässleholms kommun.

Översikt över verksamhetens utveckling

Belopp i mnkr om inget annat anges	Den kommunala koncernen				
	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens nettokostnader	3 311	3 126	3 155	2 946	2 784
Skatteintäkter inkl. generella statsbidrag	3 413	3 250	3 085	2 979	2 865
Årets resultat	249	171	56	2	98
Soliditet, %	44	44	44	46	48
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, %	32	31	30	31	31
Nettoinvesteringar	646	507	623	575	611
Låneskuld	3 058	2 788	2 654	2 283	1 984
Låneskuld per invånare, kr	58 460	53 601	50 897	43 802	38 154
Antal tillsvidareanställda	4 668	4 572	4 602	4 649	i.u
Antal tidsbegränsat anställda (exkl. timanst) ²	574	611	554	652	i.u

	Kommunen				
	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare (folkmängd) per 31/12	52 309	52 010	52 145	52 121	52 003
Kommunal skattesats, %	21,20	21,20	20,96	20,96	20,96
Skattesats, % Region Skåne	11,18	11,18	11,18	10,69	10,69
Verksamhetens nettokostnader	3 384	3 191	3 195	3 037	2 871
Verksamhetens nettokostnader per invånare, kr	64 698	61 347	61 281	58 260	55 199
Verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatteintäkterna, %	99	98	104	102	100
Skatteintäkter inkl. generella statsbidrag	3 413	3 250	3 085	2 979	2 865
Finansnetto	193	74	190	40	65
Årets resultat	222	133	80	-18	59
Nämndernas budgetavvikelse, drift	-10	-6	-43	-27	-61
Soliditet, %	55	56	58	60	62
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser %	38	37	37	37	36
Bruttoinvesteringar, mnkr	447	394	419	379	369
Nettoinvesteringar, mnkr	420	367	390	358	328
Nämndernas budgetavvikelse, investeringar	+255	+169	+89	+109	+50
Låneskuld	1 471	1 242	1 093	843	686
Låneskuld per invånare, kr	28 126	23 880	20 961	16 178	13 188
Tillgångar	5 381	4 822	4 437	4 105	3 832
Tillgångar per invånare, kr	102 871	92 713	85 090	78 759	73 682
Pensionskapital, mnkr	1 414	1 258	1 201	1 082	999
Pensionsåtagande (inkl. ansvarsförbindelse)	1 078	1 092	1 114	1 133	1 178
Antal tillsvidareanställda ²	4 483	4 394	4 427	4 482	4 425
Antal tidsbegränsat anställda (exkl. timanst) ²	564	600	546	640	601
Antal årsarbetare (tillsvidareanställda) ²	4 103	4 020	4 022	4 077	4 016
Antal årsarbetare (tidsbegränsat anställda exkl. timanst) ²	505	523	473	555	518
Antal årsarbetare per 1 000 invånare	78	78	77	78	77

¹ Jämförelsetalen för år 2017 har inte justerats enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR, 7 kap, 6 §) om att värdepapper ska värderas till verkligt värde.

² Räddningstjänstens medarbetare som tillhör RiB-avtalet ingår inte bland de tillsvidareanställda.

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning
Resultaträkning/Balansräkning

Resultaträkning, mnkr	Noter	Budget	Budget- avvikelse	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Verksamhetens intäkter	1	597,0	69,0	666,0	710,4	1 207,9	1 191,3
Verksamhetens kostnader	2	-3 731,6	-130,4	-3 862,0	-3 748,7	-4 150,1	-4 026,5
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0	0,0	16,5	0,0	0,0
Avskrivningar	3	-214,6	26,3	-188,3	-168,9	-369,1	-290,5
Verksamhetens nettokostnader		-3 349,2	-35,1	-3 384,3	-3 190,7	-3 311,3	-3 125,7
Skatteintäkter	4	2 245,6	67,7	2 313,3	2 196,1	2 313,3	2 196,1
Generella statsbidrag och utjämning	5	1 069,1	30,8	1 099,8	1 053,9	1 099,8	1 053,9
Verksamhetens resultat		-34,5	63,4	28,9	59,2	101,9	124,2
Finansiella intäkter	6	45,4	99,0	144,3	73,7	128,1	58,7
Finansiella kostnader	7	-21,9	13,3	-8,6	-6,9	-18,1	-16,3
Jämförelsestörande poster	6, 7	0,0	57,1	57,1	7,3	57,1	10,7
Resultat efter finansiella poster		-11,0	232,8	221,8	133,4	269,0	177,3
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skattekostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	-16,9	-2,4
Förändring uppskjuten skatt		0,0	0,0	0,0	0,0	-3,3	-4,2
Årets resultat: förändring av eget kapital		-11,0	232,8	221,8	133,4	248,8	170,6

Balansräkning, mnkr	Noter	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 8	11,0	11,9	11,7	13,3
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 9	2 525,7	2 383,7	3 927,2	3 608,1
Maskiner och inventarier	Not 10	768,0	654,7	1 570,2	1 618,3
Finansiella leasingavtal	Not 12	6,9	6,6	6,9	6,6
Övriga finansiella anläggningstillgångar	Not 13-14	200,6	89,2	179,5	72,1
Summa anläggningstillgångar		3 512,1	3 146,1	5 695,5	5 318,5
Bidrag till statlig infrastruktur	Not 15	36,7	39,3	36,7	39,3
Förråd	Not 16	0,5	0,1	10,7	13,4
Exploateringsfastigheter	Not 17	12,7	5,3	12,7	5,3
Kortfristiga fordringar	Not 18	307,0	246,0	383,4	299,4
Kapitalförvaltning, pensionsmedel	Not 19	1 413,7	1 258,1	1 413,7	1 258,1
Kassa och bank	Not 20	98,2	127,6	98,3	127,9
Summa omsättningstillgångar		1 832,2	1 637,0	1 918,9	1 704,1
SUMMA TILLGÅNGAR		5 381,1	4 822,4	7 651,1	7 061,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Årets resultat		221,8	133,4	248,8	170,6
Resultatutjämningsreserv		155,0	130,2	155,0	130,2
Övrigt eget kapital		2 557,1	2 441,7	2 952,5	2 800,3
Summa eget kapital	Not 21	2 933,9	2 705,3	3 356,3	3 101,2
Avsättningar för pensioner	Not 22	98,5	91,6	98,5	91,6
Avsättning uppskjuten skatteskuld				89,6	84,0
Avsättningar övriga ändamål				37,5	36,8
Summa avsättningar		98,5	91,6	225,6	212,5
Långfristiga skulder	Not 23	1 630,1	1 381,1	3 205,2	2 980,7
Kortfristiga skulder	Not 24	718,5	644,3	864,1	767,5
Summa skulder		2 348,6	2 025,4	4 069,3	3 748,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 381,1	4 822,4	7 651,1	7 061,8
Ansvarsförbindelser					
Borgensförbindelser	Not 25	1 820,0	1 776,2	6,5	6,6
Pensionsförpliktelser före 1998	Not 26	886,0	907,2	886,0	907,2
Operationell leasing	Not 27	481,7	568,2	162,1	180,7
Överenskommelse om medfinansiering dubbelspår Hässleholm-Kristianstad		25,0	25,0	25,0	25,0

Kassaflödesanalys, mnkr	Noter	Budget	Budget- avvikelse	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Den löpande verksamheten							
Årets resultat		-11,0	232,8	221,8	133,4	248,8	170,6
Justering för byte av redovisningsprincip för värdering av exploateringsvht	21	0,0	6,8	6,8	13,5	6,8	13,5
Justering för av- och upp/nedskrivningar	3	214,6	-26,3	188,3	168,9	369,1	290,5
Justering för upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	15	2,5	0,0	2,5	2,4	2,5	2,4
Justering för realisationsvinster	1	0,0	-9,1	-9,1	-23,6	-9,1	-23,6
Justering för realisationsförluster och utrangeringar	2	0,0	1,0	1,0	0,3	1,0	0,3
Justering för övriga ej likv påv poster		0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,4
Justering för värdering av finansiella anläggningstillgångar	14	0,0	0,0	0,0	-4,7	0,0	-4,7
Justering för avsättning för pensioner	22	0,3	6,6	6,9	-1,8	6,9	-1,8
Justering för avsättning för övriga ändamål	22	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatteutbetalningar utöver skattekostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Just. uppskjuten skatteskuld		0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	4,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		206,4	211,9	418,2	288,4	632,4	451,7
Ökning (-) / minskning (+) av förvaltade pensionstillgångar	19	3,0	-161,7	-158,7	-50,8	-155,7	-50,8
Ökning (-) / minskning (+) förråd och exploateringsfastigheter	16-17	13,5	-21,4	-7,8	-14,1	-4,7	-13,5
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	18	-16,2	-44,8	-61,0	-35,6	-84,0	-46,1
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	24	-29,7	107,0	77,3	64,3	96,6	85,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		176,9	90,9	267,9	252,2	484,6	426,5
Investeringsverksamheten							
Investering i immateriella anläggningstillgångar	8	0,0	-0,1	-0,1	-1,8	-0,1	-1,8
Investering i materiella anläggningstillgångar	9-10	-701,6	254,3	-447,3	-391,7	-646,2	-532,0
Omklassificering omsättningstillgång/anläggningstillgång	9-10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	11	0,0	10,0	10,0	27,2	13,4	28,1
Förändring av finansiella leasingavtal	12	0,0	-0,3	-0,3	0,9	-0,3	0,9
Investering i finansiella tillgångar	14	0,0	-112,4	-112,4	9,9	-107,4	4,0
Försäljning av finansiella tillgångar	14	0,0	2,9	2,9	0,0	2,9	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-701,6	154,4	-547,2	-355,5	-737,7	-500,9
Finansieringsverksamheten							
Nyupptagna lån	23	399,2	-169,9	229,3	148,8	274,6	184,6
Amortering av lån	23	0,0	0,0	0,0	0,0	-50,8	-50,8
Förändring leasingkulder	23	0,0	0,4	0,4	-1,0	0,0	0,0
Ökning (+) av långfristiga skulder	24	26,9	-0,3	26,6	26,8	0,6	7,6
Minskning (-) av långfristiga skulder	24	-3,6	-3,8	-7,4	-5,9	0,0	0,0
Minskning (+) av långfristiga fordringar	13	0,0	1,0	1,0	10,1	0,0	0,0
Minskning av avsättningar p g a utbetalningar	22	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9	-0,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		422,6	-172,6	250,0	178,7	223,5	140,4
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur							
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	15	0,0	0,0	0,0	-3,3	0,0	-3,3
Årets kassaflöde		-102,1	72,7	-29,3	72,2	-29,6	62,7
Likvida medel vid årets början		127,6	0,0	127,6	55,4	127,9	65,2
Likvida medel vid årets slut		25,5	72,7	98,2	127,6	98,3	127,9

1. Verksamhetens intäkter

mnr	2021	2020	Förändr.
Barnomsorgsavgifter	40,7	39,9	0,8
Äldreomsorgsavgifter	67,9	60,1	7,8
Övriga taxor och avgifter	70,5	72,5	-2,0
Hyror och arrenden	55,1	58,0	-2,9
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	239,4	271,5	-32,1
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,0	0,0	0,0
EU-bidrag	11,9	10,5	1,4
Övriga bidrag	63,3	69,7	-6,4
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	90,7	87,4	3,3
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	1,5	4,3	-2,8
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	6,1	23,6	-17,5
Övriga verksamhetsintäkter	18,8	13,0	5,7
Delsumma	666,0	710,4	-44,5
Erhållen försäkringsersättning med anledning av bränderna i Godsmagasinet och på Fyrklövern förskola (jämförelsestörande post)	0,0	16,5	-16,5
Delsumma jämförelsestörande poster	0,0	16,5	-16,5
Summa	666,0	726,9	-61,0

Interna intäkter är eliminerade.

2. Verksamhetens kostnader

mnr	2021	2020	Förändr.
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	-2 414,6	-2 350,6	64,0
Pensionskostnader	-215,1	-202,5	12,7
Lokal- och markhyror	-138,3	-141,2	-2,9
Bränsle, energi och vatten	-66,2	-63,0	-3,2
Inköp av material och varor	-138,0	-141,5	-3,6
Köp av huvudverksamhet	-469,1	-443,9	25,1
Lämnade bidrag	-121,1	-120,8	0,4
Realisationsförluster och utrangeringar	-0,9	-0,3	0,6
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,5	-0,4	-0,9
Övriga verksamhetskostnader	-299,0	-284,3	14,6
Granskning av räkenskapsrevision	-0,2	-0,2	0,0
<i>-varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,0</i>
Delsumma	-3 862,0	-3 748,7	113,3
Återfört infrastrukturbidrag. Pågatåg Nordost (jämförelsestörande post)	0,0	0,0	0,0
Summa	-3 862,0	-3 748,7	113,3

Interna intäkter är eliminerade.

3. Avskrivningar

mnr	2021	2020	Förändr.
Avskrivning immateriella tillgångar	-1,0	-0,9	0,1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-99,5	-92,8	6,7
Avskrivning maskiner och inventarier	-87,5	-75,3	12,2
Nedskrivning anläggningstillgångar	-0,3	0,0	0,3
Återföring av nedskrivning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Summa	-188,3	-168,9	19,3

4. Skatteintäkter

mnr	2021	2020	Förändr.
Preliminär kommunalskatt	2 245,2	2 246,1	-0,9
Prognos slutavräkn. innevarande år	59,5	-37,3	96,8
Justering av slutavräkning föregående år jämfört med prognos	8,6	-12,7	21,3
Summa	2 313,3	2 196,1	117,3

5. Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag

mnr	2021	2020	Förändr.
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	670,2	661,2	9,0
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	53,6	43,0	10,7
Regleringsbidrag/avgift	154,9	53,4	101,4
Generellt statsbidrag	30,0	116,1	-86,2
<i>-varav Extra tillskott beslutade under 2020</i>	<i>0,0</i>	<i>98,7</i>	<i>-98,7</i>
<i>-varav skolmiljarden</i>	<i>5,8</i>	<i>0,0</i>	<i>5,8</i>
<i>-varav säkerställa vård och omsorg till äldre</i>	<i>24,2</i>	<i>0,0</i>	<i>24,2</i>
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämningsbidrag/avgift	71,6	74,0	-2,4
Kommunal fastighetsavgift	119,6	106,2	13,5
Summa	1 099,8	1 053,9	46

6. Finansiella intäkter

mnr	2021	2020	Förändr.
Räntintäkter	-0,2	-0,1	-0,2
Utdelningar från koncernföretag	7,0	3,0	4,0
Borgensavgifter från koncernföretag	10,0	9,3	0,7
Kommuninvest, vinstutdelning	1,3	2,2	-1,0
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	2,9	0,0	2,9
Övriga finansiella intäkter	0,2	0,3	-0,1
Orealiserad nettovärdesteoring på finansiella instrument avser avkastning på pensionskapitalförvaltning exklusive orealiserade vinster/förluster	123,1	59,0	64,1
<i>-varav realiserad vinst/förlust vid försäljning</i>	<i>104,2</i>	<i>42,7</i>	<i>61,6</i>
Delsumma	144,3	73,7	70,6
Effekt byte av redovisningsprincip LKBR, 7 kap. 6 § -orealiserade vinster/förluster (jämförelsestörande post)	57,1	7,3	49,8
Delsumma jämförelsestörande poster	57,1	7,3	49,8
Summa	201,4	81,0	120,4

7. Finansiella kostnader

mnr	2021	2020	Förändr.
Räntekostnader på lån	-3,7	-1,4	-2,4
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-1,6	-2,6	-1,1
Förvaltararvode pensionskapitalförvaltning	-2,7	-2,3	0,4
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	-0,0	0,0	0,0
Nedskrivning övriga finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,6	-0,6	0,0
Summa	-8,6	-6,9	1,7

8. Immateriella anläggningstillgångar

mnr	2021	2020	Förändr.
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Ingående anskaffningsvärde	15,2	13,3	1,8
Årets investeringar	0,1	1,8	-1,8
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden			
Akkumulerade avskrivningar enligt plan			
Ingående avskrivningar	-3,2	-2,4	-0,9
Årets avskrivningar	-1,0	-0,9	-0,1
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-4,3	-3,2	-1,0
Summa	11,0	11,9	-1,0

9. Mark, byggnader och tekniska anläggningar

mnr	2021	2020	Förändr.	
Åkkumulerrde				
anskaffningsvrden				
Inggående anskaffningsvrde	4 016,9	3 699,8	317,0	
Investeringar	246,2	320,3	-74,1	
Frsaljningar	-9,8	-26,1	16,3	
Nedskrivningar	-0,3	0,0	-0,3	
Utrangeringar	-0,3	0,0	-0,3	
Realisationsvinst	5,9	22,9	-17,0	
Realisationsfrlust	-0,2	0,0	-0,2	
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	
Utgående ackumulerade anskaffningsvrden	4 258,4	4 016,9	241,5	
Akkumulerade avskrivningar enligt plan				
Inggående avskrivningar	-1 633,2	-1 540,4	-92,8	
Årets avskrivningar	-99,5	-92,8	-6,7	
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-1 732,7	-1 633,2	-99,5	
Summa	2 525,7	2 383,7	142,0	
	Genomsn. nyttj. period			
- varav markreserv	-	266,7	266,3	0,4
- varav verksamhetsfastigheter	17	1 491,4	1 542,3	-50,9
- varav fastigheter fr affrsverksamhet	27	39,5	42,2	-2,7
- varav publika fastigheter	29	287,5	249,1	38,5
- varav rvriga fastigheter	30	22,1	21,5	0,6
- varav pggående ny-, om- och tillbyggnad	i.u	418,4	262,2	156,2

Nedskrivning har skett under året av fastigheten p Stobygatan 1 med 253 tkr eftersom den brunnit.

10. Maskiner och inventarier

mnr	2021	2020	Förändr.	
Åkkumulerrde				
anskaffningsvrden				
Inggående anskaffningsvrde	1 452,7	1 381,9	70,8	
Investeringar	201,1	71,5	129,7	
Frsaljningar	-0,2	-0,9	0,7	
Utrangeringar	-0,4	-0,3	-0,1	
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	
Realisationsvinst	0,2	0,5	-0,3	
Realisationsfrlust	0,0	0,0	0,0	
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	
Utgående ackumulerade anskaffningsvrden	1 653,4	1 452,7	200,7	
Akkumulerade avskrivningar enligt plan				
Inggående avskrivningar	-798,0	-722,7	-75,3	
Årets avskrivningar	-87,5	-75,3	-12,2	
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-885,5	-798,0	-87,5	
Summa	768,0	654,7	113,2	
	Genomsn. nyttj. period			
- varav inkp av anlaggnings-tillgg	i.u	8,3	8,2	0,1
- varav maskiner	7	8,3	8,9	-0,6
- varav inventarier och byggnadsinventarier	24	727,2	614,3	112,9
- varav bilar och transportmedel	8	22,7	22,8	-0,1
- varav frbtrringsutgifter p fastigheter ej gda av kommunen	10	0,8		
- varav rvriga maskiner och inventarier	6	0,6	0,5	0,0

11. Frsaljning av materiella anlaggningsstillgg

mnr	2021	2020	Förändr.
Frsaljningspris fr:			
Frrdet 1	1,2	0,2	1,0
Hkaren 12	0,0	1,5	-1,5
Rninge 7:3	0,9	2,1	-1,2
Badhuset 1 m fl	0,0	3,2	-3,2
Del av Gddastorp 4:13	0,0	3,6	-3,6
Villatomter Gropevgen	0,0	1,2	-1,2
Alen 5 och del av HLM 88:1	0,0	4,3	-4,3
Del av Hssleholm 87:9	0,0	1,1	-1,1
Magnarpskolonin	0,0	4,5	-4,5
Vanneberga skola	0,0	2,0	-2,0
Hstveda 122:1 m fl (Vildhstvgen)	0,0	1,1	-1,1
Stoby 5:3	2,5	0,0	2,5
Tormestorp 9:21/6:73 mfl	1,6	0,0	1,6
Majagarden	2,2	0,0	2,2
rvtigt	1,6	2,4	-0,8
Summa	10,0	27,3	-17,3

12. Finansiella leasingavtal

mnr	2021	2020	Förändr.
Anskaffningsvrde	27,4	24,9	2,5
Akkumulerade annuitetsavskrivningar	-20,5	-18,3	-2,2
Summa	6,9	6,6	0,3
- varav frfall inom 1 r	1,7	1,8	-0,1
- varav frfall 1-5 r	5,3	4,9	0,4

13. rvriga lngfristiga fordringar

mnr	2021	2020	Förändr.
"Multiarenan: Avlyft investeringsmoms i bolaget som ska jmkas under 10 r och återfås i kommunernas momssystem"	5,1	6,2	-1,0
Summa	5,1	6,2	-1,0

14. rvriga finansiella anlaggningsstillgg

mnr	2021	2020	Förändr.
Aktiebolag/Andelar			
Aktier i Hssleholms Industrbyggnads AB /100%	21,0	21,0	0,0
Aktier i Hsslehem AB/100%	2,2	2,2	0,0
Ovillkorat aktiegrtillskott till Hsslehem AB/100%	46,4	46,4	0,0
Aktier i Hssleholm Milj AB/100%	10,0	10,0	0,0
Aktier i Hssleholm Fiber Holding AB/100%	107,8	0,0	107,8
Aktier i Kristianstad Airport/5%	5,3	5,3	0,0
Aktier i Kommunassurans Syd/3,2%	2,3	2,3	0,0
rvriga svenska aktier	0,0	0,0	0,0
Summa aktier	195,1	87,2	107,8
Ekonomiska frreningar			
Kommuninvest i Sverige AB/0,6%	50,6	45,5	5,1
Brittedals Kraftverk	0,0	0,0	0,0
Emmaljunga Byggnadsfrrening upa	0,0	0,0	0,0
Stiftelsen fr regional utveckling/18,5%	0,8	0,8	0,0
Summa andelar	51,4	46,3	5,1
Bostadsratter	1,1	1,6	-0,5
Grundfond, Stift. Bjrnshus/61,0%	0,1	0,1	0,0
Summa rvriga poster	1,1	1,6	-0,5
Nedskrivning avseende aktiegrtillskott Hsslehem AB	-46,4	-46,4	0,0
Befarad frlust avseende Kristianstad Airport	-5,0	-5,0	0,0
Befarad frlust avseende Stiftelsen fr regional utveckling	-0,8	-0,8	0,0
Summa befarade frluster	-52,2	-52,2	0,0
Summa	195,4	83,0	112,4

Kommunen har 2021 betalat in 5,1 mkr till Kommuninvest i utkad obligatorisk medlemsinsats enligt stmmobeslut 20-04-16 om Plan fr Kommuninvests kapitaluppbyggnad 2021-2024.

Under 2021 har 1,3 mkr erhllits i rverskottsutdelning. Bolaget har en bruttosoliditetsgrad p 15,36% (10,6%) per 20-12-31, vilket med god marginal uppfyller kommande lagkrav.

15. Bidrag till statlig infrastruktur

mnkr	2021	2020	Förändr.
Päгатåg Skåne Nordost	60,0	60,0	0,0
Accumulerad upplösning, 25 år	-26,4	-24,0	-2,4
Stoby bussgata	3,3	3,3	0,0
Accumulerad upplösning, 25 år	-0,1	0,0	-0,1
Summa	36,7	39,3	-2,5

16. Förråd

mnkr	2021	2020	Förändr.
Hovdala slottsbutik	0,1	0,1	0,0
Bränslelager, HMAB	0,5	0,0	0,5
Summa	0,5	0,1	0,4

17. Exploateringsfastigheter

mnkr	2021	2020	Förändr.
Ingående anskaffningsvärde	5,3	-8,7	14,1
Omklassificeringar-anläggningstillgångar/omsättningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Årets upparbetade kostnader	0,1	1,0	-0,9
Försäljningar	-1,5	13,0	-14,5
Realisationsvinst	8,8	0,0	8,8
Summa	12,7	5,3	7,4

18. Kortfristiga fordringar

mnkr	2021	2020	Förändr.
Kundfordringar	42,6	58,1	-15,4
Fordringar på staten	101,2	86,8	14,4
Kommunalskattfordringar	30,8	0,0	30,8
Fordringar på koncernföretagen	0,1	0,0	0,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	94,5	67,5	27,0
Mervärdeskattfordringar	36,0	32,0	4,0
Övriga kortfristiga fordringar	1,7	1,6	0,2
Summa	307,0	246,0	61,0

19. Kapitalförvaltning, pensionsmedel

mnkr	2021	2020	Förändr.
Aktier och aktiefonder	439,5	430,8	8,8
Räntebärande värdepapper, svenska	633,5	590,6	42,8
Upplupen obligationsränta samt fordringar/skulder, ej likviderade värdepapper	2,1	2,5	-0,3
Likvida medel	152,9	105,6	47,3
Värdereglering, aktier och aktiefonder	197,8	131,4	66,4
Värdereglering, obligationer	-12,0	-2,7	-9,3
Summa	1 413,7	1 258,1	155,7
- varav Cliens, aktier och aktiefonder	642,3	570,4	71,9
- varav Öhman, räntebärande värdepapper svenska	625,6	591,9	33,6
- varav kortfr placering, egen förvaltning	145,9	95,7	50,2

Kapitalet har avsatts med uttalat syfte att trygga pensionsutbetalningarna på lång sikt. Den 31 december 2021 var marknadsvärdet 1 409,9 mnkr (kortfristiga skulder på 3,8 mnkr ingår i not 24). Värdeutvecklingen sedan årsskiftet är 158,3 mnkr.

20. Kassa och bank

mnkr	2021	2020	Förändr.
Kassa	0,0	0,0	0,0
Bank	0,5	0,4	0,1
Koncernkonto	97,7	127,1	-29,5
Summa	98,2	127,6	-29,3

21. Eget kapital

mnkr	2021	2020	Förändr.
Ingående eget kapital	2 705,3	2 558,5	146,9
Byte av redovisningsprincip vid försäljning av exploateringsstillgångar	6,8	13,5	-6,6
Årets resultat	221,8	133,4	88,4
Utgående eget kapital	2 933,9	2 705,3	228,6
- varav Resultatutjämningsreserv	155,0	130,2	24,8
- varav Övrigt eget kapital	2 557,1	2 441,7	115,5

Från och med 2020 intäktsförs försäljning av exploateringsstillgångar med avdrag för beräknad andel av tomtkostnaderna inom respektive område. Inom områden som avslutats finns ackumulerade försäljningar - nedlagda kostnader för tidigare perioder på netto 6,8 mnkr som i samband med avslutet bokas mot ingående eget kapital.

22. Avsättningar för pensioner

mnkr	2021	2020	Förändr.
Ingående värde	73,7	75,2	-1,5
Nyintjänad pension	7,9	0,6	7,3
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1,3	2,1	-0,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	2,2	0,0	2,2
Nya efterlevandepensioner	0,0	0,4	-0,4
Utbetalningar	-4,4	-4,2	-0,1
Övrigt	-1,5	-0,3	-1,2
Avsättning exkl löneskatt	79,3	73,7	5,6
Löneskatt	19,2	17,9	1,4
Summa	98,5	91,6	6,9
- varav PA-KL pensioner och äldre avtal	34,9	30,1	4,8
- varav Förmånsbestämd AP	0,3	0,3	0,0
- varav Särskild avtalspension	30,2	29,7	0,5
- varav Pension till efterlevande	0,6	0,7	-0,1
- varav Visstidspensioner	13,3	12,8	0,4
- varav Särskild löneskatt	19,2	17,9	1,4

Aktualiseringsgrad, %

Antal visstidsförordnanden

Förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	5	5
Anställda med rätt till visstidspension	0	0

Genom en försäkringslösning för Kompletterande ålderspension, Efterlevandepension samt Premiebefrielse har den totala redovisade förpliktelsen minskat med 283,1 mnkr. I försäkringen finns 2,0 mnkr i överskottsmedel. Pensioner intjänade till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse enligt kommunala redovisningslagen. (Se not 26).

23. Långfristiga skulder

mnkr	2021	2020	Förändr.
Lån i Kommuninvest, bunden ränta	598,0	698,0	-100,0
Lån i Kommuninvest, rörlig ränta	600,0	340,0	260,0
Upplåning av dotterbolag genom koncernkontot	273,2	203,9	69,3
Summa låneskuld	1 471,2	1 241,9	229,3
Genomsnittlig ränta 2021: 0,28%.			
Räntebindningstid: 1,48 år			
Förfall: 2022 25%, 2023 33%, 2024 42%			
Förutbetalda gatukostnadsersättning	7,5	7,5	0,0
Resultatförd gatukostnadsersättning	-1,3	-0,9	-0,4
Summa förutbetalda gatukostnadsersättning	6,2	6,6	-0,4
Förutbetalda anslutningsavgifter fiber	105,1	69,1	36,0
Resultatförda anslutningsavgifter fiber	-9,0	-5,7	-3,3
Summa anslutningsavgifter fiber	96,2	63,4	32,7
Förutbetalda offentliga investeringsbidrag	30,4	22,3	8,1
Resultatförda offentliga investeringsbidrag	-3,4	-2,2	-1,2
Summa förutbetalda investeringsbidrag	27,0	20,1	6,9
Investeringsbidrag för aktivering	11,3	28,9	-17,5
Summa investeringsbidrag för aktivering	11,3	28,9	-17,5
"Tyringe Sparbanks Utvecklingsstiftelse: Investeringsbidrag som efterskänks med 1,5 mnkr/år"	7,7	9,2	-1,5
"Multiarenan: Avlyft investeringsmoms i bolaget som ska jämkas under 10 år"	5,1	6,2	-1,0
Summa övriga långfristiga skulder	12,8	15,4	-2,5
Finansiell leasingsskuld (förfall inom 1-5 år)	5,3	4,9	0,4
Summa	1 630,1	1 381,1	249,0

24. Kortfristiga skulder

mnkr	2021	2020	Förändr.
Finansiell leasingsskuld, kortfristig del	1,7	1,8	-0,1
Leverantörsskulder	176,4	124,0	52,5
Utgående mervärdesskatt	5,3	5,7	-0,4
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	38,1	42,6	-4,4
Förutbetalda intäkter	33,4	92,3	-58,9
- varav Förutbetalda skatteintäkter	0,0	72,4	-72,4
Upplupna kostnader	340,7	352,8	-12,1
- varav Semesterlöneskuld	99,3	99,8	-0,5
- varav Pensionsförmåner, individuell del	93,5	93,6	-0,1
- varav Arbetsgivaravgifter	46,1	50,6	-4,6
- varav Ferielöneskuld, lärare	38,3	36,7	1,6
- varav Uppl timlöner och löneavvikelser	25,9	26,9	-1,1
- varav Övertidsskuld	6,7	6,6	0,1
- varav Uppehållslöneskuld	6,4	6,4	0,0
- varav Retroaktiva löner	0,0	2,3	-2,3
Övriga kortfristiga skulder	122,9	25,2	97,7
Summa	718,5	644,3	74,2

25. Borgensförbindelser

mnkr	2021	2020	Förändr.
Kommunala företag	1 813,5	1 769,6	43,8
Riksbyggen (brf Gäddastorp)	6,5	6,6	0,0
Summa	1 820,0	1 776,2	43,8

Kommunen har i mars 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelse. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 31 december 2021 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan medlemmarna i Kommuninvest ekonomisk förening har även ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommuner vid ett eventuellt ianspråktagande av ovannämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på medlemskommunernas lån och insatskapital.

Per den 31 december 2021 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 511 mdkr och totala tillgångar till 519 mdkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 3 295 mdkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 3 347 mdkr. Mellanskillnaden utgörs i huvudsak av kommunens andelskapital 50,6 mdkr. Borgensåtagandet för Kommuninvest i Sverige AB ingår inte i noten ovan.

26. Pensionsförpliktelser före 1998

mnkr	2021	2020	Förändr.
Ingående värde	730,1	745,3	-15,2
Ränte- och basbeloppsuppräknning	13,0	22,6	-9,6
Utbetalningar	-47,3	-47,3	0,0
Ändring av livslängdsantagande	26,2	0,0	26,2
Nyintjänande	-0,1	0,2	-0,3
Övrigt	-8,8	9,4	-18,2
Utgående värde exkl löneskatt	713,0	730,1	-17,1
Löneskatt	173,0	177,1	-4,1
Summa	886,0	907,2	-21,2

Aktualiseringsgrad, %	98	98
-----------------------	----	----

27. Operationell leasing

mnkr	2021	2020	Förändr.
Avtal som förfaller inom 1 år	127,0	133,1	-6,1
- varav fordon och inventarier m m	3,8	3,8	0,0
- varav fastigheter och moduler	123,2	129,3	-6,1
Avtal som förfaller mellan 1 och 5 år	286,7	338,0	-51,3
- varav fordon och inventarier m m	3,5	1,9	1,6
- varav fastigheter och moduler	283,2	336,1	-52,9
Avtal som förfaller efter 5 år	68,1	97,1	-29,0
- varav fordon och inventarier m m	0,0	0,0	0,0
- varav fastigheter och moduler	68,1	97,1	-29,0
Summa	481,7	568,2	-86,5
Varav fastigheter och moduler	474,4	562,5	-88,1
- därav Hässleholm AB	283,4	398,2	-114,8
- därav Hässleholms Industribyggnads AB	36,3	183,3	-147,0
- därav Stenvalvet	68,0	84,5	-16,5
- därav Kunskapsporten Hässleholm AB	10,1	30,1	-20,0
- därav Ringcentralens Fastighets AB	13,5	28,1	-14,6
- därav Gruppbostäderna i Sverige AB & Co KB	3,5	9,7	-6,2
- därav Norén Fastigheter AB	4,1	9,2	-5,1
- därav Angela & Krister Norén	6,5	8,7	-2,2
- därav HB Ericsons Fastighetsförvaltning	3,7	7,2	-3,5

Investeringsredovisning, tkr

	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget- avvikelse	Bokslut 2020
Investeringsutgifter	-78 299	-75 098	3 201	-68 242
Nettoinvesteringar	-78 299	-75 098	3 201	-68 242

Resultaträkning, tkr

	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget- avvikelse	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter	18 021	16 481	-1 540	13 769
Verksamhetens kostnader	-7 132	-7 849	-717	-5 821
Avskrivningar	-18 497	-17 845	652	-14 108
Verksamhetens nettokostnader	-7 608	-9 213	-1 605	-6 159
Finansiella kostnader	-2 076	-1 211	865	-861
Resultat efter finansnetto	-9 684	-10 425	-741	-7 020
Årets resultat: förändring av eget kapital	-9 684	-10 425	-741	-7 020

Kassaflödesanalys, tkr

	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget- avvikelse	Bokslut 2020
Resultat efter finansnetto	-9 684	-10 425	-741	-7 020
Justering för av-/nedskrivningar	18 497	17 845	-652	14 108
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	8 813	7 421	-1 392	7 088
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-78 299	-75 098	3 201	-68 242
Likvidation Hessleholm Network Bredband AB	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-78 299	-75 098	3 201	-68 242
Förändring investeringsbidrag för aktiviering samt förutbetalda anslutningsavgifter	19 975	24 803	4 828	19 623
Minskning förutbetalda anslutningsavgifter	-3 557	-3 308	248	-2 208
Förändring finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	5 189
Ökning av kommunskulden	53 068	46 183	-6 886	38 550
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	69 486	67 677	-1 809	61 154
Årets kassaflöde	0	0	0	0

Balansräkning, UB tkr

	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget- avvikelse	Bokslut 2020
Förvärvat Goodwill	7 387	7 386	0	8 058
Fiberanläggningar	527 617	525 068	-2 549	467 144
Aktier i Hessleholm Network	0	0	0	0
Summa anläggnings- och omsättningstillgångar	535 004	532 454	-2 550	475 202
SUMMA TILLGÅNGAR	535 004	532 454	-2 550	475 202
Ingående eget kapital	-25 941	-25 941	0	-18 921
Periodens resultat	-9 684	-10 425	-741	-7 020
Summa eget kapital	-35 625	-36 366	-741	-25 941
Förutbetalda anslutningsavgifter	100 550	105 627	5 076	84 132
Kommunlån	470 079	463 193	-6 886	417 011
Summa skulder	570 629	568 820	-1 809	501 143
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	535 004	532 454	-2 550	475 202

Koncernens noter

1. Verksamhetens intäkter

mnkr	2021	2020	Förändr.
Barnomsorgsavgifter	40,7	39,9	0,8
Äldreomsorgsavgifter	67,9	60,1	7,8
Övriga taxor och avgifter	444,8	433,2	11,6
Hyror och arrenden	232,9	176,1	56,8
Bidrag	314,6	351,7	-37,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	77,9	73,0	4,9
Reavinster	8,7	23,6	-14,9
Övriga intäkter	20,3	33,8	-13,5
Summa	1 207,9	1 191,3	16,5

2. Verksamhetens kostnader

mnkr	2021	2020	Förändr.
Löner och sociala avgifter enligt lag och avtal	-2 541,4	-2 463,0	78,4
Pensionskostnader	-224,6	-213,9	10,8
Lokal- och markhyror	-57,9	-59,4	-1,5
Bränsle, energi och vatten	-79,1	-82,3	-3,2
Material och förbrukningsinventarier	-198,3	-192,1	6,1
Köp av huvudverksamhet	-514,8	-492,2	22,5
Lämnade bidrag	-121,1	-120,8	0,4
Reaförluster	-0,9	-0,3	0,6
Övriga kostnader	-412,0	-402,5	9,5
Summa	-4 150,1	-4 026,5	123,7

Not 24 Långfristiga skulder

mnkr	2021	2020	Förändr.
Banklån med bunden ränta	2 274,0	2 343,1	-69,1
Banklån med rörlig ränta	737,5	462,5	275,0
Investeringsersättningar, förutbetalda	188,2	170,2	18,0
Övriga långfristiga skulder	5,5	4,9	0,6
Summa	3 205,2	2 980,7	224,5

Ordlista

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för permanent innehav.

Avskrivningar

Anläggningstillgångarnas anskaffningskostnad fördelas över den ekonomiska livslängden för att spegla den årliga värdeminskningen. Avskrivningarna belastar den verksamhet som använder tillgångarna.

Avsättning

Ekonomiska förpliktelser vars storlek eller betalningstidpunkt är osäkra.

Balansräkning

Visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen. Tillgångssidan anger hur kommunen har använt sitt kapital, medan skulder- och eget kapitalsidan visar hur kapitalet har anskaffats.

Eget kapital

Utgör skillnaden mellan tillgångar och avsättningar och skulder.

Extraordinära intäkter och kostnader

Saknar klart samband med kommunens ordinarie verksamhet och är av sådan art att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentliga belopp.

Finansiella leasingavtal

Har en avtalstid på mer än tre år varigenom de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Dessa redovisas som tillgång och skuld.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter (bland annat räntor på bankmedel) och kostnader (bland annat räntor på lån och pensionskostnader).

Internränta

Kalkylmässig räntekostnad (under 2021 1,25 procent) för det kapital som är bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar. Internräntan belastar den verksamhet som använder tillgångarna. Från och med år 2022 uppgår internräntan till 1,00 procent.

Jämförelsestörande poster

Händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med tidigare år.

Kapitalkostnader

Sammanfattande benämning på avskrivning och internränta.

Kassaflödesanalys

Visar hur årets drift-, investerings- och finansieringsverksamhet med mera har bidragit till förändringen av likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar samt kortfristiga placeringar i värdepapper.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid).

Långfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning mer än ett år efter bokslutsdagen.

Nettoinvesteringar

Med nettoinvesteringar avses anskaffning av immateriella och materiella anläggningstillgångar med avdrag för förutbetalda investeringsinkomster (skuldbokförda).

Omsättningstillgångar

Fordringar, förråd och andra tillgångar som inte är avsedda för permanent innehav.

Operationella leasingavtal

Leasingavtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt inte överförs på leasetagaren. Finansiella leasingavtal med en avtalstid om högst tre år redovisas dock även som operationella avtal. Operationella leasingavtal tas inte upp i balansräkningen, men framtida betalningsförpliktelser redovisas som ansvarsförbindelse.

Resultaträkning

Visar årets intäkter och kostnader samt årets resultat, som är lika med förändring av eget kapital. Resultaträkningen visar endast kommunens externa poster gentemot omvärlden.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka på kort sikt.

Soliditet

Speglar hur mycket av tillgångarna som betalats med egna medel, det vill säga andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) om inget annat anges i följande avsnitt. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Skatteintäkter

Skatteintäkter redovisas det år som de skattskyldigas inkomst tas upp till beskattning och den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos och redovisas som kortfristig fordran respektive kortfristig skuld beroende på utfallet.

Övriga intäkter

En inkomst redovisas som intäkt när följande villkor är uppfylla: Inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla kommunen. De eventuella utgifter som uppkommer eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och villkoren för den ekonomiska uppgörelsen har i allt väsentligt fullgjorts.

Anslutningsavgifter för fiber och offentliga investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. När det gäller gatukostnadsersättningar före år 2021 har avsteg gjorts från RKR R2, genom att redovisning har skett på samma sätt som för fiber och offentliga investeringsbidrag. Från år 2021 redovisas nya gatukostnadsersättningar enligt RKR R2.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång. Anskaffningsvärdet ska överstiga ett värde om minst ett ½ pris-basbelopp (exklusive moms). Beloppsgränsen gäller även vid:

- Samlade och samtida inköp av flera likartade inventarier.
- Samlade och samtida inköp av inventarier med ett naturligt samband.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Förvärvad goodwill i de fibertillgångar som köptes av Hesselholm Network Bredband AB för 11,1 mkr under 2016 skrivs av på 16,5 år utifrån genomsnittlig återstående livslängd. Under 2019-2020 har 4,0 mkr investerats i ekonomisystemet Unit 4 med avskrivning under upphandlad avtalstid 13 år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar och eventuella nedskriv-

ningar. Anslutningsavgifter och offentliga investeringsbidrag periodiseras över tillgångens nyttjandeperiod.

Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänförs till.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning. Avskrivning påbörjas månaden efter anskaffning eller färdigställandet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Komponentavskrivning tillämpas från och med år 2016 för investeringar som aktiverats från och med 2016.

Avskrivningstider

Avskrivningstiderna anpassas till anläggningens bedömda nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas i kommunen

Mark, konst	-
Markanläggningar	10-40 år
Byggnader	10-100 år
Maskiner och inventarier	3-50 år

Leasingavtal

Finansiella leasingavtal bedöms enligt rekommendation R5 från RKR med undantag av att annuitetsavskrivning tillämpas av praktiska skäl. Övriga leasingavtal klassas som operationell leasing och redovisas som ansvarsförbindelse.

Nedskrivningar

Nedskrivningar hanteras i enlighet med RKR R6. Nedskrivningsbehov aktualiseras om det finns indikation på att tillgångens verkliga värde understiger redovisat värde. Indikationerna kan vara att tillgången inte används och ska avvecklas, att den inte kan användas fullt ut för sitt ändamål, att det finns fysiska skador som sänker värdet eller servicepotentialen. Då ska återvinningsvärdet beräknas och jämföras med redovisat värde.

Finansiella tillgångar och skulder

Kommunens egna förvaltade pensionsmedel är klassificerade som omsättningstillgång. Pensionsmedlens förvaltning regleras i av fullmäktige antagna regler KF §45/2020. Värderingen sker till verkligt värde (marknadsvärde).

Aktier och andelar i kommunala bolag klassificeras som finansiella anläggningstillgångar. Nedskrivning har skett av aktieägartillskott med hänsyn tagen till förluster i bolagen.

Enligt RKR:s rekommendation R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder, ska en skuld klassificeras som kortfristig om den

Foto: Emma Ragnarsson.

förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen eller förväntas bli betald inom det normala förloppet av kommunens verksamhetscykel. Alla övriga skulder ska klassificeras som långfristiga. Avsteg sker från RKR:s rekommendation R7 genom att avsikten att förlänga eller förnya ett lån med en formell löptid kortare än ett år beaktas som långfristig, eftersom lånevolymer i verkligheten är att betrakta som långfristig utifrån kommunens finansieringsbudget.

Bidrag till statlig infrastruktur

Under 2010 beslutade kommunfullmäktige om att lämna bidrag till statlig infrastruktur i samband med utbyggnad av Pågatåg Nordost, inklusive fem stationer. Bidraget har skuldförts och upplöses under 25 år. Under 2020 beslutade kommunstyrelsen om att lämna bidrag till statlig infrastruktur i samband med byggandet av Stoby bussgata. Bidraget upplöses under 25 år.

Exploateringsfastigheter

Kommunens exploateringsmark säkerställdes utifrån kartdatabasen 2005, varvid en försiktig och enhetlig värdering gjordes. Därefter har kommunens markinnehav löpande stämts av mot kartdatabasen. Från och med 2020 intäktsförs försäljning av exploateringsstillgångar med avdrag för beräknad andel av tomtkostnaderna inom respektive område. Då exploateringsområden avslutas bokförs vinster som gjorts före 2020 fram och avräknas mot upparbetade kostnader. Vinsterna bokförs mot eget kapital eftersom de avser tidigare år och kommunen bytt redovisningsprincip.

Pensioner

Kommunen: Kommunens pensionsåtaganden redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen, vilket innebär att pensionsförmåner intjänade till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt Sveriges Kommuner och Regioners beräkningsmodell RIPS.

Förmånsbestämd ålderspension till förtroendevalda som intjänats från och med 1998 redovisas som en avsättning. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Utbetalning av pensionsförmåner inklusive löneskatt som intjänats till och med 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Pensionsförmåner inklusive löneskatt som intjänats från och med 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och som avsättning i balansräkningen. Pensionsavgiften för den avgiftsbestämda ålderspensionen redovisas på det år som avgiften avser, det vill säga för det år som den pensionsgrundande lönen som ligger till grund för beräkningen är intjänad. Den avgiftsbaserade delen av pensionsförmåner i pensionsavtalet utbetalas i sin helhet till kommunens anställda för individuell placering.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer direkt i resultaträkningen på en egen rad och specificeras i den not som berörs. Som jämförelsestörande poster betraktas poster som sällan förekommer och som uppgår till väsentligt belopp.

Sammanställda räkenskaper

I den kommunala koncernen ingår alla bolag där kommunen har ett ägarinflytande på minst 50 procent. Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapital som förvärvats vid anskaffningstillfället eliminerats. Proportionell konsolidering betyder att endast ägda andelar medräknas. I eget kapital inräknas 79,4 procent av bolagens obeskattade reserver, medan resterande 20,6 procent benämns uppskjuten skatt. Koncerninterna poster har eliminerats.

Driftredovisning^{1, mnr}

Nämnd/styrelse	Budget	Kostnader		Intäkter		Netto kostnad	Avvikelse
	2021	2021	2020	2021	2020	2021	2021
Kommunstyrelsen	-212,6	-309,7	-277,5	101,0	90,0	-208,7	3,9
Tekniska nämnden	-114,8	-681,7	-668,9	560,4	565,5	-121,4	-6,6
Kommunrevisionen	-1,9	-1,8	-1,9	0,0	0,1	-1,8	0,1
Arbetsmarknadsnämnden	-141,6	-238,7	-226,6	86,8	81,4	-151,9	-10,3
Kultur- och fritidsnämnden	-113,2	-129,5	-135,2	14,0	16,0	-115,5	-2,3
Barn- och utbildningsnämnden	-1 422,8	-1 688,2	-1 642,7	258,4	266,4	-1 429,8	-6,9
Socialnämnden	-178,0	-203,0	-204,7	15,8	26,0	-187,1	-9,1
Omsorgsnämnden	-1 122,3	-1 526,0	-1 528,7	419,3	452,9	-1 106,7	15,6
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-28,0	-70,4	-73,6	47,8	48,0	-22,5	5,5
Summa verksamheter	-3 335,3	-4 848,9	-4 759,9	1 503,5	1 546,3	-3 345,5	-10,2
Finansförvaltningen	3 324,2	3 382,8	-247,0	184,4	3 594,0	3 567,2	243,0
Totalt	-11,0	-1 466,2	-5 006,9	1 687,9	5 140,3	221,8¹	232,8²

1) = Årets resultat, dvs förändringen av eget kapital

2) = Driftbudgetens avvikelse

Budgetbeslut för 2021 tagna efter kommunfullmäktiges beslut om strategisk plan med budget 2021-2023

Driftbudget

Över-/underskottshantering 2021

Beslut/Ändamål	Berörd nämnd/styrelse	Belopp, tkr	Tidpunkt
Över-/underskottshantering	KS, TN, BUN, MSN Finansförvaltning	-33 964	KF 2021-04-26, §98

Beslut tagna som omdisponerats från kommunstyrelsens oförutsedda medel 2021 (vid årets början budgeterade på finansförvaltningen)

Beslut/Ändamål	Till Nämnd/styrelse	Belopp, tkr	Tidpunkt
Samordnad måltidsorganisation	TN	650	KS 210303, §31
Förstudie Fontänhus	KS	66	KS AU 210317, §30
Fortsatt föreningsstöd mht coronapandemin	KFN	500	KS 210303, §30
Badbrygga, Björkviken	TN	25	KS 210428, §76
Sponsringsbidrag till Sörby BoS	KS	25	KS AU 210505, §55
Sponsringsbidrag Hästveda marknad	KS	10	KS AU 210505, §55
Sponsringsbidrag Hlm orienteringsklubb HittaUT	KS	50	KS AU 210505, §55
Förberedelse av bolagsbildning, fiberenheten	KS	1 000	KS 210519, §89
Sponsringsbidrag till Hlm Motorklubb	KS	100	KS AU 210602, §66
Digital historisk platsvandring	KS	50	KS 210616, §77
Skötsel av badplatser	KFN	200	KS AU 210616, §80
Tillfälligt föreningsstöd mht coronapandemin	KS	750	KS AU 210616, §76
Outdoor Hässleholm	KS	100	KS AU 210818, §89

Budgetbeslut för 2021 tagna efter kommunfullmäktiges beslut om strategisk plan med budget 2021-2023

Övriga omdisponeringar under 2021 från anslag som från årets början budgeterats på finansförvaltningen

Beslut/Ändamål	Berörd nämnd/styrelse	Belopp, tkr	Tidpunkt
Interna lokalvårdskostnader 2021	Samtliga	1 600	Ekchef delegation
Internhyreskostnader 2021	Samtliga	6 592	Ekchef delegation
Budgetkompensation för löneökningar 2020	Samtliga	50 733	Ekchef delegation
Budgetkompensation för löneökningar 2021	Samtliga	40 449	Ekchef delegation
Revidering av lokalvårdskostnader 2021	Samtliga	921	Ekchef delegation
Revidering av internhyreskostnader 2021	Samtliga	-13 301	Ekchef delegation
Kompensation anslagstyp 1	Samtliga förutom SN	53 071	Ekchef delegation
Upplösning statlig infrastruktur	TN	2 530	Avser hela 2021
Icke offentligt bidrag Furutorsphallen	TN	6 000	KF 210125, § 11
Återföring ramtillskott äldreomsorgssatsning 24 mnkr	ON	-24 000	KF 211213, § 263
Budgettillskott för detaljplaner 2021	TN	5 600	KF 211025, § 222

Investeringsredovisning, mnkr

Nämnd/styrelse	Budget 2021	Redovisning 2021	Avvikelse 2021	Redovisning 2020
Kommunstyrelse	-122,4	-114,2	8,2	-118,7
Teknisk nämnd	-552,8	-309,7	243,0	-257,8
Kommunrevision	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsnämnd	-0,2	-0,1	0,1	-0,3
Kultur- och fritidsnämnd	-5,6	-4,2	1,5	-1,8
Barn- och utbildningsnämnd	-14,2	-14,2	0,0	-12,2
Socialnämnd	-1,5	-2,0	-0,5	-0,9
Omsorgsnämnd	-2,8	-1,4	1,4	-1,6
Miljö- och stadsbyggnadsnämnd	-2,0	-1,3	0,7	-0,2
Totalt bruttoinvesteringar	-701,6	-447,1	254,5	-393,5

Förutbetalda investeringsinkomster (skuldbokförda)

Nämnd/förvaltning	Budget 2021	Redovisning 2021	Avvikelse 2021	Redovisning 2020
Kommunstyrelse	26,9	24,8	-2,1	19,6
Teknisk nämnd	0,0	1,8	1,8	6,7
Barn- och utbildningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,1
Totalt	26,9	26,6	0,3	26,8
Nettoinvesteringar (bruttoinvesteringar-förutbetalda investeringsinkomster)	-674,7	-420,5	254,2	-366,8

Budgetbeslut för 2021 tagna efter kommunfullmäktiges beslut om strategisk plan med budget 2021-2023

Investeringsbudget

Över-/underskottshantering 2021, KF 200426, §98

Nämnd/styrelse	Belopp, tkr
Kommunstyrelsen	5 525
Tekniska nämnden	150 130
Barn- och utbildningsnämnden	1 246
Summa	156 901

Köp Brännmästaren, KF 20210329, §70

Nämnd/styrelse	Belopp, tkr
Tekniska nämnden	30 400
Summa	30 400

Renovering och utbyggad av Furutorpshallen i Vinslöv, KF 20210125, §11

Nämnd/styrelse	Belopp, tkr
Kommunstyrelsen	-4 400
Tekniska nämnden	10 400
Summa	6 000

Tilläggsbudget, ombyggnad Västerskolans kök, KS 20201209, §230

Nämnd/styrelse	Belopp, tkr
Kommunstyrelsen	-1 735
Tekniska nämnden	1 735
Summa	0

Initiativärende Å-torget T4, KS 20201209, §100

Nämnd/styrelse	Belopp, tkr
Kommunstyrelsen	-3 000
Tekniska nämnden	3 000
Summa	0

Återföring budgetmedel för ombyggnad ventarbete HTS (dubbelbudgeterat), KS 20210616, §116

Nämnd/styrelse	Belopp, tkr
Tekniska nämnden	-24 905
Summa	-24 905

Ersättningsanspråk maskiner-Branden i Godsmagasinet, KS 20210203, §12

Nämnd/styrelse	Belopp, tkr
Kommunstyrelsen	-795
Kultur- och fritidsnämnden	795
Summa	0

Utökad investeringsbudget SN, KS 20211124, § 211

Nämnd/styrelse	Belopp, tkr
Tekniska nämnden	-1 000
Socialnämnden	1 000
Summa	0

Bolag

Det investeringsprojekt som kommunfullmäktige under året har beslutat om är en utökning av borgensramen för nybyggnation för Hässlehem.

Översikt fleråriga investeringsprojekt, mnr

INVESTERINGAR HITTILLS Från projektstart t o m 2021

INVESTERINGAR TOTALT Totalt för HELA investeringsperioden

	Budget	Redov.	Avvik.	Bu./plan	Redov tom 2021	Prognos rest. period	Total prognos	Avvik.
Kommunstyrelse								
Fiber till Stadsnätet	592,8	589,6	3,2	592,8	589,6	0	589,6	3,2
Summa	592,8	589,6	3,2	592,8	589,6	0	589,6	3,2
Teknisk nämnd								
Energisparprojekt	14,7	13,0	1,7	14,7	13,0	0,0	13,0	1,7
Pistolskyttebanan	1,7	1,9	-0,1	1,7	1,9	0,0	1,9	-0,1
Ombyggnad Jacobsskolan, etapp 2	118,0	118,2	-0,2	118,0	118,2	0,0	118,2	-0,2
Ny förskola Hässleholm	39,8	35,9	3,9	39,8	35,9	0,0	35,9	3,9
Badhus	3,0	2,3	0,7	3,0	2,3	0,8	3,1	-0,1
Ny förskola Sösdala	34,4	34,7	-0,4	34,4	34,7	0,0	34,7	-0,4
Bostad 2 brukare	7,6	7,6	0,0	7,6	7,6	0,0	7,6	0,0
Ny brandstation Sösdala	16,3	14,4	1,9	16,3	14,4	0,0	14,4	1,9
HTS ombyggnad ventilation och renovering	88,0	80,2	7,8	88,0	80,2	18,5	98,7	-10,7
Stadsutveckling etapp 2	2,1	2,1	0,0	2,1	2,1	0,0	2,1	0,0
Av- och pålastning Kulturhuset	2,5	0,2	2,3	2,5	0,2	0,0	0,2	2,3
Brandstation Bjärnum Omby	4,5	4,4	0,1	4,5	4,4	0,0	4,4	0,1
Grönängsskola Ny förskola+Idrottshall	124,8	100,6	24,2	180,8	100,6	84,4	185,0	-4,2
Ny förskola västra Hässleholm	42,0	37,5	4,5	50,4	37,5	12,9	50,4	0,0
Ungdomens Hus	0,1	0,4	-0,3	2,4	0,4	2,0	2,4	0,0
Bjärnum Skola, om- och tillbyggnad	41,5	16,3	25,2	66,5	16,3	56,5	72,8	-6,3
Ballingslöv skola ombyggnad	17,0	0,2	16,8	32,8	0,2	32,6	32,8	0,0
Tormestorp förskola, nybyggnation	24,0	27,2	-3,2	42,5	27,2	17,3	44,5	-2,0
Linnéskolan Idrottshall	8,0	6,4	1,6	8,0	6,4	1,6	8,0	0,0
Ombyggnad Mekanikerskolan	30,2	31,1	-0,9	30,2	31,1	0,0	31,1	-0,9
Renovering av Sösdala simhall	10,0	1,7	8,3	35,0	1,7	33,3	35,0	0,0
Brandstation Hässleholm	13,0	0,4	12,6	20,0	0,4	19,6	20,0	0,0
Vittsjö skola och förskola	15,0	0,2	14,8	65,0	0,2	64,8	65,0	0,0
Furutorpshallen om- och tillbyggnad	10,4	3,2	7,2	17,4	3,2	14,2	17,4	0,0
Summa	668,5	539,8	128,7	883,5	539,8	358,8	898,5	-15,0
Totalt fleråriga projekt	1 261,3	1 129,4	131,9	1 476,3	1 129,4	358,8	1 488,1	-11,8

Upplysning om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att kommunfullmäktige i strategisk plan med budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för drift av verksamheten samt för investeringar. Strategisk plan med budget beslutas av kommunfullmäktige varje år i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen ska därefter inom ramen för anvisade medel upprätta och besluta om specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden senast den 30 november året innan budgetåret.

Driftbudget

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av kommunfullmäktige på nämnds nivå. Omdisponering av anslag mellan nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas under året. Följande gäller kring omdisponeringar och tilläggsanslag:

Omdisponering

- Omdisponering mellan kommunstyrelsen (gäller även finansförvaltningen) och annan nämnd eller mellan nämnder beslutas av kommunstyrelsen upp till 5 mnkr.
- Omdisponering inom kommunstyrelsens ram beslutas av kommunstyrelsen eller enligt av kommunstyrelsen beslutade delegationsregler.
- Omdisponering inom nämndens ram beslutas av nämnd eller enligt av nämnden beslutade delegationsregler.
- Omdisponering från driftbudget till investeringsbudget beslutas av kommunstyrelsen upp till 5 mnkr.

Tilläggsanslag

Grundprincipen är att tilläggsanslag inte beviljas under löpande år. Skulle nämnden under budgetåret anse sig behöva ytterligare ekonomiska resurser för att uppnå uppsatta mål och/- eller lagstadgade krav kan kommunfullmäktige i undantagsfall besluta om tilläggsanslag. Nämnd ska innan tilläggsanslag begärs pröva frågan om det ökade behovet av ekonomiska resurser kan finansieras inom nämndens ram genom omdisponering av medel.

- Finansiering av eventuella tilläggsanslag på driften genom minskning av budgeterat årets resultat beslutas av kommunstyrelsen upp till 1 mnkr.

Driftbudgeten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande åren utgör planeringsår. En nämnds positiva samt negativa budgetavvikelse kan överföras till kommande budgetår. Huvudprincipen är att nämnderna ska förklara över- och underskott gentemot budget noggrant och motivera sitt förslag till hantering av överskott och underskott.

Kommunfullmäktige beslutar om över- och underskottshanteringen i mars. Överskott som överförs till efterföljande års driftbudget får inte användas till permanent nivåhöjning.

Investeringsbudget

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Vissa nämnder tilldelas ospecificerat investeringsanslag. Investeringsbudgeten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande åren utgör planeringsår. I samband med beslut om investering tas också beslut om huruvida budgetkompensation för framtida kapitalkostnader och övriga driftkostnader ska utgå eller inte. Beslutet tas med olika anslagstyper. Investeringar med anslagstyp 1 innebär att nämnderna/kommunstyrelsen får budgetkompensation för framtida kapitalkostnader samt för övriga driftkostnader. För investeringar med anslagstyp 2 utgår ingen budgetkompensation för framtida kapitalkostnader och övriga driftkostnader.

Omdisponering av anslag mellan investeringsprojekt samt tilläggsanslag kan beslutas under året. Följande gäller kring omdisponeringar och tilläggsanslag:

Omdisponeringar

- Omdisponering mellan investeringsprojekt mellan kommunstyrelsen och annan nämnd eller mellan nämnder beslutas av kommunstyrelsen upp till 5 mnkr. Kommunstyrelsen beslutar även om anslagstyp i samband med beslut om omdisponeringen.
- Omdisponering mellan investeringsprojekt inom kommunstyrelsens ram beslutas av kommunstyrelsen upp till 5 mnkr. Kommunstyrelsen beslutar även om anslagstyp i samband med beslut om omdisponeringen.
- Omdisponering mellan investeringsprojekt inom nämndens ram beslutas av kommunstyrelsen upp till 5 mnkr. För de investeringsanslag som beslutats av kommunfullmäktige som ospecificerade får nämnden omdisponera fritt mellan investeringsprojekt. Kommunstyrelsen beslutar även om anslagstyp i samband med beslut om omdisponeringen.
- Omdisponering från investeringsbudget till driftbudget beslutas av kommunfullmäktige.

Tilläggsanslag

- Grundprincipen är att tilläggsanslag inte beviljas under löpande år. Skulle nämnden under budgetåret anse sig behöva ytterligare ekonomiska resurser för att uppnå uppsatta mål och/- eller lagstadgade krav kan kommunfullmäktige i undantagsfall besluta om tilläggsanslag.
- Finansiering av eventuella tilläggsanslag för investeringar genom ökad upplåning beslutas av kommunstyrelsen upp till 5 mnkr. Kommunstyrelsen beslutar även om anslagstyp i samband med beslut om finansieringen.

En nämnds positiva samt negativa budgetavvikelser kan överföras till kommande budgetår. Huvudprincipen är att nämnderna ska förklara över- och underskott gentemot budget noggrant och motivera sitt förslag till hantering av överskott- och underskott. Kommunfullmäktige beslutar om över- och underskottshantering i mars.

Kommunala bolag

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

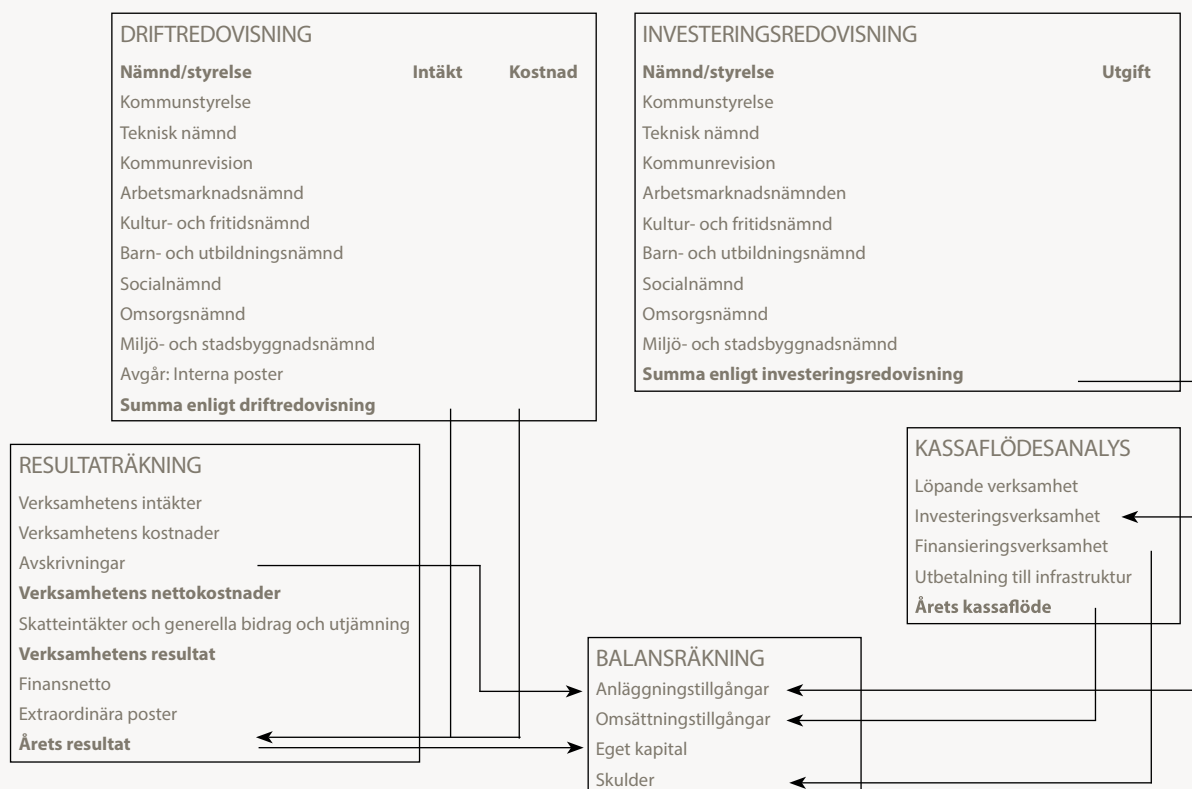
Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla styrelsens/nämndernas ekonomiska relation till sin omvärld, där de andra nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att driftredovisningen innehåller kommuninterna poster, såsom köp och försäljningar mellan nämnder. Resultaträkningens intäkter och kostnader har exkluderats från kommuninterna poster.

Det finns poster i driftredovisningen som simulerats kalkylmässigt. Dessa poster är följande:

- Personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt och uppgick 2020 till 40,15 procent av lönekostnaden för anställda mellan 19-65 år. För övriga anställda 15,81 procent.
- Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Avskrivningar beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning av anläggningstillgångens anskaffningsvärde. Som ersättning för använt kapital belastas verksamheterna med internränta på bokförda värden för investeringar. Internräntan beräknas på anskaffningsvärdet reducerat med avskrivningar. Internräntan följer SKR:s rekommendation, vilken var 1,50 procent för 2020. Kapitalkostnaderna påförs från och med månaden efter ianspråktagandet av investeringen.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

A woman with a backpack is walking away from the camera in a grassy courtyard. In the background, there is a large, multi-story building with a white upper section and a lower section made of irregular stones. The building has several windows and a red-tiled roof. A large tree trunk is visible on the left side of the frame. The scene is set in a bright, sunny environment.

Verksamhets- berättelse

Ansvarsområde:

Kommunledningsförvaltningen är kommunstyrelsens organ för ledning, tillsyn och samordning. Kommunledningsförvaltningen består av åtta avdelningar och ansvarar för övergripande utvecklingsfrågor och gemensamma funktioner inom ekonomi, personal, kansli, IT, fiber, tillväxt, kommunikation och integration. Räddningstjänsten ansvarar för olycksförebyggande samt skadeavhjälpanande verksamhet. I förvaltningens uppdrag ingår strategisk planering, omvärldsbevakning och genomförande av kommunövergripande beslut och projekt. Verksamheten omfattar bland annat EU-frågor, juridiskt stöd, budget, bokslut, upphandling, personalpolitik, arkiv, infrastruktur, näringsliv, turism, marknadsföring, kontaktcenter och servicekontor.

Målpuppfyllelse

Samhällsservice av hög kvalitet

God ekonomi

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Attraktiv arbetsgivare

”I den riksomfattande granskningen av kommunernas rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete gav arbetsmiljöverket ett positivt omdöme till Hässleholms kommun”

Fortsatt fokus på att begränsa smittspridningen

Året har präglats av fortsatt anpassning av verksamheten efter pandemins begränsningar. Kommunledningsförvaltningen har ansvar för att leda och samordna kommunens insatser för att begränsa smittspridningen. Digitala lösningar har varit viktiga i verksamheten men vissa aktiviteter har även kunnat genomföras fysiskt.

Året som gått

Fokus på kommunikation om pandemin

Kommunikationsenheten har samordnat kommunikationen om pandemin. Det har handlat om omvärldsbevakning, krisstabsarbete, intern och extern kommunikation av rekommendationer, en kampanj på Facebook i syfte att hålla motivationen uppe samt kommunikationsinsatser inför badsäsongen för att minska risken för trängsel.

Det har gjorts en översyn av innehållet och anpassningar i strukturen på hemsidan, hassleholm.se för att bättre kunna presentera kommunens service till invånarna. Kommunikationsenheten har även inventerat befintliga sidor och påbörjat en utveckling av intranätet Kupén för att det ska bli ett mer användbart verktyg i medarbetarnas vardag.

Nätverk för chefer

Kommunikationsenheten har tillsammans med HR-enheten genomfört en pilottrunda med internt chefsnätverk. Sex chefer har erbjudits träffar under höst och vår med fokus på att utbyta erfarenheter och reflektera över dilemman de möter i chefsrollen. Kommunikationsenheten har också tagit fram ett stödpaket till ledningsgrupper tillsammans med verksamhetsutvecklaren och HR. Syftet är att kommunens ledningsgrupper ska bli bättre på att arbeta med kommunikation, omvärldsbevakning, beslut och grupputveckling för att kunna leda organisationen framåt.

Högt betyg av arbetsmiljöverket

I den riksomfattande granskningen av kommunernas rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete gav arbetsmiljöverket ett positivt omdöme till Hässleholms kommun. Inga förelägganden och endast två brister att återkoppla kring tyder på att det arbets-

sätt och de rutiner kommunen arbetar efter fungerar väl. Kraven är höga och arbetet omfattas därför av ett stort antal rutiner. För att underlätta chefernas administration inom systematiskt arbetsmiljöarbete har det digitala systemstödet utvecklats under året.

Digitala politiska möten

Under 2021 hölls övervägande delen av de politiska mötena digitalt, något som möjliggjorts politiskt genom en gruppledd överenskommelse samt med hjälp av nya tekniska lösningar som testats under året med gott resultat. De digitala mötena har inneburit delvis förändrade mötesrutiner och ställt nya krav på både förtroendevalda och tjänstepersoner. Genom ett gott samarbete och en konstruktiv hållning har de politiska mötena kunnat genomföras enligt mötesplanen trots pandemi och restriktioner.

Stöd till föreningar

Under 2021 har, trots restriktioner, flera evenemang kunnat genomföras. Ett tillfälligt föreningsstöd på sammanlagt 750 000 kr infördes under 2021 till följd av coronapandemin. Stödet hanterades av tillväxtavdelningen i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen och 15 föreningar beviljades stöd. Sponsringsbidrag har fördelats till Sörby Bois, Hästveda marknad, Hässleholms orienteringsklubb samt Hässleholms motorklubb. Ett nytt samarbetsavtal slöts för perioden 2022-2024 med Vittsjö GIK på 950 000 kr årligen i sponsor- och marknadsföringsbidrag.

Handlingsprogram för företagande

Det kommunala handlingsprogrammet för att motverka pandemins effekter för företag och föreningar har slutredovisats för kommunstyrelsen. För att uppmärksamma Hässleholms företag och eldsjalar genomfördes Hässleholms galakväll den 26 november, vilken uppskattades av både publik och pristagare.

Företagslotsen har haft ett jämnt flöde av lotsärenden inom kommunen. Under hösten gjordes en översyn för att utveckla och förstärka företagslotsfunktionen samt en förstudie för att förbättra kommunens e-tjänster för företagservice.

Takarbete i Räddningstjänstens hävare med tigersåg och dimspik. Foto: Daniel Johansson, Räddningstjänsten.

Europaforum i Kulturhuset

Europaforum Hässleholm genomfördes, för nittonde året i rad, i Hässleholm Kulturhus den 27 och 28 oktober. Evenemanget behandlade till exempel rättsstatsprincipen, situationen i Afghanistan och europeiska minimilöner till ungdomsmakt och Skånes återhämtning efter pandemin.

Ny organisation för IT på plats

Sedan ett tag tillbaka har det varit tydligt att det krävs en ny organisation på IT-avdelningen för att kunna hantera både leverans av IT-tjänster och stöd i den digitala utvecklingen. Arbetet slutfördes under hösten vilket innebär att avdelningen idag består av en enhet som kan fokusera på drift och utveckling av kommunens IT-miljö och en enhet som kan fokusera på att stötta verksamheterna i den digitala utvecklingen. För avdelningens medarbetare och det behov kommunen står för har detta varit ett viktigt steg för att kunna hantera det ökade inflöde av uppgifter och den förändrade leverans som har kommit av en ökad digitalisering och ett förändrat arbetssätt.

”Genom ett gott samarbete och en konstruktiv hållning har de politiska mötena kunnat genomföras enligt mötesplanen trots pandemi och restriktioner”

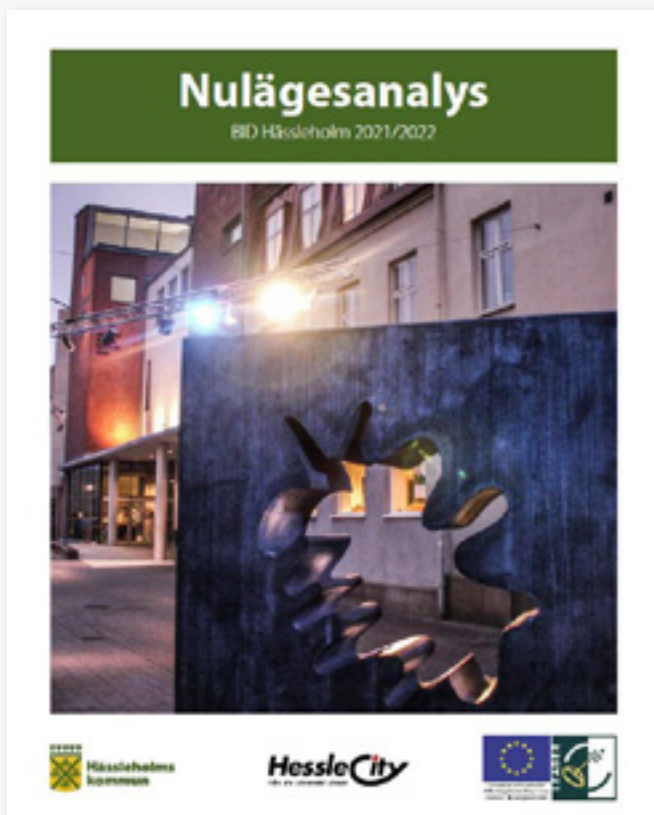
Ekonomi- och e-handelssystem

Arbetet med att få ekonomi- och e-handelssystemet Unit 4 Business World att fungera stabilare har fortsatt. Många manualer har tagits fram eller uppdaterats. Automatisk bokföring och attest av periodiska fakturor har införts. Det gamla ekonomisystemet Visma har flyttats till en arkivmiljö i ”molnet”.

E-handelslösningen fungerar stabilt och en översyn pågår över olika uppsättningar i systemet för att kunna skapa så säkra och effektiva processer som möjligt. Utbildningsmaterial har producerats under året och samarbete sker med Kristianstad kommun för att så långt som möjligt ha enhetliga krav avseende E-handel och e-fakturor.

Upphandling

Under året har det genomförts olika typer av upphandlingar för ett uppskattat värde på 1,1 mdkr fördelat på cirka 40 upphandlingar. Större genomförda upphandlingar är; livsmedel som omfattar sju kommuners olika behov av livsmedel, dataklienter som även omfattar Kristianstad kommun samt persontransporter av skolelever såväl som brukare inom omsorgen. Upphandlingsenheten har tillsett att skyddsmaterial för covid-19 som uppfyller samtliga krav på produkter och tillverkningsprocesser har kunnat levereras till omsorgsförvaltningen samtidigt som det varit en internationell bristsituation.

Leaderprojektet HUS, med syfte att utveckla Hässleholm stad som handels- och mötesplats, pågår. En nulägesanalys kommer att publiceras under vintern 2022. Foto: InPhokus by fotograf Funke.

Operativ beredskap under pandemin

Räddningstjänstens verksamhet har under 2021 precis som 2020, påverkats på flera sätt av den pågående pandemin. Det gäller i första hand den förebyggande verksamheten med myndighetsutövningen som varit tvungen att anpassas sig. Även utbildningar internt och externt har till viss del inte kunnat utföras. Den operativa beredskapen har, genom god planering och vaccinering, kunnat fortsätta bedrivas. Antalet larm har inte nämnvärt stuckit ut i jämförelse med andra år och de större bränderna som skedde under 2018-2019 har kommunen varit fredade från under 2021.

Fiberutbyggnad

Utbyggnaden i kommunens tätorter håller på att avslutas samtidigt som utbyggnaden på glesbygd fortgår. Per den 31 december 2021 hade projektet 6 876 villaavtal och 269 företagsavtal. Totalt var 8 275 anslutna till nätet inklusive 173 kommunala anslutningar.

Måluppfyllelse

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Måluppfyllelsen bedöms som mycket god inom två övergripande mål och medelgod inom övriga två mål.

Samhällsservice av hög kvalitet

Utvecklingen av kontaktcenter har fortgått under året, men med begränsningar på grund av pandemin. Verksamheterna i tätorten

kunde starta först i november. Årets servicemätning visade på goda resultat för e-postsvar och svarskvalitet, men svarstiden på telefon behöver bli bättre.

SKR:s undersökning Insikt som mäter hur företag upplever myndighetsutövningen i kommunen visar på indexvärde 73 vilket är något högre än förra året.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Tätortsbidrag har förmedlats i syfte att stödja orternas utveckling. Leaderprojektet HUS, med syfte att utveckla Hässleholm stad som handels- och mötesplats, pågår genom Svenska Stads kärnors så kallade BID-process och innehåller sju steg. Steg 1-3 har genomförts i processen med bland annat stadsvandringar, kick off och workshops. En nulägesanalys kommer att publiceras under vintern 2022.

God ekonomi

Kommunledningsförvaltningen har under året arbetat med en översyn av kommunens styrmodell inom ramen för det övergripande målet God ekonomi. Projektet omfattar samtliga förvaltningar och syftar till att skapa förutsättningar för en verksamhetsstyrning som bygger på ett förtroendefullt och effektivt mål- och utvecklingsarbete i kommunen. Förslag till ny styrmodell presenteras under våren.

Kommunstyrelsen beslutade i december om första kommunövergripande lokalförsörjningsplan. Detta är ett led i att uppnå målet om att kommunen ska ha ett effektivt lokalutnyttjande.

Attraktiv arbetsgivare

Samtliga förvaltningar har mål för arbetsmiljöarbetet. Medarbetarundersökningen visar på ett oförändrat HME-index trots pandemin. Kommunledningsförvaltningens resultat avseende styrning och balans mellan krav och resurser i arbetet har dock försämrats något.

Årets resultat

Resultatet för 2021 visade ett överskott på 3,9 mnkr.

Administrativ ledning

+2,6 mnkr

På grund av att en vakant tjänst inte tillsatts under året finns ett överskott på lönekostnader. Kostnaderna för konsulttjänster och utredningar samt kostnaderna för utbildning är lägre än budgeterat på grund av pandemin. Resterande överskott avser projektet Nya stambanor som inte genomfört allt utredningsarbete som budgeterats (+0,9 mnkr).

Tillväxt och utveckling

+2,1 mnkr

Överskottet avser till största delen färdtjänst och seniorkort i kollektivtrafiken, totalt 1,7 mnkr. Pandemin har lett till ett minskat resande. Europaforum visar ett överskott på 0,4 mnkr. Europaforum ägde rum i Kulturhuset men gav lägre kostnader på grund av fortsatta coronarestriktioner.

Personaladministration och facklig verksamhet +1,4 mnkr

Det finns ett överskott inom facklig verksamhet (+1,2 mnkr) som kan förklaras med lägre aktivitet på grund av pandemin. Personaladministrativa system visar en negativ budgetavvikelse på 0,3 mnkr. Underskottet vägs upp av ett överskott på lönekostnader.

Ekonomiadministration +1,2 mnkr

Det finns ett överskott på grund av att en ekonomitjänst är vakant samt att kapacitetsutredningar har genomförts internt istället för av extern konsult (+1,6 mnkr). Ökade kostnader för konsulttjänster gällande ekonomisystemet minskar överskottet.

Politisk ledning +0,9 mnkr

Möten har hållits digitalt vilket resulterat i ett överskott på grund av lägre kostnader för resor och förlorad arbetsinkomst.

Skydds- och säkerhetsarbete +0,8 mnkr

Överskottet beror på att viss planerad verksamhet inte har kunnat genomföras under året på grund av pandemins begränsningar, såsom utbildning/övning inom krisledning och köp av externa tjänster (+0,6 mnkr). Verksamhet försäkringar visar ett överskott på 0,2 mnkr.

IT-tjänster och e-tjänsteplattform -3,6 mnkr

IT-tjänster visar ett underskott på 3,1 mnkr. Underskottet beror på att kostnader inte debiterats övriga förvaltningar fullt ut på grund av fel i periodisering av kostnader och i prognos av kostnader. Utvecklingen av e-tjänsteplattformen visar ett underskott på cirka 0,5 mnkr vilket är den totala kostnaden. Kostnaden för e-tjänsteplattformen har tidigare delvis finansierats inom ramen för debiteringen av IT-tjänster. Budget saknas och det är oklart hur e-tjänsteplattformen ska finansieras.

Kommunens fibernät -0,7 mnkr

Budgeten överskrids med 0,7 mnkr. Denna avvikelse beror på att vissa utbyggnadsområden blivit aktiverade tidigare än prognostiserat.

Räddningstjänsten -0,8 mnkr

Pandemin har medfört lägre intäkter gällande planerade utbildningar och tillsyn. Utöver intäktstapp har det under slutet av året varit ett antal större kostsamma händelser med brand i industri och dieselutsläpp med sanering som följd.

Överförmyndaren -0,1 mnkr

Överförmyndaren visar ett underskott på 0,1 mnkr. Det finns ett underskott för arvoden till gode män på 0,2 mnkr, vilket är betydligt lägre än förväntat. Antalet ärenden har inte minskat jämfört med tidigare år men en förändring har skett så att huvudmännen står för en större del av arvoden än tidigare.

Investeringar +8,2 mnkr

Totalt har investeringar gjorts för 114,2 mnkr varav fiberprojektet utgör största delen med 75,1 mnkr. Fiberprojektet har ett överskott (+3,2 mnkr) på grund av resursbrist hos entreprenören som har försenat ett par utbyggnadsområden. IT-investeringar har gjorts med 34,2 mnkr. Budgeten överskrids med 0,5 mnkr. Ett ökat behov av datorer och iPads inom skolan har gett underskott på vissa projekt. Inköp av räddningsfordon har inte genomförts på grund av en överklagan gällande upphandling av släckbil. Ärendet ligger hos förvaltningsrätten.

Utveckling på sikt Driftsäkerhet och IT-säkerhet

Året som gått har visat på behovet av ett ökat fokus på arbetet med

Föreningslivet har en viktig funktion som behövt extra stöd under pandemin. Kommunledningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen har gemensamt handlat tillfälligt föreningsstöd. Foto: Thomas Lindahl.

driftsäkerhet och IT-säkerhet. Detta kommer vara en stor del av IT-avdelningens arbete under 2022. Även om IT-miljön i dagsläget är väl rustad och förberedd så finns det ständigt nya utmaningar att förhålla sig till. Här kommer bland annat jour och beredskap för avdelningens medarbetare vara en fråga som ska utredas och införas.

Ekonomistyrning och upphandling

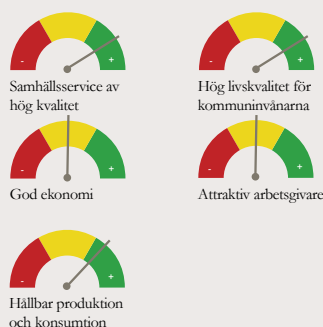
En översyn och utveckling av budgetprocessen ska ske för att få den mer ändamålsenlig. Mer utbildning och information kommer att erbjudas användarna av Unit 4 och Qlikview. Samarbetet med Unit 4:s konsulter och nätverkskommuner ska fördjupas och utvecklas med fokus på digitalisering och effektivisering. Utbildningsinsatser i inköp och upphandling ska genomföras efter de behov som lyfts av verksamheterna och enligt riktlinjerna.

VERKSAMHETSMÅTT	2021	2020
Information och kommunikation		
Antal ärenden i IT-servicedesk	20 537	20 141
Antal besök på kommunens hemsida och intranät	2 589 408	2 567 000
Antal följare på kommunens Facebooksida	7 597	6 689
Antal följare av kommunens Instagram	4 335	3 956
Räddningstjänst		
Beviljade dispenser egen sotning	18	7
Antal tillsyner om Lag om skydd mot olyckor (LSO) och Lag om brandfarliga och explosiva varor (LBE)	74	126
Antal uttryckningar	1 101	981
Antal utbildade i brandkunskap alt sjukvård	830	1 452
Antal tillstånd för brandfarlig och explosiv vara	23	21

Ansvarsområde:

Tekniska nämnden ansvarar för tekniska och fastighetsrelaterade uppgifter inom mark- och exploatering, lokalförsörjning, genomförande av byggprojekt samt att verka för god trafiksäkerhet och bra trafikmiljö. I nämndens ansvar ingår drift och underhåll av gator, vägar, parker och övriga allmänna platser samt vaktmästerifunktioner och lokalvård.

Måluppfyllelse

”Totalt omasfalterades hela 14 km vägar och 3,5 km gång- och cykelleder under 2021”

”Effektiviseringar inom alla plan är nödvändiga för att bibehålla efterfrågad service till en allt lägre kostnad”

Stopp och belägg...

Med dessa ord sammanfattas årets satsning på förbättrat vägunderhåll. Tillfälligt avstängda vägar och omdirigering av trafik påverkade många trafikanter. Men så bra det blev, när slitna och spåriga vägar blev jämna och säkrare med ny toppbeläggning.

Året som gått

En oförutsägbar omvärld fortsatte att påverka verksamheten. Pandemins föränderlighet var en utmaning inte minst avseende upprätthållande av nödvändig bemanning. Därtill gav vådrets nyckfullhet en hög arbetsbelastning med snö- och halkbekämpning. Även på projektsidan rådde stor aktivitet. Aldrig tidigare har investeringsnivån varit större och så omfattande. Arbeta med ny gatubelysning, omasfaltering av vägar, renovering av fastigheter och uppförande av nya byggnader pågick nästan överallt i kommunen. Ett hektiskt och händelserikt projektår fick också ett symboliskt avslut i december. Det var då en för många eftertraktad milstolpe nåddes, när handlingar för byggnation av ett nytt badhus gick ut för upphandling.

Gata- parkavdelningen

Under året genomfördes flera insatser för att förbättra vägnätet. Totalt omasfalterades hela 14 km vägar och 3,5 km gång- och cykelleder under 2021. Främst märktes detta i Bjärnum, men även gator i Tormestorp, Vittsjö och Hässleholm fick ny beläggning. Den insats som möjligen fick störst uppmärksamhet var omasfalteringen av Kristianstadsvägen. Den hårt trafikerade vägsträckan var i dåligt skick med tydlig spårbildning. Arbetet med ny toppbeläggning var välkommet. Samtidigt med asfalteringsarbetena gjordes även flera trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Exempelvis förbättrades cykelvägen längs Norra Byavägen i Tormestorp och längs Ringvägen i Bjärnum anlades en helt ny gång- och cykelväg.

Fastighetsavdelningen

Några av de större projekten som blev klara under året var ombyggnaden av biblioteket i Sösdala samt fönsterbyten vid Läredaskolan, Grönängsskolan och Tekniska skolan. Därutöver färdigställdes den nya brandstationen i Sösdala och ombyggnationen av

Bjärnums brandstation. Stor aktivitet rådde också på flerårsprojekten vid Tormestorp skola, Tekniska skolan, Grönängsskolan och vid den nya förskolan på T4-området.

Serviceavdelningen

Genom stöd från omställningsfonden kunde medarbetare inom avdelningen påbörja utbildning i grundläggande datakunskap. Utbildningen var ett första viktigt steg mot att framöver introducera flera digitala hjälpmedel i verksamheten. Centralt inom avdelningen pågick samtidigt ett intensivt arbete med att förbereda för en ny kommundemensam måltidsorganisation. Från och med årsskiftet har förvaltningen ansvar för kommunens nya samlade måltidsverksamhet.

Måluppfyllelse

Samlad måluppfyllelse

Måluppfyllelsen för tre av fem övergripande mål bedöms som god. Målen *god ekonomi* och *attraktiv arbetsgivare* bedöms delvis uppfyllda.

Samhällsservice av hög kvalitet

Tekniska nämndens mål att tekniska förvaltningen ska ha en hög tillgänglighet och vara serviceinriktade mot medborgare, näringsliv och i interna kontakter anses vara uppfyllt. Serviceavdelningen har särskilt arbetat med god kommunikation och dialog, tagit fram rutiner som skapar mer stabila kommunikationsvägar såväl internt som externt. I samarbete med kommunledningsförvaltningen arbetas en e-tjänst för felanmälan fram, i syfte att underlätta för medborgare i kontakten med kommunen.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

För att skapa hög livskvalitet för medborgarna låg fokus på att utveckla och förbättra den tätortsnära utomhusmiljön. Under pandemin har allmänhetens intresse av att vistas utomhus ökat. För att tillmötesgå detta uppfördes bland annat nya bänkar längs Almån och flera nya rastbord sattes upp runt om i parkerna. Dessutom renoverades hela tolv av kommunens lekplatser under året. Under året genomfördes även ett arbetsmarknadsprojekt för en renare kommun. Ett kvitto på deras insats noterades i

Den insats som fick störst uppmärksamhet under året var omfalsalteringen av Kristianstadsvägen. Foto: Tobias Oscarsson.

kommunens skräpmetning. Sedan förra mätningen 2019 minskade antalet skräpföremål per 10 kvadratmeter med hela 28 procent.

God ekonomi

Målet om en budget i balans nåddes inte. Arbete pågår inom förvaltningen med att ta fram relevanta nyckeltal för uppföljning av verksamheten. Chefer har utbildats i ekonomisk uppföljning. Under året har tekniska förvaltningen minskat sina lokaler med motsvarande 1 050 kvm och samlokalisert verksamheter. Det är över det uppsatta målvärdet på en minskning med 1 000 kvm.

Attraktiv arbetsgivare

Andelen chefer med mer än 30 medarbetare har minskat och skapar bra förutsättningar för ett närvarande ledarskap.

Förvaltningens totala HME-index i medarbetarundersökningen var 77, vilket är ungefär i linje med förra årets resultat. Resultatet varierade stort mellan avdelningarna.

Hållbar produktion och konsumtion

För att nå ökad hållbarhet fortsatte arbetet med att byta äldre natriumbelysning till energieffektivare LED-belysning. Under året byttes drygt 1 000 belysningspunkter, vilket översteg årsmålet om 300. Vid Grönängsskolan installerades en ny solcellsanläggning om 50 kW. Dessvärre nåddes inte årsmålet om 200 kW installerad effekt. Trots årets försening med solcellsinstallationer kvarstår den långsiktiga tidsplanen då flera projekt väntas bli klara under 2022.

Årets resultat

Under året spelade vädrets makter ännu ett spratt. Efter tio milda vintrar kom nu två tuffa perioder, såväl i början som i slutet av året. Samtidigt fortsatte pandemins påverka den dagliga driften. Något som gav ökade kostnader för tillfällig bemanning. Året såg också stora prisökningar. Inom vissa kategorier av byggmaterial var ökningen närmare 70 procent på årsbasis. Ökningen förklarades av internationella leveransproblem och en ökad efterfråga. Även problemen med inhemsk kalkbrytning och elförsörjning påverkade. För de många investeringsprojekten var materialtillgångar avgörande och ständigt uppe för diskussion.

Driftbudget

-6,6 mnkr

Det totala underskottet uppgår till -6,6 mnkr. Årets underskott beror främst på de stora snömängderna, -5,8 mnkr- En ansträngd budget märktes även för lokalvården. En utökad bemanning med timanställda och ökad användning av förbrukningsmaterial resulterade till ett underskott om drygt 2 mnkr. Även ökade kostnader för drivmedel med en avvikelse på drygt -0,5 mnkr. På plussidan genererade en ökad debiteringsgrad för byggprojekt ett överskott på 0,9 mnkr. Även skogsavverkning gick med 0,9 mnkr i överskott.

Investeringar

+ 243 mnkr

Årets investeringsbudget har varit omfattande. Flera projekt har dock påverkats av förseningar, vilket medfört ett stort överskott. Anledningen till förseningarna var flera. Exempelvis har otydliga förstudier, marknadsförutsättningar, överklagande av planer och bygglov påverkat projekten. Störst avvikelse märks för projektet med köp av Brännmästaren om 30 mnkr, Grönängsskolan 25 mnkr, Bjärnums skola 25 mnkr, ny regnpark 16 mnkr och Vittsjö skola 14 mnkr.

Utveckling på sikt

Effektiviseringar inom alla plan är nödvändiga för att bibehålla efterfrågad service till en allt lägre kostnad. Ny teknologi med automation och digitalisering kommer att vara nyckeln för en sådan transformering. Under första halvåret har kompetens inom IT och systemvetenskap tillskapats inom förvaltningen. Målsättningen är att fördjupa arbetet med att introducera ny digital teknik inom alla verksamheter. Det finns också ett behov av att utveckla och förbättra förvaltningens kvalitetsledning. Förbättrad kontroll och uppföljning behövs för att ytterligare säkerställa att vald servicenivå också utförs och att det utförs på ett effektivt sätt.

VERKSAMHETSMÅTT

	2021	2020
Bostadsanpassningsbidrag antal beslut	80	132
Bostadsanpassningsbidrag kostnader, tkr	1 757	2 494
Antal sålda villatomter	10	5
Antal sålda industritomter	3	5
Fastigheter		
Administration, kr/m ²	21,21	19,21
Uppvärmning, kr/m ²	72,06	64,18
Vatten och avlopp, kr/m ²	7,28	8,1
Underhåll, kr/m ²	103,27	65,66
Lokalhyta, egna lokaler, m ²	343 187	342 928
Drift och underhållskostnader (inkl. kapitalkostnader)		
- grundskola, kr/m ²	722	753
- gymnasieskola, kr/m ²	335	509
- förskola, kr/m ²	1 172	1 217
- särskilt boende, kr/m ²	1 214	1 159

Ansvarsområde:

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare (sfi), särskild utbildning för vuxna, yrkeshögskola, uppdragsutbildningar samt ekonomiskt bistånd.

Måluppfyllelse

Samhällsservice av hög kvalitet

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Samhällsorientering på sfi i kommunens egen regi

I kommunens egen regi kan samhällsorienteringen användas som en integrationsinsats i större utsträckning än tidigare. Sfi-undervisningen bedrevs under delar av året på distans vilket medförde ett behov av nya digitala verktyg och ett förändrat sätt att undervisa.

Året som gått Samhällsorientering i kommunens egen regi

Efter beslut i arbetsmarknadsnämnden erbjuds sedan augusti 2021 den lagstadgade samhällsorienteringen för vissa nyanlända invandrare i egen regi. Samhällsorienteringen erbjuds kursdeltagare med arabiska som modersmål. Kursens upplägg ger goda förutsättningar att erbjuda en samhällsorientering med lokal förankring med avseende på föreningsliv samt offentlig och privat verksamhet i närmiljön. Innehållet i kursen och dess omfattning kan anpassas till deltagarnas förutsättningar, och till flexibelt intag och kvalitetsuppföljning.

Stort fokus läggs vid värdegrundsarbete genom processinriktad dialog som tar sitt avstamp i deltagarnas föreställningar, vardag och behov.

Kursens omfattning, innehåll och upplägg samt metod för genomförande arbetades fram i samarbete mellan förvaltningens verksamhetsutvecklare, representanter från enheter inom förvaltningen, religionsvetare, professor i mångkulturell sjukvård, lektor i pedagogik samt ansvarig för metoden ”Bygga broar” som arbetar med värdegrundsfrågor utifrån bilder för att få i gång en dialog mellan pedagog och elever. Kursen består av tematiska block oberoende av varandra, vilket möjliggör flexibelt intag. Den lokala, praktiska och vardagliga förankringen genomsyrar alla block, liksom social integration, jämställdhet, demokratiska principer, egenansvar och digitala verktyg. I kommunens egen regi kan kursen numera användas som en integrationsinsats för en bredare målgrupp och under hösten har deltagare, främst klienter från ekonomiskt bistånd kunnat ta del av kursen.

Digitalisering

Utvecklingen av ett arbetssätt med digitala verktyg var ett av de uppsatta verksamhets-

målen för sfi under 2021. I styrdokumentet för vuxenutbildningen betonas hur viktig den digitala kompetensen är för eleverna som samhällsmedborgare. Tidigare använde eleverna Lunis, ett digitalt verktyg, där de kunde ta del av studieplaneringar och studieuppgifter. Verktyget möjliggjorde dock inte någon dialog eller interaktion. På grund av pandemin påskyndades digitaliseringsprocessen, för både elever och personal. Undervisningen har, under delar av året, bedrivits på distans vilket medfört ett behov av andra digitala verktyg och en annan undervisning.

Användandet av Teams i kombination med den övriga och fortsatta digitaliseringsprocessen har varit en förutsättning för att i perioder kunna bedriva distansundervisning. Undervisningen har blivit mer tillgänglig för eleverna samt mer varierad och individanpassad.

Måluppfyllelse Samlad måluppfyllelse

Måluppfyllelsen inom de två mål som arbetsmarknadsnämnden följer bedöms som mycket god.

Samhällsservice av hög kvalitet

Målvärdet att handläggarnas tid med klienter ska öka inom ekonomiskt bistånd har uppnåtts. Under året ökade klienttiden från i genomsnitt 27 procent till 35 procent.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Under 2021 utfärdades 218 betyg för 628 elever inom sfi, vilket är en ökning på 62 betyg jämfört med år 2020. Genom att tillägna sig det svenska språket underlättas individens etablering i arbets- och samhällsliv. Detta är viktigt för att uppnå en hög livskvalitet.

Årets resultat

Förvaltningen uppvisar ett underskott på -10,3 mnkr.

Underskottet kan härledas till fyra faktorer; avsaknad av budget för nämnd och nämndsekreterare. Återbetalningskrav av statsbidrag till Skolverket på grund av ej uppfyllda prestationskrav inom yrkesvux. Intäktsbortfall för uthyrning av konferenslokaler eftersom konferensverksamheten lagts ner i juni. Men framförallt en underfinansierad budget för utbetalt försörjningsstöd.

”Kursens upplägg ger goda förutsättningar att erbjuda en samhällsorientering med lokal förankring”

”Användandet av Teams i kombination med den övriga och fortsatta digitaliseringsprocessen har varit en förutsättning för att i perioder kunna bedriva distansundervisning”

Sofie Hartnor, gästföreläsare som jobbar som samordnare på TIA och NAD Nordöstra Skåne, informerar eleverna om olika aktiviteter och om föreningsliv. Med på bilden är även Adam Nagy, socialpedagog. Foto: Eva Svensson.

Kansli -2,2 mnkr

Underskottet beror i huvudsak på avsaknad av budget för nämnd och nämndsekreterare samt höga marknadsföringskostnader. Även högre kostnader för intern och extern posthantering än budgeterat.

Ekonomiskt bistånd -6,8 mnkr

Underskottet är hänförligt till en underfinansierad budget gällande det lagstadgade ekonomiska biståndet. Utbetalt försörjningsstöd har överskridit budget med -11,2 mnkr. Enheten visar dock ett resultat på -6,8 mnkr, vilket beror på överskott på kostnadssidan eftersom vakanta tjänster inte tillsatts och personal har gått ner i sysselsättningsgrad.

Arbetsmarknadsenheten 2,0 mnkr

Ett intäktsöverskott på 1,0 mnkr, som en följd av högre intäkter än budgeterat från Arbetsförmedlingen avseende ungdomsjobb eftersom det togs beslut under året om ett extra statsbidrag. Även kostnadssidan visar ett överskott på 1,0 mnkr, vilket beror på lägre kostnader inom projekten eftersom schablonersättningar för följeforskning och material till deltagare inte nyttjats fullt ut.

Gymnasievux -1,8 mnkr

Underskott beror på ett återbetalningskrav till Skolverket på grund av ej uppfyllda prestationskrav. Återbetalningskravet avser 2020 men kravet kom förvaltningen tillhanda först våren 2021 och har därför bokförts på detta år.

Investeringar +0,1 mnkr

Investeringarna visar ett överskott. Det beror på att förvaltningen planerade att köpa in en leasad bil, men medlen räckte inte för att göra inköpet.

Utveckling på sikt

Samhällsorientering i kommunens egen regi

Innehåll, upplägg och metod i kursen ska fortsätta utvecklas genom möten med lokala verksamheter. Antalet kursplatser kommer att ökas för att fler ska kunna erbjudas kursen.

Digitalisering

Medarbetare fortsätter att delta i en fortbildning för att utveckla digitaliseringen på sfi. En strategi för att göra undervisningen mer tillgänglig och individanpassad för att möta elevernas olika behov och förutsättningar är att utveckla Teams till en bredare plattform.

VERKSAMHETSMÅTT	2021	2020
Arbetsmarknad och kompetensutveckling		
Norra station		
Antal distansstudenter som använt läscenat	225	220
Antal genomförda tentamen av studenter	46	55
Gymnasievux		
Antal elever i genomsnitt undet året	690	682
- omräknat till heltidsstuderande elever	449	444
Yrkehögskolan Syd		
Antal heltidsstuderande ¹	225	243
Antal deltidsstuderande	81	42
Andel examinerade studerande, %	89	86
Andel avhopp, %	0	9
Grundvux		
Antal elever i egen undervisning	202	167
Antal elever NTI-skolan (Distansutbildning)	83	109
Antal utfärdade betyg i egen undervisning	250	221
- varav med betygen A-E, %	96	98
Antal utfärdade betyg NTI	158	203
- varav med betygen A-E, %	94	99
Särskild utbildning för vuxna		
Antal elever	50	48
Antal kurser	25	14
Utbildning i svenska för invandrare		
Antal elever i genomsnitt under året ²	337	360
Antal veckor i genomsnitt till första godkända betyg	31	31
Arbetsmarknadsenheten		
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärder per månad	203	197
Antal avslutade deltagare	193	153
- varav till arbete, %	53	71
- varav till studier, %	17	8
- varav till annan åtgärd eller anställning via AF %	28	21
- varav andra orsaker, %	2	0
- Antal som påbörjat men avbrutit insatsen	84	101
Ekonomiskt bistånd		
Totalt utbetalt socialbidrag, tkr, inkl flyktingar	63 053	64 082
Genomsnittligt socialbidrag per hushåll, kr	8 364	7 856
Antal bidragsmånader per hushåll	6,9	6,6
Antal hushåll med socialbidrag per år	1 048	1 164

¹Avser enbart utbildningarna arbetsledare-anläggning och entreprenör-elinstallatör

²Avser enbart kommunens egen undervisning

Ansvarsområde:

Kultur- & fritidsnämnden ansvarar för drift, skötsel och uthyrning av kommunens samlingslokaler samt idrotts- och fritidsanläggningar. I nämndens ansvar ingår även lotterimyndighet, fritidsgårdsverksamhet, bibliotek, allmänskulturell verksamhet, Hovdala slott, Trädhuset samt fördelning av bidrag till olika slags föreningar, bland annat idrottsföreningar.

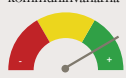
Måluppfyllelse

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

God ekonomi

Attraktiv arbetsgivare

Hållbar produktion och konsumtion

Landskamp U23 Österås. Foto: Stefan Sandström

"Under hösten erbjöd simhallarna simskola och lovsimskola till allmänheten vilket blev en uppskattad nyhet för kommuninvånarna"

"I oktober spelades en U23-landskamp på Österås för damer mellan Sverige och Belgien där FC Hesselholm stod som arrangör"

Pandemin kom att prägla hela verksamhetsåret

Den pågående pandemin kom att prägla hela verksamhetsåret. Våren innebar inställda föreställningar och flera verksamheter hade sina lokaler stängda.

Året som gått

Trots begränsningar bedrevs ändå olika slags aktiviteter för att ge service och möjlighet till upplevelser till kommunens invånare. I slutet på maj öppnade verksamheterna upp sina lokaler igen och med viss försiktighet återgick alla till en i de närmaste normal verksamhet. Föreläsningar, teater, idrottsarrangemang med mera kunde genomföras under hösten.

Barn och unga

Under hösten erbjöd simhallarna simskola och lovsimskola till allmänheten vilket blev en uppskattad nyhet för kommuninvånarna.

Ung fritid med sina tre verksamheter Markan, Mötesplats Ljungdala och Fritidsgårdarna har haft ett innehållsrikt år. På Markan har man tagit fram en gemensam ungdomsapp som testades i slutet av året. Något som stack ut lite under året var att en ovanligt stor del av besökarna var tjejer. Fritidsgårdar har bedrivits permanent i Södala och Hästveda, i de övriga kransorterna har en viss mobil verksamhet med husbilen varit igång.

Enligt FN:s barnkonvention, som nu är lag, har alla barn rätt till konst, kultur och eget skapande. Förvaltningen har tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen arbetat med detta i åtanke genom kulturgarantin, som innebär minst en kulturupplevelse per läsår för varje elev samt genom det statliga bidraget Skapande skola. Föreställningar och aktiviteter för barn och unga i Kulturhuset har i första hand genomförts på plats och i andra hand digitalt. För att öka möjligheten att hålla avstånd och inte blanda elever från olika skolor så utökades antalet föreställningar, visningar och bussturer. Det har även varit fri entré till verksamhetens alla offentliga arrangemang och aktiviteter.

Arbetet med handlingsplanen för att stärka barns rättigheter fortsatte under året och arbetet har sammanställts i en separat rapport.

Med ledorden hållbarhet och delaktighet delade biblioteken ut pyssel- och odlingskassar under sport- och sommarlovet. Framför allt sommarlovskassarna blev oerhört populära och de 700 kassarna gick snabbt åt. Kassarna utformades i samarbete med Nelly Nilsson Nyberg

Platser för möten och upplevelser

I oktober spelades en U23-landskamp på Österås för damer mellan Sverige och Belgien där FC Hesselholm stod som arrangör. Trots ihållande regn så kom det många åskådare och det blev ett bra tillfälle att visa upp hur fint det blivit på Österås. På grund av den stora snömängden i början av december fick förvaltningen, i samråd med fastighetsägaren stänga 13 sport- och simhallar i kommunen. Det dröjde två veckor innan den sista hallen kunde öppnas igen.

På Mötesplats Ljungdala initierade man tillsammans med Skåneidrotten den första säsongen av Nattfotboll och den är nu i full gång. Ung Fritids gemensamma projekt Fritidscamp genomfördes i Mötesplats Ljungdals regi. Projekteringen av Markans renovering startade för fullt under andra halvan av året.

Hovdala slott lyckades genomföra en säsong där flertalet mindre arrangemang har kunnat gå av stapeln om än med färre besökare. Tyvärr blev några av de större arrangemangen inställda på grund av pandemin men slottet med omgivning har under året varit välbesökt.

Under september öppnade Kulturhuset för föreställningar i salongerna efter ett långt uppehåll och samma månad kunde den efterlängta vernissagen av Ingrid Ohrbjergs utställning "Alla fåglar kan inte flyga" hållas. Under utställningstiden erbjöds två visningar och samtal med konstnären.

Dessa tillfällen blev mycket välbesökta och gav upphov till rörande berättelser från deltagare som också upplevt flykt och funnit en fristad i Sverige.

Föreningar och samarbeten

Föreningsverksamheten har varit hårt drabbad av pandemin men för att föreningarna inte skulle drabbas negativt ekonomiskt av covid-19 beräknades aktivitetsbidraget under våren på 2019 års deltagartillfällen.

I november återupptog Kontaktcenter sin verksamhet ute på filialbiblioteken och en dag i veckan hade de personal på biblioteken för att svara på medborgarnas frågor och funderingar. Alla filialbiblioteken blev också Infopoints under året.

Utveckling på sikt

Tillförsikt och optimism

Verksamheterna hyser stor förhoppning om att under 2022 kunna genomföra en fullödig verksamhet med återstart för några stora arrangemang som till exempel. Medeltidsveckan med Rikstornerspel. Hovdala slott kommer att ha fortsatt fokus på verksamheten vid Boketorp både vad gäller besöksutrustningen, arrangemang, vandrings-service och föreningssamarbeten.

Invigning av den nya Markan är planerad till hösten 2022 och på Mötesplats Ljungdala arbetar man med att återuppbygga verksamheten med ungdomarna i fokus och med ett tydligt förebyggande arbete som grund. Under kommande år ska fler fritidsgårdar startas i kransorterna.

Måluppfyllelse

Samlad måluppfyllelse

Måluppfyllelsen bedöms som mycket god för två av de övergripande målen. Målet *god ekonomi* har inte uppnåtts och målet *hållbar produktion och konsumtion* bedöms som delvis uppnått.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Nämnden har en hög måluppfyllelse inom området. Avvikelse ses dock inom området att öka antalet deltagare på kommunens badhus då detta på grund av pandemin inte varit genomförbart.

God ekonomi

Nämnden har under året haft en god kostnadskontroll men målet om budget i balans har inte gått att nå på grund av omfattande intäktsförluster med anledning av pandemin.

Attraktiv arbetsgivare

Det samlade resultatet i årets medarbetarenkät har sjunkit något jämfört förra året. Den tidigare sammanslagningen av två förvaltningar till en har analyserats och de åtgärder som togs fram genomförs i organisationen.

Hållbar produktion och konsumtion

Arbetet med elektrifiering av redskap med mera på Hovdala har fortsatt, men förvaltningen har trots detta inte helt uppnått målet att mängden fossilfria drivmedel ska öka.

Årets resultat

Resultatet för kultur- och fritidsförvaltningen slutade på -2,3 mnkr.

Scener och Salonger -1,1 mnkr

Underskottet förklaras av minskade arrangemang i kulturhuset under pandemin och därmed låg uthyrning av salongerna.

Slott -0,6 mnkr

Underskottet beror på hyra och el kopplat till fastigheten, reparation och underhåll av fordon och maskiner samt minskade intäkter avseende guidningar, lokaluthyrning och arrangemang.

Idrottsplatser -0,5 mnkr

Underskottet beror på ökade personalkostnader samt kostnader för lampor till fotbollsplanerna, reparation och underhåll av fordon och maskiner, anläggningsmaterial och förbrukningsinventarier.

Investeringar +1,5 mnkr

Överskottet beror till största delen på att det inte blev något trygghetsspar i Galgbacken på grund av avslag från Länsstyrelsen.

VERKSAMHETSMÅTT

	2021	2020
Kultur		
Utlån vuxenmedia	105 959	145 841
Utlån barn- och ungdomsmedia	71 552	98 143
Utlån e-medier	8 085	7 837
Antal besökare stadsbiblioteket	54 461	113 062
Antal besökare på filialer	29 094	69 617
Antal program/aktiviteter stadsbiblioteket	80	61
Antal program/aktiviteter på filialer	69	69
Totala antal kulturarrangemang i kulturhuset	105	63
Antal konferenser och kurser i kulturhuset	256	197
Totalt antal besökare plan 3	22 636	16 833
Totalt antal besökare kulturhuset	ca 140 000	ca 160 000
Antal arrangemang på Hovdala slott	48	21
Antal besökare på Hovdala	ca 110 000	ca 100 000
Guidningar Hovdala slott, antal personer	1 204	516
Antal besökare i utställningshallen	20	7 065
Antal arrangemang/aktiviteter på Markan	191	259
Antal besökare på Markan	5 961	6 878
Antal besök på Mötesplats Ljungdala	3 907	5 170
Antal arrangemang/aktiviteter på Mötesplats Ljungdala	60	93
Antal besök på fritidsgårdarna	2 619	1 060
Fritid		
Antal allmänhetens bad i simhallar *	37 163	49 635
Registrerade föreningar	364	363
varav bidragberättigade under kultur- och fritidsnämnden	220	248
Antal deltagartillfällen	199 088	252 869
Bidrag per deltagartillfälle, kr	6,8	6,8
Antal bokade timmar i anläggningar (föreningar)	27 488	31 918

Ansvarsområde:

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola, särskola och skolbarnsomsorg, skolbibliotekscentral och de frivilliga skolformerna gymnasieskola, gymnasiesärskola samt kulturskola.

Måluppfyllelse

Samhällsservice av hög kvalitet

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

God ekonomi

Attraktiv arbetsgivare

Hållbar produktion och konsumtion

Fortsatt arbete för att alla ska få bli sitt bästa

Under 2021 har barn- och utbildningsnämnden fortsatt sitt arbete mot målbilden "alla ska få bli sitt bästa". De pedagogiska verksamheternas cirka 2 100 medarbetare och 9 700 barn och elever i förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem, särskola, gymnasium och kulturskola, arbetar med utbildning och lärande och att utveckla viktiga kompetenser för framtidens goda samhällsmedborgare.

Året som gått

Fortsatta åtgärder mot Covid -19

Under senare delen av 2020 ökade smittspridningen i Sverige vilket fick till följd att grundskolans högstadium skulle undervisas på distans. En årskurs på högstadiet hade undervisning på skolan samtidigt som de andra två årskurserna undervisades på distans. Detta pågick från skolstart i januari till och med vecka 14. Under våren stängdes förskola, fritidshem och grundskola vissa perioder på grund av omfattande personalfrånvaro. Under senare delen av vårterminen fick även grundskolans tidigare årskurser undervisas på distans då smittskyddsläkare konstaterat smittspridning i verksamheten och rekommenderat distansundervisning. Gymnasieskolans elever undervisades delvis på distans där vissa årskurser var på plats vissa dagar i veckan. Gymnasieeleverna som slutade i juni har haft stora delar av sin utbildning på distans. Andra tidigare beslutade åtgärder för att förebygga smittspridning i verksamheten kvarstod under vårterminen. Detta påverkade framför allt närundervisningen för modersmåls lärare, simundervisningen och kulturskolans verksamhet.

Samverkan för bästa skola

Under våren startade Samverkan för bästa skola för tre av kommunens skolor: Jacobsskolan, Linnéskolan och Särskolan. Samverkan för bästa skola är Skolverkets sätt att stötta verksamhetsutveckling i skolor med särskilt stora utmaningar. Detta är Hässleholms kommuns andra samverkan. Under hösten har de deltagande skolorna tillsammans med förvaltningsledningen tagit fram åtgärdsplaner som grund för det fortsatta arbetet fram till december 2023 då samverkan avslutas.

Grönängsprojektet och nya förskolor

Under senare delen av våren togs första spadtaget i det omfattande byggprojekt Grönängen. I fas ett kommer en ny idrottshall och en ny förskola anläggas på området. Dessa byggnader bedöms kunna tas i drift under våren 2022. Fas två omfattar renovering och omgestaltning av Grönängsskolan samt bygget av nya Silviaskolan. Ytterligare två förskolor påbörjades under våren. En ny förskola i västra Hässleholm och en ny förskola i Tormestorp som beräknas att vara klara under 2022.

"Under senare delen av våren togs första spadtaget i det omfattande byggprojekt Grönängen"

Hållbar förskola

Genom medlemskap i forskningsinstitutet ifous har förskolan getts möjlighet att under tre år, med start hösten 2021, delta i ett nationellt utvecklingsprojekt med rubriken Hållbar förskola. Under hösten startade utvecklingsprogrammet i en digital form med två förskoleområden och fyra förskolor. Totalt deltar cirka 20 pedagoger och rektorer tillsammans med verksamhetschef.

Omorganisation av administrativa funktioner

Under våren genomfördes en omorganisation av administrativa funktioner inom barn- och utbildningsförvaltningen. Syftet med förändringen var att öka det lokala stödet för verksamhetens rektorer. För att möta detta behov har grundskolan valt att placera sitt chefstöd ute på flera skolenheter som saknat lokalt chefstöd. Förskolan har förstärkt sitt administrativa stöd men till stora delar valt att ha funktioner centralt placerade på Havremagasinet.

Måluppfyllelse

Samlad måluppfyllelse

Måluppfyllelsen för målet *samhällsservice av hög kvalitet* bedöms god. Tre övergripande mål bedöms som delvis uppfyllta. Målet *hållbar produktion och konsumtion* bedöms inte uppfyllt.

"Distansundervisningen har inte bara skapat utmaningar utan väckt kreativitet och nya tankar hos lärarna."

Undervisning i förskoleklass. Foto: Linda Färdig

Samhällsservice av hög kvalitet

Arbetet med att utveckla e-tjänster för medborgarna fortgår. Det är möjligt att ansöka om plats till bland annat förskola och förskoleklass. Fler tjänster lanseras i början av 2022. Webbsidan uppdateras kontinuerligt.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Andelen elever som klarat kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 6 låg på 62 procent vilket är ungefär sammanivå som föregående år. Resultatet för årskurs 9 var 69 procent vilket är en liten minskning jämfört föregående år. Hässleholms kommun ligger fortsatt under rikets resultat som var 74 procent. Värt att notera är att skillnaden mellan flickors och pojkars resultat har minskat med två meritpoäng i både årskurs 6 och 9. Skillnaderna i resultat mellan skolorna i årskurs 6 kvarstår men den minskat i årskurs 9 med 30 meritpoäng. Medelmeritpoängen för årskurs 9 blev 216 poäng, vilket är under rikets snitt på 227 poäng. Andelen behöriga till gymnasiets yrkesprogram blev 78 procent och för riket var behörigheten 85 procent. Trenden, sedan några år, är att elevernas resultat ligger något under rikets.

342 elever av 437 lämnade gymnasieskolan med examensbevis, det vill säga 78 procent. Resultatet är något lägre än föregående år då det var 81 procent. I den nationella statistiken inkluderas IM-eleverna och då är resultatet 64 procent jämfört med rikets 67 procent. Föregående år var resultatet 65 procent jämfört med rikets 64 procent.

God ekonomi

Målet om en budget i balans nås delvis med en avvikelse motsvarande -0,5 procent. Målvärdet om att vidareutveckla vissa nyckeltal i den ekonomiska redovisningen har genomförts.

Attraktiv arbetsgivare

Målvärdet att den totala sjukfrånvaron bland skolledare ska minska har uppnåtts under året. Förvaltningen arbetar med processtöd till skolledare inom tillitsbaserad styrning och ledning.

Hållbar produktion och konsumtion

Under flera år har matsvinnet minskat inom både förskola och skola. Under året har dock trenden vänt och matsvinnet ökat något. Användningen av ekologiska och närproducerade livsmedel ligger kvar på samma nivå som förra året, cirka 40 procent.

Årets resultat

Resultatet för 2021 visar ett underskott på 6,9 mnkr.

Gemensam administration, skolövergripande +2,3 mnkr

Det finns ett negativt netto mellan kompensation för löneökningar och faktiskt ökade medellöner. Prisökningar för digitala enheter, avgångsvederlag, insatser via företagshälsovården och ökade kostnader för verksamhetsförlagd utbildning ger ett underskott. Återförda budgetmedel från förskola och fritidshemsverksamheterna efter avstämningar av barn- och elevantal balanserar de ökade kostnaderna tillsammans med vakanta tjänster, lägre kostnader för licenser, kapitalkostnader och för kompetensutveckling. För de senare beror de minskade kostnaderna helt på att kurser/konferenser genomförts digitalt på grund av coronapandemin.

Förskola, pedagogisk omsorg -3,6 mnkr

Underskottet kan förklaras av ett negativt resultat från besparingsuppdrag, minskade etableringsbidrag, ökade kostnader för stödinsatser, ökat uttag av friskvårdsförmån och ökade kostnader för bidrag till fristående huvudmän. Ökade barnomsorgsavgifter, tilldelning ur Skolmiljarden och att förskolans rektorer visar ett sammantaget överskott begränsar underskottet. Besparingar har verkställts genom minskat behov av personal och vikarier och återhållsamhet vid återbesättning av vakanta tjänster. Stor koppling finns till coronapandemin.

Förskoleklass, grundskola och fritidshemsverksamhet -5,6 mnkr

Underskottet kan förklaras av ökade kostnader för verksamheterna interkommunal ersättning, ersättning till specialskolor och bidrag till fristående skolor, -9,9 mnkr, varav bidragen till fristående skolor svarar för -7,3 mnkr. Ökat elevantal är orsaken till avvikelser. Intäkterna för fritidshemsavgifter är lägre än budgeterat och beror på fortsatt minskad efterfrågan av fritidshemsplaceringar. Här finns sannolikt en koppling till coronapandemin. Underskottet reduceras främst av vakanta tjänster, tilldelning ur Skolmiljarden och högre intäkter för asyl- och etableringsbidrag.

Gymnasieskola -5,8 mnkr

Verksamheten interkommunal ersättning och bidrag till fristående huvudmän har en negativ budgetavvikelse, -8,0 mnkr. Fler elever i fristående skolor och färre elever från andra kommuner i våra skolor förklarar underskottet. Prisökningar i riksprislistan och i övriga kommuners interkommunala prislista har också påverkat kostnadsbilden. Underskottet reduceras av inställda studieresor, minskade livsmedelskostnader och tilldelning ur Skolmiljarden, samtliga med koppling till coronapandemin. Därtill beslut om pausad antagning till livsmedels- och restaurangprogrammet och estetiska programmet musik tillsammans med utfasning av inriktning inom el- och energiprogrammet, ökat samarbete med Komvux och tillfälliga vakanser. Färre placerade elever på ungdomshem och minskat behov av modersmålsundervisning bidrar också.

Särskola +5,4 mnkr

Det positiva resultatet uppnås i huvudsak som ett samlat resultat för den interkommunala verksamheten genom att färre elever i an-

Distansundervisningen har inte bara skapat utmaningar utan väckt kreativitet och nya tankar hos lärarna. Foto: Ida Forsberg

nan kommun minskar kostnaderna och fler elever från annan kommun ökar intäkter. Därutöver något minskat behov av elevassistenter, ej återbesatta tjänsteunderlag och återhållsamhet med vikarier. Koppling finns till effekterna av coronapandemin. Kostnader för transport av elever är lägre då vissa kostsamma turer inte längre behöver köras. Även beslutat köpstopp bidrar till resultatet.

Kulturskola +0,3 mnkr

Ett beslutat köpstopp har gett ett överskott på 0,3 mnkr.

Utveckling på sikt Förstärkt ledningsorganisation

En av de absolut viktigaste åtgärderna för att skapa en långsiktigt framgångsrik och hållbar organisation är att ledningsorganisationen förstärks, både genom ökat stöd för skolledarskapet och en ökad täthet av skolledare. Kommunfullmäktiges nyckeltal om maximalt 30 medarbetare per chef har inte uppnåtts under halvåret.

Personal- och kompetensförsörjning

Hässleholms kommun står inför samma utmaning som många andra kommuner i Sverige – att bemanna verksamheterna med legitimerade lärare. Vi konkurrerar med såväl närliggande kommuner som med fristående förskolor/skolor om medarbetare. Under senare delen av året har en plan för hur vi inom förvaltningen ska arbeta vidare med strategisk kompetensförsörjning tagits fram. Under kommande år kommer fokus att ligga på att identifiera framgångsfaktorer och aktiviteter för att bättre kunna möta våra kompetensförsörjningsutmaningar och öka vår attraktivitet som arbetsgivare.

Digitalisering

Ett fortsatt utvecklingsarbete kring användningen av digitala tjänster och teknik är nödvändig. De senaste åren har tillgången av digitala verktyg ökat på grund av kommunens satsning på att elever i grundskola och gymnasieskola ska ha tillgång till en egen dator från och med årskurs 4. Inom nämndens verksamheter finns det framför allt inom grundskolan ett stort behov av stöd för att praktiskt hantera de ökande volymerna av teknik som finns i klassrummet. För att illustrera ökningen kan man konstatera att hösten 2017 hade förvaltning cirka 900 Chromebooks och hösten 2021 cirka 5 000. Behovet av stöd att hantera digitala verktyg finns även inom förskolorna men i något mindre utsträckning.

VERKSAMHETSÅTT	2021	2020
Förskola		
Nettokostnad per inskrivet barn, kr	135 590	128 575
Antal inskrivna barn i genomsnitt (ej jul/avg) i förskola	2 591	2 575
- varav fristående regi	367	364
"Andel inskrivna barn i förskola av folkbokförda i åldern 1-5 år (15 okt), %"	89,9	90,5
Schemasnitt per vecka, tim - kommunal regi	31,0	29,7
Schemasnitt per vecka, tim - fristående regi	28,9	28,6
Antal barn per årsarbetare i kommunal förskola (15 okt)	5,0	5,1
Pedagogisk omsorg		
Nettokostnad per inskrivet barn i kommunal regi, kr	91 869	84 594
"Antal inskrivna barn i genomsnitt (ej jul/avg) i kommunal regi"	25,1	28,0
Grundskola med förskoleklass egna grundskolor		
Förskoleklass, exklusive Silviaskolan		
Nettokostnad per elev, kr	62 391	62 247
Antal elever kommunens skolor (15 okt, årsmedelvärde)	553	513
Antal elever fristående skolor (15 okt, årsmedelvärde)	42	37
Antal elever per årsarbetare (15 okt)	14,3	14,7
Grundskola, exklusive Silviaskolan		
Nettokostnad per elev, kr	118 520	116 457
- varav undervisning	59 194	55 433
- varav lokaler	17 824	18 090
"Antal elever åk 1-9 kommunens skolor (15 okt, årsmedelvärde)"	4 720	4 786

VERKSAMHETSÅTT	2021	2020
"Antal elever åk 1-9 fristående skolor (15 okt, årsmedelvärde)"	685	622
Antal elever per lärare (15 okt)	10,7	10,9
Genomsnittligt meritvärde årskurs 9, samtliga elever	216,3	213,1
Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, %, samtliga elever	78,0	78,9
Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	68,8	69,2
Förskoleklass och grundskola, Silviaskolan		
Antal elever, Silviaskolan (årsgenomsnitt)	72	72
Fritidshem inkl grundskolan		
Nettokostnad per inskriven elev, kr	40 273	37 651
"Antal inskrivna elever i kommunal regi (genomsnitt ej jun/jul)"	1 772	1 843
"Antal inskrivna elever i fristående regi (genomsnitt ej jun/jul)"	297	286
Andel inskrivna elever i kommunal regi av folkbokförda i åldern 6-12 år (15 okt), %	45,6	45,7
- fristående regi, %	7,6	6,94
Antal elever per årsarbetare i kommunal regi (15 okt)	17,6	17,5
Gymnasieskolan inkl IM Norrängskolan		
Nettokostnad per elev i egna skolor, kr	136 845	127 110
- varav undervisning	76 853	71 717
- varav lokaler	25 695	22 713
Antal elever i kommunens skolor (15 okt, årsmedelvärde)	1 461	1 528
- varav från annan kommun	347	365,5
"Antal elever i annan kommuns skolor (15 okt, årsmedelvärde)"	321	321,5
Antal elever i fristående skolor (15 okt, årsmedelvärde)	420	398,5
Antal elever per lärare (15 okt)	9,6	9,9
Andel gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till högskola inom 3 år, yrkesprogram	21,0	19,7
Andel med examen inom tre år, yrkesprogram	77,6	80,3
Andel med examen inom tre år, högskoleförberedande	76,2	76,7
Genomsnittlig betygspoäng för elever med examensbevis från nationella program totalt	14,6	14,5
Särskola		
Nettokostnad per elev i grundsärskola, kr	440 258	458 257
Nettokostnad per elev i gymnasiesärskola, kr	350 557	338 644
Antal elever i grundsärskolan (15 okt, årsmedelvärde)	72	65
Antal elever i gymnasiesärskolan (15 okt, årsmedelvärde)	79	75,5
- varav från annan kommun	44	41,5
Antal elever per lärare (15 okt) - grundsärskolan	3,6	3,6
Antal elever per lärare (15 okt) - gymnasiesärskolan	3,9	3,6
Kulturskola		
Nettokostnad per kursdeltagare, kr	18 662	17 590
Antal kursdeltagare	720	801

Ansvarsområde:

Socialnämnden ansvarar för mottagning och introduktion av flyktingar, stöd och vård till barn, ungdomar och vuxna med sociala problem, familjerätt och familjerådgivning samt tillståndsgivning och tillsyn av servering av alkohol.

Målpuppfyllelse

Samhällsservice av hög kvalitet

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

God ekonomi

Attraktiv arbetsgivare

Hållbar produktion och konsumtion

Foto: Sus Lantz

"Antalet barn och unga som varit i behov av hjälp har ökat över tid"

Fortsatt arbete för att skapa tillit och tillgänglighet

Det vi fokuserar på, det växer! Socialförvaltningen vill skapa tillit genom att erbjuda sociala tjänster i syfte att stärka invånarnas egna resurser för att klara sig själv.

Året som gått

Tilliten till oss är betydelsefull

Socialförvaltningen vill nå invånarna så tidigt som möjligt och erbjuda rätt hjälp, en hjälp som bygger på det invånarna själv beskriver som viktigt att förändra och se till de förslag på lösningar som invånarna har själv. Därför har socialnämnden också målsatt hur mycket tid av den totala arbetstiden som ska gå till att möta människor som behöver stöd – glädjande nog så har den ökat inom öppenvården.

Det ska vara lätt att hitta rätt

Utifrån kommunfullmäktiges beslut om att effektivisera lokaler i Hässleholm kommun beslutade socialnämnden att byta ett antal lokaler för att minska kostnader men också för att ge bättre tillgänglighet och service. Syftet med att lägga samman verksamhet var att skapa en verksamhet som tillsammans möter medborgarens behov och skräddarsyr lösningar, utan att medborgaren ska behöva söka till olika delar av organisationen. I huset finns bland annat Individ- och familjesupporten dit man kan vända sig direkt för att få stöd och hjälp utifrån "fem fria samtal". Stödet är kostnadsfritt och dokumenteras inte under den tiden.

Förebyggande arbete för en trygg och säker kommun

Både nationellt och lokalt har en ökad systematik i det brottsförebyggande arbetet initierats, vilket bland annat går att utläsa i regeringens brottsförebyggande program Tillsammans mot brott.

Kommunens förvaltningar i samarbete med Polisen, krokas arm för att skapa gemensamma lägesbilder som beskriver vilken brottslighet som finns i kommunen, vilka konsekvenser de har samt en analys över orsakerna för att tillsammans förebygga och skapa åtgärder som en naturlig del i det gemensamma arbetet. Det gemensamma samarbetet går under namnet ReAgera.

Genomlyst verksamhet

På uppdrag av revisorerna i Hässleholms kommun har EY granskat orosanmälningar gällande barn och unga då dessa över tid ökat. EY har kommit fram till att man delvis har säkerställt en ändamålsenlig hantering av anmälningarna och att nämnden genomför omedelbara skyddsbedömningar. Däremot kan det ta längre tid än de 14 dagar som lagen säger, innan man tar ställning till om utredning ska inledas eller inte. En konsult har genomlyst verksamheten för vuxna som handlar om beroendevård och behandling. Slutsatsen var att nämnden i stora delar har en ändamålsenlig verksamhet men att man behöver anpassa den ytterligare för att ge individuellt stöd och boende till personer som inte kan gå i gruppverksamhet, eller i de fall man inte är helt motiverad att sluta missbruka.

Målpuppfyllelse

Samlad målpuppfyllelse

Målpuppfyllelsen bedöms som god inom tre övergripande mål. Målet *god ekonomi* uppnås inte och målet *hållbar produktion och konsumtion* bedöms som delvis uppfyllt.

Samhällsservice av hög kvalitet

Vid brukarundersökningen på myndighetsdelarna delades 225 enkäter ut och 45 besvarades, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 20 procent. Resultatet redovisades som ett Nöjd Kund Index med en skala 1-100 och visade 73,33 vilket är godkänt men inte statistiskt säkerställt då svarsfrekvensen är för låg.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Alla vuxna med kontakt inom öppenvården ska ha förbättrat sin situation vid avslutning av sin behandling vilket man mäter genom att be medborgarna skatta sin upplevda livssituation vid in och utskrivning samt göra en särskild skattning om man upplevde att samtalet var till nytta. Resultaten visar på att medborgarna generellt upplever en förbättrad livssituation samt att samtalen är till stor nytta.

Även de vuxna som är inskrivna på hem för vård och boende (Novagården) upplever en förbättring i sin känsla av sammanhang (KASAM-metoden mäter begriplighet,

hanterbarhet, meningsfullt). Närmre 90 procent av barnen som är placerade i familjehem uppger att de trivs bra.

God ekonomi

Socialförvaltningens ekonomi är inte i balans utan visar på underskott. Största orsaken är att antalet barn och unga med behov av stöd har ökat de senare åren, samtidigt som det har skett en drastisk kostnadsutveckling vad avser dygnskostnad för den vård som köps externt.

Omfattande förändringsarbete pågår gällande arbetet med placerade barn och unga i syfte att kunna erbjuda mer kostnadseffektiva lösningar.

Attraktiv arbetsgivare

Socialförvaltningens medarbetarenkät som mäter den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och genomfördes under hösten med ett positivt resultat. Det genomsnittliga resultatet ökade från ett medelvärde på 3,05 år 2020 till 3,33 2021. Maxvärdet är 4.

Hållbar produktion och konsumtion

Målet bedöms som delvis uppfyllt. Målsättningen att det ska råda balans mellan utbud och efterfrågan på platser på nattjouren har uppnåtts under året. Däremot har inte målsättningen om att personer som är klara för ett boende inte ska vara kvar i en insats för att det saknas boende kunnat uppnås fullt ut.

Årets resultat

Resultatet för 2021 visade ett underskott med -9,1 mnkr jämfört med budget.

Övergripande

Kompensation för Covid -19 har inneburit cirka +0,7 mnkr i överskott, likaså momsbidraget med cirka +0,2 mnkr. Socialnämnden bytte ett antal lokaler under året för att minska kostnaderna, och lokalhyror visar överskott med +0,4 mnkr. Även personalkostnader visar överskott med +0,8 mnkr på grund av tjänstledigheter och vakanser.

Mottag, stöd och prevention

Överskottet avser personalkostnader. Flera tjänstledigheter samt vakanser är orsaken till överskottet.

Barn och Unga

Den främsta orsaken till underskottet är ökade placeringskostnader för familjehemsplaceringar och höga placeringskostnader för institutionsplaceringar, cirka -11,3 mnkr på familjehemsplaceringar och cirka -6,5 mnkr på institutioner, detta är följden av ett högt inflöde av ärenden under de senaste åren. Tjänstledigheter, vakanta tjänster under våren och sjukskrivningar under hösten har medfört att personalkostnader visar överskott med cirka 2,5 mnkr.

Vuxna

Överskottet avser personalkostnader. Sjukskrivningar samt vakanser är orsaken till överskottet.

Investeringar

Investeringar har gjorts för att renovera och verksamhetsanpassa

de nya lokalerna. Det utökade investeringsbehovet medförde att förvaltningen fick en utökad investeringsbudget från 0,5 mnkr till 1,5 mnkr. Larm- och lassungssystemet på Järnvägsgatan har skapat en säkrare och tryggare arbetsplats, men också kostat mer än tidigare beräknat.

Utveckling på sikt

- Fortsätta stärka arbetet med kvalitetsledningsarbetet så att det blir en röd tråd och begripligt utifrån.
- Starta ett utvecklingsarbete utifrån vuxna med beroende för att täppa till organisatoriska hål, i syfte att erbjuda rätt stöd i rätt tid.
- Fortsätta arbetet med att ge barn och unga en trygg och säker vård till lägst kostnad.

VERKSAMHETSMÅTT

	2021	2020
Barn- och ungdomsverksamhet, inkl ensamkommande barn		
Antal anmälningar och ansökningar	2 507	2 932
Antal inledda utredningar SOL 11:1 *	724	768
Antal barn och unga med öppenvårdstöd under året	287	226
Antal barn med kontaktpersoner och kontaktfamiljer under året	73	59
Antal placerade dygn 0-20 år i familjehem och jourhem	40 507	38 773
Antal vård dagar 0-20 år på institution (inkl Familjebasen)	10 298	12 957
Antal vård dagar familjebasen	3761	2737
Vuxenverksamhet		
Antal vård dagar fr. 21 år, offentlig institution (fr 18år 2019)	568	242
Antal vård dagar fr. 21 år privat institution (fr. 18 år 2019)	923	837
Tillståndsenhet		
Antal permanenta serveringstillstånd	36	41
Antal nya serveringstillstånd	4	1
Antal tillfälliga serveringstillstånd	5	4
Antal tillsynsbesök	24	17
Budget och skuldrådgivning		
Antal budget- och skuldrådgivningsärenden	175	198
Antal skuldsaneringsärenden	135	137
Familjerättsverksamhet		
Begärda utredningar från domstol för vårdnad, boende, umgänge	58	48
Antal ärenden med kontaktperson	27	20
Antal barn berörda av samarbetsamtal	119	162

* Ansökan eller som på annat sätt kommit till nämndens kännedom, som kan föranleda åtgärd, inledd utredning enligt socialtjänstlagen (SOL).

Ansvarsområde:

Omsorgsnämnden ansvarar för stöd till äldre personer, personer med funktionsnedsättning samt personer i behov av hemsjukvård som bor eller vistas i kommunen.

Måluppfyllelse

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

God ekonomi

Attraktiv arbetsgivare

Hållbar produktion och konsumtion

Fortsatt stor påverkan av pandemin

Omsorgsnämnden ansvarar för Hässleholms kommuns vård och omsorg för invånare som är i behov av detta oavsett ålder. Större delen av verksamheten är lagstyrd och inom ansvarsområdet finns både myndighet och verkställighet. Inom omsorgsförvaltningen arbetar cirka 1 800 personer.

Året som gått Demografi

Den förväntade ökningen av ansökningar om hemtjänst och särskilt boende har inte varit så omfattande som befolkningsprognosen signalerat att den kunde komma att bli. Dock märks skillnad framför allt avseende ansökningar till särskilt boende för demenssjuka och delvis också till LSS-boende under senare delen av året. Under de närmaste åren förväntas ökningen av behov av insatser framför allt inom äldreomsorgen och hälso- och sjukvården öka med tanke på den antagna demografiska utvecklingen och den nationella omställningen till en nära vård.

Pandemins påverkan

Verksamheten har påverkats av pandemin under hela 2021, men konsekvenserna har varierat över tid. Vi årets slut är samtliga verksamheter öppna, men anpassade efter gällande pandemirestriktioner.

Personal och ledning

Ny förvaltningschef tillträdde den 1 februari 2021. Större delen av förvaltningens ledningsgrupp har bytts ut under året. Administrativa avdelningen har omorganiserats och enhetschef för HR respektive ekonomi och system och teknik har rekryterats. Inom avdelningen har också en kvalitetsenhet med medicinskt ansvarig för rehabilitering, kvalitetsutvecklare inom hälso- och sjukvård respektive SoL/LSS, hygiensjuksköterska och socialt ansvarig samordnare skapats.

Det har under året varit fortsatt personalomsättning inom flera yrkesgrupper. Svårigheten att rekrytera legitimerad personal kvarstår. Det blir också allt svårare att rekrytera omvårdnadspersonal med rätt kompetens. Under året har ett antal perso-

ner läst till undersköterska, till specialistundersköterska respektive påbörjat utbildning till specialistsjuksköterska. GAP-analysen som gjordes 2020 har reviderats liksom kompetensförsörjningsplanen.

Samtliga enhetschefer ingår i förvaltningens satsning reflekterade team där de tillsammans med andra enhetschefer kan reflektera över dilemman i vardagen. Grupperna leds av representanter från förvaltningsledningen och kommunikator.

Arbetet med heltid som möjlighet är under utveckling och en plan för att komma vidare med arbetet är under framtagande.

Förberedelse för överlämnande av ansvaret för kostorganisationen till tekniska förvaltningen från och med årsskiftet 2021-2022 har pågått under hela året.

Lokaler

Utmaningen med ändamålsenliga lokaler kvarstår. En del förändringar är gjorda men det mesta arbetet återstår. Ett bekymmer är att korttidsverksamheten fortfarande har begränsade möjligheter att bedriva barriärvård liksom att flera hemtjänstområden är i stort behov av nya lokaler. En planering för renovering av korttidsboendet Lyckåsa respektive komma till rätta med övriga lokalbehov inom förvaltningen är under upprättande. Det blev i slutet av året klart att kommunen från och med årsskiftet kommer att hyra ett nytt, modernt boende med fler platser än de som avvecklas våren 2022 på ett särskilt boende. Under året har ett LSS-boende lagts ner för att det inte var funktionellt för målgruppen och för att anpassa antalet platser totalt i kommunen efter behoven hos medborgarna. Ett nytt barnboende startade under hösten. Korttidsverksamheten Linnégläntan avvecklades i början av året då lokalerna inte uppfyllde kraven för den typen av verksamhet.

Kvalitet

Parallellt med att arbeta för att begränsa pandemins effekt på verksamheterna har

När det är fotbolls-EM kombinerade gruppoendet på kompanivägen midsommarfirande med fotbollsfest. Heja Sverige!

ett intensivt arbete pågått för att skapa former för att arbeta med kvaliteten både på strategisk och verksamhetsnära nivå. En del av det arbetet kommer att ge effekt först under 2022 och framåt.

Exempel på kvalitetsarbete under året är utvecklingen av teamarbetet mellan olika professioner, hemgångsstödet som kom till för att minska behovet av korttidsplatser och det påbörjade arbetet med att öka kontinuiteten i hemtjänsten.

För att bryta ensamhet hos äldre - vilket förvaltningen sökt och fått statsbidrag för - har projektet Livshaket startats inom ordinärt boende. Verksamheten vänder sig till personer som har hemtjänst och bistånd på social samvaro. Ett antal olika sinnesrum på särskilt boende har också installerats som till exempel solrum, utegym, spa med mera.

En tjänst som sårjuksköterska har tillsatts i projektform. En första utvärdering visar på ett gott resultat med sår som läker på kortare tid tack vare rätt sorts insatser.

Måluppfyllelse Samlad måluppfyllelse

Måluppfyllelsen för målet *hög kvalitet för kommuninvånarna* bedöms som god. Övriga tre mål bedöms som delvis uppfyllda. Målet *sambällsverige av hög kvalitet* har inte gått att mäta under 2021 eftersom omsorgsnämndens mål hämtas från Socialstyrelsens brukarundersökning som inte genomförts under 2021 på grund av pandemin.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Omsorgsnämnden har två mål kopplade till kommunfullmäktiges mål. Antal signerade rehabiliteringsinsatser visar även i år behov av förbättring och målet nås endast delvis. Antalet arbetsmarknadsresurser inom nämndens område har ökat under året och målvärdet har därmed uppnåtts.

God ekonomi

Omsorgsnämnden har ett mål kopplat till kommunfullmäktiges mål. Omsorgsnämndens årsmål är formulerat som en ekonomi i balans och ett effektivt lokalutnyttjande. Tre av fem indikatorer är kopplade till nationella jämförelser i form av referenskostnader där 2021 års resultat ännu inte publicerats, utan jämförelsen sker för år 2020. En indikator är gul, övriga två visar rött. En indikator är kopplad till årets ekonomiska resultat, vilken visar på ett överskott. Indikatorn effektivt lokalutnyttjande mäts genom antalet lokalbehovsmöten som hålls under året och under 2021 hölls fler än fyra möten.

Attraktiv arbetsgivare

Omsorgsnämnden har tre mål kopplade till kommunfullmäktiges mål. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på samma nivå som 2020 och därmed räknas målet som delvis uppfyllt. GAP-analys har genomförts på nytt sätt och målet är uppfyllt. Frisknärvaron har inte ökat inom nämndens verksamheter vilket innebär att målet inte uppnåtts.

Wilma Skaby Pålsson och Nasrullah Rustami, elever på Jacobsskolan, fick omsorgsförvaltningens stipendium för att ha utmärkt sig lite extra på vård- och omsorgsprogrammet.

Vårdhunden Ellie har fortsatt vara en källa till glädje för många äldre under året. Under pandemin har dessa stunder varit extra värdefulla. Foto: Frida Ekstrand

Hållbar produktion och konsumtion

Omsorgsnämnden har ett mål kopplat till kommunfullmäktiges mål. Antal miljöfordon har ökat rejält. Omsättningen av inventarier inom ”Ge och få” har däremot minskat under året, vilket antas vara en effekt av pandemin och att behovet av inventarier inte varit lika stort i verksamheterna. Mängden matsvinn inom nämndens verksamheter har inte kunnat mätas under 2021 på grund av pandemin.

Årets resultat

Resultatet för 2021 visade ett överskott på 15,6 mnkr. Kostnader knutna till Covid-19 har uppgått till 36,6 mnkr för hela förvaltningen utan ersättning från Socialstyrelsen. Bidraget från Socialstyrelsen för att ”Säkerställa en god vård och omsorg för äldre personer” har erhållits med 24,1 mnkr. Bidraget är flerårigt och ska användas till att börja fasa ut delade turer inom äldreomsorgen och öka kvaliteten med start under 2022. Årets överskott, 23,5 mnkr redovisas under berörd verksamhet.

Ordinärt boende

+10,0 mnkr

Överskott redovisas till följd av statsbidraget ovan med 11,4 mnkr. Verksamhetens underskott -1,4 mnkr, beror på minskad volym i

kombination med svårigheter att anpassa bemanningen i takt med volymförändringarna. Även ökade fordonskostnader har bidragit till underskottet.

Särskilt boende

+4,4 mnkr

Överskott till följd av statsbidraget ovan med 10,5 mnkr. En särskild Covid-enhet har funnits januari-augusti för vård av Covidsmittade både med en avgränsad avdelning och ett hemtjänsteam, med en ej budgeterad kostnad på 8,3 mnkr. Kärnverksamhetens överskott på 2,2 mnkr beror främst på personalkostnader. En god planering och schemaläggning trots Covid-19, något lägre beläggning och ersättning från Försäkringskassan avseende sjuklönekostnader är förklaringen.

Kök, hälso- och sjukvård och förebyggande verksamhet

- 32,5 mnkr

Kostnader på -28,3 mnkr avseende personlig skyddsutrustning till följd av Covidpandemin är största förklaringen till underskottet. Hemsjukvården redovisar ett underskott, -8,2 mnkr, där svårigheter att rekrytera legitimerad personal inneburit omfattande extrakostnader (ersättning för flyttad semester, mertid, inhyrd personal). Inom området Rehabilitering är det fortfarande svårt att rekrytera legitimerad personal. Inom

dagvård och kostenheten har Covidpandemin inneburit lägre volym och stängda verksamheter. Inom korttidsverksamheten finns ett överskott på 0,6 mnkr förklarad av statsbidraget ovan.

Funktionsnedsättning stöd och service +20,0 mnkr

Största förklaringen till överskottet är att personlig assistens även under 2021 haft en kraftig volymminskning. Många tomma lägenheter och liten kö har bidragit till överskott inom flertalet av kommunens boenden. Avveckling av ett boende har skett under hösten. Samtidigt har ett nytt barnboende startats upp till följd av ökat behov. Inom daglig verksamhet, kontaktpersoner, ledsagning med flera insatser visas överskott då Covid-effekten inneburit att färre insatser utförs än vad som beviljats.

Köpt verksamhet, Myndighetsenheten +9,7 mnkr

Lägre volym av köpta platser är den största orsaken till överskottet. Efterfrågan har succesivt ökat under året, och vid årets slut köptes fler platser än vad som budgeterats. Enheten har också haft lägre personalkostnader, då färre ärenden under pandemin inneburit att vakanser inte tillsatts förrän behov uppstått.

Administration och gemensamma kostnader + 4,0 mnkr

Överskott redovisas till följd av statsbidraget ovan med 1,0 mnkr. Vakanser bland personal och lägre kostnader (bland annat utbildning och konsultinsatser) har även det inneburit överskott.

Investeringar +1,4 mnkr

Det blev ingen flytt till nya lokaler under året och därmed inga investeringar i inventarier till dessa. Låg eller ingen volymökning innebar lägre behov av larm och läs inom äldreomsorgen.

Utveckling på sikt Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är också fortsatt en av de största utmaningarna för förvaltningen. En viktig aspekt är att erbjuda attraktiva scheman och att ge möjlighet till heltidsarbete. Arbetet med att börja fasa ut delade turer inom äldreomsorgen är pågående och en plan för att arbeta för att minska andelen timavlönade till förmån för fler arbetade timmar av tillsvidareanställda medarbetare är under framtagande.

Kvalitet

För 2022 finns en plan för att komma till rätta med de brister i kvalitet som identifierats och som ännu inte är åtgärdade. Ett viktigt stöd för att jobba vidare med detta är förvaltningens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete som ska till omsorgsnämnden för beslut i början på året. Till ledningssystemet kommer processer och rutiner att kopplas för respektive yrkesgrupp.

Digitalisering

Arbetet med att optimera resursutnyttjandet med hjälp av digitala lösningar är pågående. Det är avgörande med ett fördjupat förarbete innan nya lösningar implementeras och att det finns system som träder in vid oförutsedda händelser.

Foto: Helén Clargården.

VERKSAMHETSMÅTT	2021	2020
Antal personer med insats enl Socialtjänstlagen		
Särskilt boende i kommunal regi *	454	452
Särskilt boende i enskild regi *	86	80
Korttidsvård och korttidsboende i kommunal regi *	32	31
Korttidsvård och korttidsboende i enskild regi *	8	3
Hemtjänstinsats per den 1/10 i kommunal regi	1 272	1 691
Antal personer med insats enl LSS ** per den 1 oktober		
Boende barn och vuxna	190	193
Daglig verksamhet	267	270
Personlig assistans	40	39
Ledsagarservice	36	44
Kontaktperson	146	129
Avlösarservice	22	21
Korttidsvistelse utanför hemmet	42	47
Korttidsstillsyn för skolgungdomar över 12 år	16	16
Antal utförda brukartimmar		
Hemtjänst i kommunal regi, elektroniskt uppmätt	270 000	275 000

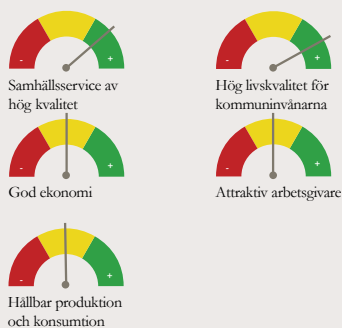
*) Källa: Socialstyrelsens officiella statistik om Vård och omsorg om äldre personer och personer med funktionsnedsättning per den 1 oktober.

**) LSS = Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Ansvarsområde:

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för plan-, bygg- och kartverksamhet, uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, sjökalkning, miljöskyddsprogram samt tillsyn enligt tobakslagen samt driver kommunal lantmäterimyndighet. I samråd med kommunstyrelsen ansvarar nämnden även för miljöstrategiska frågor, hållbar utveckling samt för energieffektivisering och klimatanpassning. Nämndens ansvarsområde består även av kommunens kompetens inom ekologi och att driva naturvårdsprojekt.

Måluppfyllelse

Bronsplakett, stadsbyggnadspris 2021. Foto: Helena Östling.

”Införande av e-tjänster inom miljöområdet samt kart- och mät ska leda till ökad service för medborgare och verksamhetsutövare i kommunen”

Införande av e-tjänster leder till ökad service för medborgarna

Kommunens nyinstiftade stadsbyggnadspris delades ut för första gången. Priset kommer förhoppningsvis att medföra ett ökat fokus och samtal kring goda gestaltade livsmiljöer.

Året som gått

Övergripande förändringar

Om- och nedprioriteringar har gjorts i syfte att bibehålla hög servicenivå, skapa effektivare handläggning samt hantering av arbetsmiljöfrågor. Fokus har legat på ekonomistyrning och översyn av arbetssätt och taxor för att få en rättvis och tillfredsställande kostnadstäckning.

Miljön i fokus

Under 2021 ökade miljötillsynsärendena med 7 procent. Platsbesök har varit svåra att utföra under pandemin och viss tillsynsskuld kvarstår för ärenden där fysiska besök är nödvändiga för handläggningen. Energi- och klimatrådgivningen genomfördes helt digitalt med ett flertal informations-/utbildningstillfällen för medborgarna.

Införande av ny GIS-plattform

Installation av en ny plattform för geografisk information har genomförts. Förbättringar för driftsättning och att ta fram rutiner och information för att förenkla för våra medborgare är fortsatt prioriterat.

Planering och byggande

Natur- och kulturmiljöplaner som omfattar hela kommunen har fastställts. För Hässleholms stad antogs en trafikplan som underlag för utveckling och tillväxt. Under året har 10 detaljplaner godkänts i miljö- och stadsbyggnadsnämnden, ett flertal vann laga kraft, vilket möjliggör utbyggnad av cirka 500 bostäder i centrala Hässleholm. Hässleholms sjukhus kunde efter avslutad detaljplan starta sin utbyggnad för att bli Skånes framtida ortopedicentrum.

Ärendeingången av bygglov är fortsatt hög. Handläggningstiden för bygglov är 29 dagar (median) och för anmälan 6 dagar. En utökning med en bygglovshandläggare, nya rutiner och införandet av roboten Atom har genomförts för att möta det ökade ärendeinflödet och arbeta för kortare handläggningstider.

Under året infördes ett stadsbyggnadspris som delades ut för första gången på Hässleholms galakväll. Priset kommer förhoppningsvis att medföra ett ökat fokus och samtal kring goda gestaltade livsmiljöer.

Pandemins påverkan

Flertalet medarbetare har haft möjlighet att arbeta på distans och både servicegrad och ärendehantering har varit tillfredsställande om än ansträngd. Ärenden med behov av större fysiska möten har fått pausas och besök till handläggare har minimerats som en följd av restriktioner. Digitala möten har i viss mån kunnat ersätta fysiska besök.

Måluppfyllelse

Samlad måluppfyllelse

Måluppfyllelsen bedöms som god för målen *samhällsservice av hög kvalitet* och *hög livskvalitet för kommuninvånarna*. Övriga tre mål bedöms som delvis uppfyllda.

Samhällsservice av hög kvalitet

Införandet av Minutbygg, en tjänst som har medfört att medborgaren kan hämta och lämna handlingar digitalt samt följa sitt ärende, ökar ständigt och utgjorde under 2021 50 procent av ansökningarna. Fokus har under året varit att upprätthålla god service till medborgaren och att hitta arbetssätt som även fungerar på sikt. Ett arbete med förbättring av hemsidan medför ökad tillgänglighet för medborgaren.

I årets servicemätning NKI ses en ökning på miljö- och hälsoskyddsområdet men en liten nedgång på bygglov och livsmedelskontroll. Fokus under året har bland annat lagts på att förbättrade företagskontakter och deltagande i lotsverksamheten samt utbildning om förvaltningens ansvarsområden inom kommunens kontaktcenter.

ATOM, som används av mät- och byggavdelningarna, är en robotiserad tjänst som avlastar handläggarna i kommunikationen med medborgarna.

Hög livskvalitet för kommuninvånarna

Målet om antalet färdigställda bostäder är uppfyllt. Vid mätningen används antalet slutbesked som under 2020 var 260 och vid

2021 års slut var 205. Ärendeingången har varit fortsatt hög och under 2021 gavs 189 startbesked för bostäder, jämfört med föregående års 174.

Utökning med en samhällsbyggnadsjurist och en bygglovhandläggare skapar förutsättningar att arbeta med det ökande antalet tillsynsärenden enligt Plan- och bygglagen.

På grund av resursbrist har den miljöstrategiska verksamheten legat på ett minimum. Ett förslag till kommunens energi- och klimatplan är lämnat till kommunfullmäktige för beslut. Förvaltningen har även arbetat med klimatväxling inom kommunen och tar nu fram ett förslag till modell för genomförandet.

God ekonomi

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens mäter en god kostnadskontroll genom målvärdet att förvaltningen ska ha full täckningsgrad i debiterbara ärenden. I dagsläget bedöms täckningsgraden ligga på mellan 75 – 90 procent. Målet är därför delvis uppfyllt.

Attraktiv arbetsgivare

Resultatet i årets medarbetarenkät var något högre i år med ett HME-index på 77 jämfört med 74 2020. Under året har medarbetarna till stor del arbetat på distans. Det har därför varit viktigt med ett närvarande digitalt ledarskap och individuella avstämningar samt digitala aktiviteter för att medarbetarna ska få möjlighet att träffas.

Hållbar produktion och konsumtion

För att öka kunskapen om effektiv energianvändning har kombinerade tillsyns- och rådgivningsbesök genomförts under året. Förvaltningen har även erbjudit digital rådgivning till medborgare om bland annat solceller.

Årets resultat

Resultatet för 2021 visar ett driftöverskott på 5,5 mnkr. Under 2021 fakturerades alla pågående ärenden, oavsett om de var avslutades eller ej, vilket medförde ett överskott för planverksamheten på drygt 3,2 mnkr. Bygglovsverksamheten visar ett intäktsöverskott på cirka 400 tkr, framförallt med anledning av högt ärendeinflöde samt en del stora projekt såsom flerbostadshus och industribyggnader.

Pandemin har påverkat årets kostnader positivt främst avseende transporter, leasingkostnader och övriga omkostnader. Ärendeingången har varit hög och bygglovsärendena samt miljö- och livsmedelstillsynen visar sammantaget ett överskott på 1,0 mnkr. Under året beviljades även ett bidrag för projektet ”Lovande åtgärdstakt för små avlopp i Hässleholms kommun” med ett högre belopp än förväntat.

Årets totala investeringsbudget visar ett överskott på 0,7 mnkr då upphandlingen GIS-plattformen blev lägre än beräknat.

Utveckling på sikt Ekonomistyrning

Förvaltningen avser genomlysna processer, arbetssätt och ekonomistyrning under 2022 för att skapa högre kvalitet, bättre balans mellan arbetsuppgifter och resurser och bättre kostnadskontroll.

GIS-plattformen tas i drift

Den nya GIS-plattformen ska tas i drift. Renodling görs av våra andra verksamhetssystem och föråldrad teknik avvecklas. Det kommer bland annat att innebära nya webbkartor på hemsidan för våra medborgare.

Digitalisering

Införande av e-tjänster inom miljöområdet samt kart- och mät ska leda till ökad service för medborgare och verksamhetsutövare i kommunen.

Handläggning

Förvaltningen utökas med handläggare för att tillse att kommunen uppfyller sitt tillsynsuppdrag och för att återuppta arbete med strategiskt planeringsunderlag. Målsättningen är ett snabbare och smidigare flöde i ärendehantering samt ökad rättssäkerhet.

VERKSAMHETSMÅTT

	2021	2020
Miljöavdelningen (Ecos)		
Totalt antal ärenden	3 344	3 142
- varav anmälan om värmepump	25	52
- varav tillstånd till enskilt avlopp	145	237
Antal inkomna klagomål	186	228
- varav om livsmedel	36	34
- varav om bostad	19	19
- varav om buller	10	11
- varav om vedeldning	3	9
Antal tillsynsobjekt med fast årsavgift		
- I livsmedelsbranschen *	444	472
- Miljöförlig verksamhet (industrier, lantbruk med mera)	229	236
- Tobaksförsäljning	41	40
Fd Stadsbyggnad (ByggR)		
Antal inkomna ärenden	1 714	1 606
Antal detaljplaneärenden **	58	58
Antal detaljplaneuppdrag ***	53	48
- varav nya under året	4	6
- varav antagna/godkända planer	10	3
Antal startbesked	189	248
Antal behandlade lov och anmälningar	728	787
- varav beviljade bygglov för nybyggnad av småhus och fritidshus	60	35
- varav beviljade bygglov för nybyggnad av industri, kontors- och affärsbyggnad	14	12
Antal beslut om strandskyddsdispens	14	9
Antal inkomna lantmäteriärenden	102	95
Antal nya/avslutade lantmäteriförrättningar	88/87	89/85

*) 2020 räknades de objekt som varit aktiva större delen av året. 2021 återgår vi till att räkna de objekt som debiterats årsavgift.

**) Inkomna ansökningar av detaljplaneuppdrag.

***) Detaljplaneuppdrag är när nämnden gett uppdrag till förvaltningen att pröva möjligheten att ta fram en detaljplan.

Hässlehem AB

Styrelseordförande: Carl-Erik Littke (L)
VD: Ola Richard

Hässlehem AB är ett bostadsbolag som äger och förvaltar 2053 lägenheter i Hässleholms kommun. Lägenheterna finns i flerfamiljshus, radhus, gruppboenden samt vårdboenden med tillhörande lokaler. Bolagets uppgift är att tillhandahålla bra bostäder med hög kvalitet för flertalet kundkategorier samt att vara ett bostadspolitiskt instrument för ägaren. Målet med verksamheten är att erbjuda hyresgästerna ett tryggt och trivsamt boende med god service.

Året som gått

Under året har 22 lägenheter färdigställts på Garnisonen i Hässleholm. 22 lägenheter blev klara för inflyttning i december 2020, så totalt innehöll byggprojektet 44 lägenheter. 6 marklägenheter i Vinslöv har färdigställts i juni 2021. Ombyggnation av officersmännen på Garnisonen i Hässleholm har genomförts där 3 lägenheter blev klara för inflyttning i november 2021. Arbetet med förnyelsebar energi har fortsatt under året och bolaget planerar för, bland annat, fler solcellsanläggningar. Renovering av socklar har under året fortsatt på fastigheten Väduren 1 i Hässleholm. Fönsterbyten har skett på Strandgatan i Vittsjö, Stenbocksgatan i Tyringe samt Solgården i Hästveda. Renovering av balkonger har skett på Hanäsvägen i Sösdala.

Årets resultat

Bolagets totala intäkter uppgår till 168 094 tkr (162 613 tkr). Intäktsökningen beror på det goda uthyrningsläget, tillkommande objekt och hyreshöjning som var 0,75 procent från den 1 januari 2021. Bolagets resultat efter finansiella poster uppgår till 24 421 tkr (24 509 tkr). Resultatet har påverkats positivt av det fortsatt gynnsamma ränteläget och av den goda uthyrningsgraden samt en djupt rotad kostnadsmedvetenhet i organisationen. Kostnaden för reparationer, renovering och underhåll av fastigheterna uppgår till 36 239 tkr (38 526 tkr). Årets resultat uppfyller avkastningskravet som kommunfullmäktige fastställt.

Måluppfyllelse

Hässlehem AB har antagit ett antal mål för bolagets verksamhet. De uppsatta målen gäller

- Ekonomi
- Energisparåtgärder
- Nybyggnation enligt ägardirektiv

När det gäller mål för ekonomin bör bolaget öka soliditeten med minst 1 procent per år, för att kunna möta olika risker och eventuella förluster, samt för att kunna vara ekonomiskt starka vid nyupplåning och nybyggnation. Ett snitt i Sverige för kommunala bostadsbolag i vår storlek är cirka 20 procent.

Arbetet med energisparåtgärder är ett konstant arbete som innebär att vi försöker arbeta med nya utmaningar som på sikt kan generera

Tingsbacken 13 Foto: Fotograf Daniel

bättre miljö och kostnadsbesparingar åt bolaget. Allmännyttans klimatinitiativ som Hässlehem anslutit sig till innebär stora utmaningar och ny kunskap att ta till sig. Utfallen kommer att rapporteras kontinuerligt till Sveriges Allmännytta och följas upp årligen fram till 2030. Bolagets kostnadsutveckling för 2021 gällande, uthyrning och ränteläge har varit gynnsam. Uthyrning, drift och belåning är de faktorer som har störst resultatpåverkan. Under slutet av 2021 ökade energipriserna markant och tillsammans med ett kallare klimat under 2021 jämfört med 2020 blev driftskostnaderna högre. Likaså har materialpriserna ökat rejält både för yttre och inre underhåll. Detta är naturligtvis något som kommer påverka framtida resultat om det håller i sig.

Ägardirektivet från 2017 har reviderats under 2020 vilket innebär att vi nu ska bygga 120 nya lägenheter under 4 år varav en tredjedel av lägenheterna skall byggas i stationsorterna utanför Hässleholms tätort.

Utveckling på sikt

Hässlehem fortsätter arbetet med att ta fram underlag och planer för framtida byggnation så att bolaget kan erbjuda moderna och attraktiva boenden i kommunen. Planer för nybyggnation av marklägenheter i Hästveda och Sösdala pågår och bolaget räknar med byggstart under 2022. Bolaget fortsätter sin fokusering på energieffektiviseringar och då främst genom installation av solceller. För 2022 har bolaget budgeterat ett resultat till 20 785 tkr efter finansiella poster.

Kommunfullmäktige har fastställt ett avkastningskrav för Hässlehem på 3 procent beräknat på fastigheternas marknadsvärde.

EKONOMI	2021	2020
Nettoomsättning, mnkr	168,1	162,6
Resultat efter finansiella poster, mnkr	24,4	24,5
Balansomslutning, mnkr	970,0	957,5
Soliditet, %	17,7	16,2
Avkastning på totalt kapital, %	3,3	3,4
Avkastning på eget kapital, %	14,2	15,8
Direktavkastning marknadsvärde fastigheter, %	3,9	4,1
PERSONAL		
Antal anställda, medel	28	28

Hässleholms Industribyggnads AB

Styrelseordförande: Lina Bengtsson (M)
VD: Kent Johansson

Som utvecklingsbolag ska HIBAB skapa affärsmässiga, kreativa och långsiktiga lösningar för sina samarbetspartners. Genom att utveckla mark och fastigheter med fokus på miljöhänsyn och kvalitet, bidrar bolaget till hållbar utveckling och tillväxt inom Hässleholms kommun. Bolaget förvaltar och utvecklar Norra Station, Hovdala och Mölleröds naturområde samt förvaltar cirka 50 000 m2 kommersiella lokaler.

Bolaget har tre dotterbolag: Hässleholm Norra Station AB (556831–2242) och Hässleholm M6 AB (559068–7587) som driver fastighets- och projektutveckling inom Norra station samt Byggaren 3 Fastighets AB (556847–2715) som äger och förvaltar fastigheten Byggaren 3.

Året som gått

HIBAB har via dotterbolaget Hässleholm Norra Station AB, påbörjat slutfasen för nybyggnation om 4 500 kvm kontorslokaler av hus M4 inom projekt Norra Station. Entreprenad- och hyreskontrakt har tecknats för 100 procent av hyresvärdet. Projektet är kostnadsberäknat till 100 mnkr och med en inflyttning under januari 2022. Hus M4 uppförs enligt certifiering, Miljöbyggnad Silver.

Inom Verkstaden 6 har HIBAB ansökt om planändring för byggnation av parkeringsdäck mot väster. Samrådshandlingar planeras skickas ut i början av 2022. Sommaren 2020 genomförde HIBAB en upphandling, vilken innefattar en större hyresgäst Anpassning av Terminalen 1. Upphandlingen har blivit föremål för överprövning. Efter 9 månaders handläggningstid meddelade Förvaltningsrätten DOM i maj, till HIBABs fördel i överprövnings målet. I juni 2021 har HIBAB tecknat nytt hyreskontrakt och tilldelat en totalentreprenör. Ombyggnaden är kostnadsberäknad till 17 mnkr med ett planerat färdigställande i juni 2022.

Hösten 2018 ansökte HIBAB om lagligförklaring av Hammarmölledamm och tillstånd till vattenverksamhet hos Mark- och miljödomstolen. Kostnader om 310 tkr (214 tkr) förenade med ansökan har belastat årets resultat. Totalt nedlagda kostnader, uppgår till 1,6 mnkr.

Naturvårdsverket har beslutat om godkännande av överenskomelse om inträngsättning uppgående till 53 mnkr. Ersättningen utgår för intrång i fastigheten Tormestorp 5:31 (Hovdala), för all framtid, för att bilda naturreservat, omfattande 320 ha, varav 10 ha är vatten. Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, och att skydda, vårda, bevara och återställa värdefulla naturmiljöer.

På Hovdala/Mölleröd naturområde har sedvanlig skogsvård, skötsel och vägunderhåll utförts. Extraordinära insatser under året är att 4 km grusväg har renoverats med ett nytt slitlager, samt att en topp av asfalt har lagts på Mjölkalänga sjöväg.

Årets resultat

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till 60 mnkr. Den främsta anledningen till resultat är inträngsättning av engångskaraktär för bildande av naturreservat om 320 ha på Hovdala. Resultatet reduceras med en avsättning till en ersättningsfond om 10 mnkr samt koncernbidrag som lämnats med 2,2 mnkr till Norra Station AB. Kommunfullmäktige har beslutat att bolaget skall lämna utdelning om 10 mnkr till ägaren.

Måluppfyllelse

HIBAB arbetar kontinuerligt för att skapa utvecklande och tillväxtbefrämjande miljöer och lokaler för såväl nya som befintliga företag i Hässleholms kommun.

Hus M4 inom projekt Norra Station certifierades preliminärt 2021, enligt Miljöbyggnad Silver. Genom certifieringen skapar fastighetsägaren mervärden såsom utökad kunskap med förbättrad energiprestanda, inomhusklimat, kontroll och styrbarhet, vilket resulterar i ökat fastighetsvärde och nöjda kunder. Bolaget har genomfört Hållbarhetskollen och styrelsen har fastställt en Hållbarhetspolicy för HIBAB samt dess dotterbolag. Policyn anger ramverket för hur HIBAB och dess dotterbolag ska bedriva ett hållbart företagande. Syftet är att beskriva HIBABs miljömässiga, sociala, etiska och ekonomiska ansvarstagande gentemot medarbetare, kunder, ägare, intressenter och samhälle.

Utveckling på sikt

Bolaget har som långsiktigt mål att påbörja nybyggnation av koncept HIBAB Företagspark. Inom Tanken 9 har under året erhållits bygglov för uppförande av ett hus enligt konceptet. Ytterligare förvärv av strategiska fastigheter kan bli aktuella.

	HIBAB		Norra station	
	2021	2020	2021	2020
EKONOMI				
Nettoomsättning, mnkr	28,9	31,1	0,0	0,2
Resultat efter finansiella poster, mnkr	59,7	4,5	0,3	0,0
Balansomslutning, mnkr	412,9	306,3	111,0	63,0
Soliditet, %	32,1	28,5	2,0	1,0
Avkastning på totalt kapital, %	14,9	1,4	neg	0,0
Avkastning på eget kapital, %	45,0	5,1	neg	15,0
PERSONAL				
Antal anställda, medel	5,0	5,0	0,0	0,0
	Hlm M6 AB		Byggaren 3 Fastighets AB	
	2021	2020	2021	2020
EKONOMI				
Nettoomsättning, mnkr	3,7	3,6	2,6	2,5
Resultat efter finansiella poster, mnkr	0,5	0,2	0,7	0,3
Balansomslutning, mnkr	47,2	49,0	20,8	22,4
Soliditet, %	1,3	0,5	13,3	9,8
Avkastning på totalt kapital, %	2,8	2,7	4,9	3,3
Avkastning på eget kapital, %	78,9	97,4	25,7	13,8
PERSONAL				
Antal anställda, medel	0,0	0,0	0,0	0,0

Hässleholm Miljö AB

Styrelseordförande: Christer Caesar (KD)
 VD: Sven Carlsson

Hässleholm Miljö AB ansvarar för att samla in och återvinna hushållsavfall. Bolaget tar emot och behandlar avfall från industrier och andra verksamheter samt producerar och levererar fjärrvärme till invånarna i Hässleholm och Tyringe. Tillsammans med kommuninvånarna och med hjälp av entreprenörer arbetar Hässleholm Miljö dagligen för att minska miljö- och klimatpåverkan och för att skapa en bättre livsmiljö för alla i kommunen. Hässleholm Miljö AB är huvudman för den allmänna VA-anläggningen och har till uppgift att producera och distribuera dricksvatten av god kvalitet, omhänderta och rena spillvatten samt avleda dagvatten i tätorterna.

Året som gått

År 2021 inleddes med fusion av Hässleholm Miljö AB och Hässleholms Vatten AB. För att skapa en gemensam företagskultur har ett värdegrundsarbete och ett varumärkesarbete genomförts i syfte att stärka bolagets verksamheter i det gemensamma bolaget.

Coronapandemin har påverkat oss mycket såtillvida att alla som har haft möjlighet att arbeta hemifrån har gjort det för att skapa en så säker arbetsmiljö som möjligt för de som måste vara på plats för att utföra sitt uppdrag. Leverans av vatten och avlopp (VA), fjärrvärme och insamling av avfall samt mottagning av avfall på Hässleholms Kretsloppscenter har dock pågått utan avbrott av pandemikaraktär. En fantastisk insats av alla medarbetare! Tack vare det bomsystem som finns installerat på samtliga återvinningscentraler (ÅVC), har vi fått möjlighet att studera besökstheten på ett nytt sätt. Detta har resulterat i utökade öppettider i både Vankiva och Tyringe.

På HKC har deponin för mottagning av icke-farligt avfall byggts ut med en ny cell och den gamla deponin för icke-farligt avfall har under året sluttäckts. De avsatta fondmedlen för den gamla deponin har använts i sin helhet.

Fjärrvärmeverket i Tyringe har under året uppgraderats i syfte att hålla anläggningen uppdaterad med den senaste tekniken och för löpande underhåll. De synergiinvesteringar som genomfördes i samband med uppförandet av den nya ackumulatorn i Hässleholm har avslutats. Ackumulatorn har under året trimmats in och fungerar nu som planerat. Som exempel på detta kan nämnas att det under en period under vintern var ackumulatorn som var den enda värmekälla som försörjde våra kunder i Hässleholm med fjärrvärme då samtliga pannor stod stilla på grund av ett driftsstopp. Ingen av reservoljepannorna eller flispannorna behövde startas upp tack vare ackumulatorn.

VA-verksamheten har under året som gått genomfört ett flertal stora projekt. VA-sanering i Helsingborgsvägen i syfte att avlasta Grönängsplan har genomförts, ett stängsel runt Hässleholms reningsverk har satts upp och renovering av pumpstationerna vid Ormanäs och Björkvikens har genomförts. Miljömässiga och funktionella mål med investeringarna har uppnåtts. Den 30 oktober utfärdades

kokningsrekommendationer för allt dricksvattnet i Hässleholms stad. Kokningsrekommendationerna gällde under två veckors tid tills samtliga vattenprover återigen visade godkända värden.

Årets resultat

En för ovanlighetens skull normal kall vinter, stora mottagningsmängder på HKC, höga skrotintäkter har, trots stora drifts- och underhållskostnader för VA-verksamheten, sammantaget bidragit till ett årsresultat på 23 594 tkr.

Måluppfyllelse

Många av verksamhetsmålen har inte varit möjliga att uppfylla på grund av coronapandemin. Dock kan konstateras att trots pandemins utmaningar har vi hela tiden lyckats utföra vårt uppdrag på ett sådant sätt att kunderna inte drabbats nämnvärt.

Framtida utveckling

VA-verksamheten står inför oerhört stora utmaningar i infrastruktur och insamlingen av hushållsavfall är i hög grad beroende av de beslut om insamling av förpackningar som skjutits upp för införande först 2024-01-01. Fjärrvärmens utmaningar på sikt är produktions- och klimatrelaterade och även skatter och andra lagkrav är en stor utmaning. HKC har goda utvecklingsmöjligheter med nya behandlingsmetoder och hög innovationspotential. De finansiella kostnaderna, i vilka borgensavgifterna ingår, är en viktig parameter i den framtida utvecklingen. Med stora behov av renovering och förnyelse av befintlig VA-infrastruktur kommer den finansiella påverkan att vara än viktigare framöver då stora investeringsinsatser kommer att krävas. Med en kapitaltung verksamhet som HMAB bedriver, i och med VA-verksamheten och fjärrvärmeverksamheten, så är varje förändring av de finansiella kostnaderna kännbar för våra kunder vilka till största delen är desamma som medborgare i Hässleholms kommun. Även i arbetet med att omarbota VA-taxan, som påbörjades under hösten 2021, märks betydelsen av nivån för de finansiella kostnaderna. Många parametrar i den befintliga VA-taxan behöver uppdateras och hänsyn tas till framtida behov av VA-försörjning, drift och underhåll samt utveckling av VA-verksamheten. Nationella studier genomförda av Svenskt Vatten tyder på fördubblade VA-taxor inom en tioårsperiod.

	2021	2020
EKONOMI		
Nettoomsättning, mnkr	413,0	310,6
Resultat efter finansiella poster, mnkr	24,0	25,0
Balansomslutning, mnkr	1 373	969,9
Soliditet, %	21,1	22,6
Avkastning på totalt kapital, %	2,4	3,3
Avkastning på eget kapital, %	8,4	11,4
PERSONAL		
Antal anställda, medel	140	100

Till kommunfullmäktige i Hässleholms kommun

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen, nämnderna och verksamheten i de kommunägda bolagen genom utsedda lekmannarevisorer.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige. Revisorena ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig med undantag för omsorgsnämndens inköp av skyddsmaterial.

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen inte fullt ut är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat i budget 2021 och att Hässleholms Kommun inte uppnår god ekonomisk hushållning, då övervägande del av målen endast delvis är uppfyllda.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Hässleholms kommun i olika grad har bedrivit verksamheterna på ändamålsenliga sätt. Vi hänvisar i denna fråga till vår redogörelse.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder, enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Berit Wrödal har inte deltagit i bedömningen av tekniska nämnden enligt fullmäktigebeslut. Johan Berglund har anmält jäv för bedömning av omsorgsnämnden avseende uppföljning av kommunens inköp av skyddsutrustning.

Revisorena i Hässleholms kommun 2022-03-25

Emil Nilsson

Patrik Tysper

Johan Berglund

Christer Karlsson

Berit Wrödal

Elo Johannesen

Bertil Månsson

Christina Hofvander

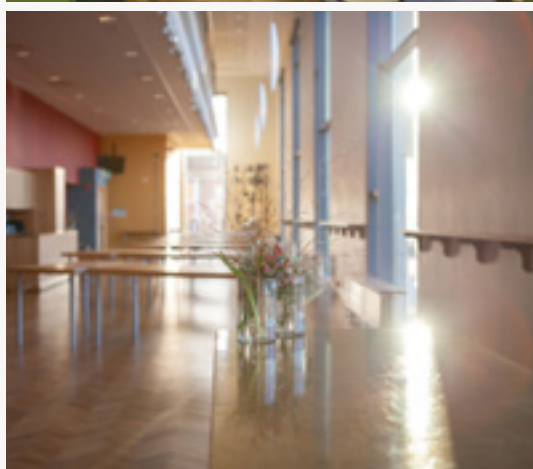
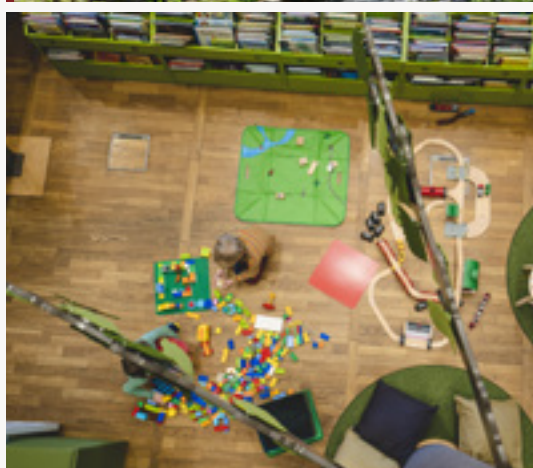
Conny Johansson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorenas redogörelse för år 2021, Granskning av årsredovisningen 2021, Granskningsrapporter för 2021 från lekmannarevisorer i de kommunala bolagen.

Kultur på tur

Hässleholms kommun

Hässleholms kommun • Stadshuset • 281 80 Hässleholm
vx 0451-26 70 00 • kommunen@hassleholm.se